

DOK HOLIDAY

broj
28

U SENCI SMRTI

★ CENA 5 DINARA ★

Frenk Larami

U SENCI SMRTI

Naslov originala:

FRENK LARAMI —

SVA PRAVA PRIDRŽANA

Izdaje i štampa NIP „Sloboda“, Novi Sad, Vojvode Mišića 1.
Odgovorni urednik: [illegible]

Oslobodeno osnovnog izdavanja na teritoriji Pokrajinskog
sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu Vojvodine,
broj: 413—279/73. od 10. maja 1973. g.
1. jui 1974.

Trek Hofman zatekao je za šankom krčmara Vorena Lajma u trenutku kada je bacao plašljive poglede prema sobama na spratu, kao da iščekuje odatle neki zvuk.

Bilo je poodmaklo veče, u Denveru, u državi Kolorado.

U salunu „Zlatni grumen” nalazio se samo jedan gost.

Sedeo je za jednim stolom, glave zaronjene u ruke i poluglasno hrkao.

Na glavi je imao šešir čudnog oblika, uzanog oboda, neku vrstu polucilindra i štetsona. Dugi kaput širokih rukava, kockastog dezena, padao mu je do samih kolena. Na nogama je imao velike, iznošene čizme ulubljenih vrhova. Lice mu se nije videlo, samo seda oštra kosa koja mu je štrčala na sve strane. Iz rukava su virile suve, žilama ispresecane šake sa žutim pegama odozgo.

Kraj laktova, sa obe strane, nalazila se po jedna ispražnjena čaša.

Voren Lajm je odmahivao glavom i pokušavao da nađe nekog posla za sebe.

Kada je Tek Hofman, ušao, nije mu uputio jedan od svojih uobičajenih ljubaznih osmehao. Bio je zao-

kupljen drugim mislima.

Ponovo je uputio pogled prema sobama, podigao obrve visoko na čelo i stisnuo usta.

Lajm je imao blizu šezdesetak godina. Njegova bleđa koža bila je dokaz da se malo zadržavao na vazduhu i da je skoro sav svoj život provodio u zatvornom prostoru, služeći druge.

Opušteni obrazi, kao dve napunjene kesice sa strane, davale su njegovom licu malo umoran i tužan izraz. Na glavi je imao beli, platneni kačket koji mu je prodao neki putujući trgovac sa Istoka, ubeđujući ga da će mu on najbolje očuvati ogolelo teme od sunca i svetla.

Voren Lajm bio je, uz to, i punačak čovek, velikog stomaka i izraženog podvalika ispod braće. Disao je teško, sipljivo, i posle svake reči bi malo zastao, pribrao se i nastavljao započetu misao da izgovara brzo, sve dok je imao daha.

Lajm je u Denver stigao rekom Nort Plejt iz Grand Ajlanda, pre nekih pet ili šest godina. Nije imao

konja, već je sve svoje stvari potrpao u jedan stari čamac i iskrcao se u Denver sa malo ušteđevine i dobre volje da radi i podigne krčmu.

Tako je, u nizu mnogih saluna u tom gradu, nikako i „Zlatni grumen” Vorena Lajma.

Trek Hofman je pogledom obuhvatio prostoriju.

Stolovi su bili okrugli, bez prekrivača, stolice neudobne, lusteri posuti prašinom, paučina u uglovima samo što se nije kačila za ramena.

Lajmu kao da nisu cvetale ruže u poslednje vreme.

Hofman zastade pred vlasnikom saluna.

— Viski — poručio je tvrdim glasom. Zatim je dodao: — I jedno obaveštenje.

— Šta želite prvo? — ravnodušno ga upita Lajm, ne dižući pogled sa čaša.

— Oboje.

Lajm podiže oči na svog gosta i strese se.

Čovek pred njim ličio je na pravog ubicu.

Uzano, gipsano lice, špicasta brada i beskrvne usne, prozračne ušne školjke i dugi zulfiji... Kao da je to lice negde viđao. Kao da se podiglo iz mrtvih!

Nebesa!

Krčmar je zurio u stranca i zaboravio na njegovu porudžbinu.

Hofman je imao odelo uz struk: tesno priljubljenu košulju od crne svile, iste boje prsluk, pantalone, opasač... Sve je na njemu bilo crno osim lica.

A ono — kao da je od zida odlomljeno.

Sitne, blještave oči fiksirale su krčmara zmijskog pogledom.

Položio je svoje duge, uzane prste na ivicu bara i uneo se Lajmu u lice.

— Gluv si?

— Ne...

— Onda požuri!

Lajm skide neotpečaćenu bocu i stavi pred svog kasnog posetioca.

— To je viski — podseti ga Hofman — a sad obaveštenje.

— Šta želite?

Hofman ispi jedan gutljaj, držeći ga jedno vreme pod jezikom. Onda je klimnuo glavom.

— Dobar je. Tražim, dakle, jednog čoveka...

— Da?

— Mislim da je ovde odseo.

— Nemam mnogo gostiju — uzdahnu Lajm. — Kako izgleda taj čovek?

Gost izvuče svoj košt tipa „Valker”, sa izduženom cevi i jednim uporednim dodatkom ispod nje. Bilo je to oružje koje Lajm nikada nije video, niti je verovao da nečemu može da posluži.

Međutim, Hofman je njim vešto rukovao. Proverio je burence, nanišanio u zamišljeni cilj a zatim ga vratio natrag.

— Nosi crno odelo, belu košulju... Koltovi su mu marke „Lincoln”, sa niklovanim cevima...

Lajm zatrepta.

To ne izmače Hofmanu.

— Tu je? — upita.

— Ako mislite na onog gore... — promrmljao je krčmar bacivši pogled na sprat — onda je to taj. Vrag ga odneo!

— U čemu je problem? — zapita Hofman.

— Celo popodne leži u sobi i kašlje...

— Kašlje?

— Da! Ponekad ga čak ovde čujem. Kao da će se pocepati na dvoje, tako zakašlje. A onda ućuti.

Trek Hofman je o nečemu razmišljao.

— Otišao sam tamo — nastavi krčmar — da vidim treba li mu što... a znate šta je on uradio?

— Mislim da ne znam — isceri se Hofman.

— Pucao je!

Hofman se namršti.

— Na koga?

— Na mene! Samo sam stavio ruku na bravu a on je opalio i opržio mi kožu, evo ovde... vidi se!

I Lajm počeo da pokazuje svoju šaku. Ali, Hofman to uopšte nije interesovalo.

— Misliš da je bolestan? — upita posle kraćeg ćutanja.

Lajm slegnu ramenima.

— Mislim da će ili umreti uskoro ili sići niz stepenice — odgovori on. Takav kašalj se teško preživi.

— Onda ću sačekati — promrmlja Hofman. — Ne želim da ubijam bolesne i bespomoćne.

Poslednje reči sa zakašnjenjem dopreše do Lajma.

Prvo mu se učini da nije dobro čuo, ali onda otrese glavom svestan da ga sluh još ne izdaje. Neznamac je rekao tačno ono što je on čuo.

— Kao da sam čuo nešto o ubijanju — zapita bojažljivo.

— Dobro si čuo — odbrusi mu ovaj. — Plaćen sam da ga pošaljem

na onaj svet, i uradiću to pre nego što se udavi u svom kašlju.

— Ne shvatam — mucao je Lajm.

Odjednom je počeo da se preznojava i pribojava stranca.

— Nemoj ni da shvatiš — dobaci Hofman. — Stoj tamo iza šanka i ćuti. Ostalo je moj posao.

— Ali, ja...

Hofman spusti ruku prema opasacu i Lajm ućuta.

— Znaš li ko je to? — upita ga potom.

Krčmar odmahnu glavom.

— Nisi ni pogledao u knjigu?

— Ne... Ljudi potpisuju bilo kakva imena.

— Ovaj se time ne služi — reče Hofman. — Zove se Holidej. Dok Holidej. Šta kažeš na to?

Ali, Voren Lajm nije imao reči.

Buljio je u Hofmana kao u sablast.

Ime čuvenog kockara i strelca delovalo je na njega kao grom iz vedra neba.

— Holidej?

— Baš on — nasmeja se Hofman. — Večeras вреди pet hiljada dolara. Plus lepa dama...

— Ko ste vi? — seti se Lajm da upita svog gosta. Hofman se, međutim, nije ljutio. Kao da ga je krčmareva radoznalost zabavila.

— Čućeš o meni sutra — rekao je hvalisavo. — Kada ubijem Holideja, legenda će se preneti na mene. To zapamti!

I da bi potkrepio svoje tvrdnje, izmakao se u stranu, munjevito pograbio oružje i uperio ga u zabezegnuto Lajma. Bilo je to zaista neviđeno baratanje koltom, ali krčmar

je i sâm Hofmanov izgled bio dovoljan da ga prestraši.

Hofman je razvukao usta u osmeh.

— Imaš slabô srce, bratac? — upita krčmara.

Prebledeli Lajm zakluma glavom. Stranac je to vraški dobro pogodio.

— Onda popij i ti jednu sa mnom — predloži.

*
* *

I dok je u salunu Trek Hofman, siguran u sebe, čekao da se obračuna sa čuvenim kockarom, ovaj je ležao u svojoj sobi, već iznuren od napada kašlja.

Bolest zbog koje je i došao na Zapad, sada mu se pojavila u svom najgorem grču.

Maramica u levoj ruci bila mu je umrljana krvlju.

Desna mu je grčevito stezala kolt.

Ležao je zavaljen na jastucima, lića bledog kao smrt. Na tom licu gorele su mu samo oči.

Iako je prozor bio širom otvoren, njemu je sve više nedostajalo vazduha.

Kada bi napad malo jenjavao, uspevao je samo da pribere misli ali ne i telo. Osećao je da ga boli svaka kost, da mu je u prsima takva vatra od koje su mu goreli svi delovi od glave do pete.

Nadao se da će napad biti poslednji.

Nije imao snage da ode do vrata i da ih zaključa.

Uspeo je samo da pritisne oroz kada je primetio da neko želi da uđe unutra. Toliko je samo uspeo.

Zatim su ga ostavili na miru.

Onda bi sklopio oči i vraćao se godinama koje su prošle...

Doktor Džon H. Holidej!

Kao da je čitav jedan vek prošao od tog vremena kada se njegovo ime nalazilo ispisano na metalnoj tablici zubne ordinacije u Aveniji Linkoln, u Bostonu, godine 1872.

Visokoobrazovani mladi zubar otvorio je u Bostonu praksu posle okončanih studija u Baltimoru. Novine su o tome pisale i građani su bili zadovoljni njegovim dolaskom. Međutim, tog decembra, kada je nad Bostonom nebo bilo oblačno i olovno, nosivo i vetar razvejavao susnežicu ulicama ovog obalskog grada — život je okrenuo drugu stranicu i poveo čoveka iz Džordžije na put o kome nije ni sanjao.

Tog dana, rodio se novi čovek: hladni strelac, kockar od koga su strepeli pokeraši širom Zapada, ime koje je stajalo uz Vajata Erpa, velikog čuvara zakona.

Tog dana, doktor Felbridž mu je rekao:

— Morate ići na Zapad, u Teksas, ili možda preko u Kolorado, u planine. Tamo je klima mnogo bolja za vas. Poslušajte starog, iskusnog čoveka. Vazduh ovde na istoku, na moru, za vas je otrov.

I Holidej je pomislio: gotovo je!

Napadi kašlja bili su sve češći i sve duži. Očigledno, stari lekar Felbridž bio je u pravu.

Napustio je sve, prijatelje, svoju ordinaciju, grad, uspomene... i otisnuo se na daleki put.

Otada je jahao sam.

Želio je da breme svoje sudbine podnese sam, na putu prema neiz-

vesnosti. Bio je gonjen, bez ljubavi i radosti, ne tražeći nikada ničiju pomoć, kao ranjeni panter koji instinktivno oseća dolazak smrti i povlači se u jamu.

Otkrivao je, potom, sva svoja buđuća svojstva: lako je umeo da poteže i tačno da cilja, u pokeru je savladao sve veštine, brendi je bilo piće od koga se retko rastajao u salunima Zapada.

Tražio je smrt, a smrt je nosio sa sobom, u obliku svojih očiju i svojih koltova po kojima je ušao u legendu.

Putovao je zemljom tragajući za kockarskim stolovima i privlačeći kockarske ajkule iz cele zemlje, kao jaka svetlost mušice.

Priča o opasnom Doku Holideju širila se kao mračna fama ispred njega, da bi se kasnije oko njega stvarala posebna atmosfera.

Vest da je Holidej u gradu bila je opasnija od uzbune za požar.

Bio je u Dalasu, posle odlaska sa Istoka, u Litl Lajtonu se obračunavao sa izvesnim Dejvom Baringerom, zatim je u Fort Rajanu u dvojboju ustrelio ozloglašenog revolveraša Džima Tarpina...

Posle toga je prokrstaro gradovima i državama po nekoliko puta, izazivajući drsko smrt.

A smrt ga je zaobilazila i prelazila na suprotnu stranu, gde su se nalazili njegovi izazivači i protivnici.

Sećao se Topeke i Džejn Šeteri, u koju su se svi mogli da zakunu — a ona je bila vođa opasne bande! Bila je to vraški prepredena i opasna žena. I kada je bila otkrivena,

priznajući svoja zlodela — uspela je da ode u sobu i da se ubije. To je šerifa Topeke Džoa Baldena, toliko pogodilo, da je kockara okrivio za smrt devojkke-zločinca. Sećao se kako mu je tom prilikom čuvar zakona dobacio:

— Vi ste tu devojkku oterali u smrt! Na svim vašim putevima posejana je kuga. Vaši tragovi su smrt, krv i humke, Dok Holidej. Napustite moj grad, vi...

I kockar bi odlazio, usamljen i odbačen kao što je i ušao u njega.

A onda, onaj obračun sa Ralfom Higinsonom u Balijevom salunu, u Ebilejnu!

Ralf Higinson je bio ovejana varalica i ubica. Sa sobom je vodio svoju upadljivo lepu kćerku kao mamac. I dok bi partneri zurili u nju, on je svojim trikovima praznio džepove mnogima na svom putu kroz gradove i naselja. A čim bi se prevara otkrila — njih dvoje bi se spakovali na brzinu i bežali dalje.

Jedino što mu je preostalo, bili su računi sa Holidejem. Morao je da ga nadmaši u pokeru i da ga ubije. Sve je pokušavao u toj paklenoj igri u Balijevom salunu, ali uzalud — kockar u crnom odelu bio je neuhvatljiv, nesavladiv. Ralf Higinson je u slepom besu pribegao poslednjem: povukao je svoj džepni pištolj, ali je i tu zatajio. Holidejeve šako bile su brže. Teški „Linkoln“ prekratili su zločinački put Ralfu Higinsonu i poslali ga pravo u pakao!

Njegova kćerka, Laura, sećao se toga dobro, baš je silazila stepenicama iz svoje sobe.

Bila je to lepa žena, plameno-

crvene kose i smaragdno zelenih očiju, vitkog stasa i tako građena da nije bilo čoveka koji se za njom ne bi okrenuo. Tog dana, međutim, za kockarskim stolom u Balijevom salunu njene su oči iznenada izgledale stare hiljadu godina!

Ukočeno je posmatrala kockarevo lice a glas joj je bio gorak i grub, s jedva savladanim drhtanjem:

„Vi ste ubili moga oca, Dok Holidej!”

Tako je rekla. A Džordžijanac sve dotle nije imao pojma da su oni otac i kći. I ne samo on... Uzalud je tražio način da izrazi svoje žaljenje, iako nije žalio ubicu već nju. Međutim, Laura Higin je bila gluva za sve njegove reči. Nije marila za činjenicu da je Ralf Higin prvi potegao što su i ostali posvedočili. Rekla je još i to:

„Vi ćete umreti, Dok Holidej! Čak iako treba da vas pratim na kraj sveta. Gledaću vas dok budete umirali”...

Od bezazlene, mile devojke, poslednjih minuta se stvorila žena ispunjena mržnjom, željna osvete.

Ta misao je nije dugo napuštala, čak ni onda kada se suočila sa novim osećanjima: mržnja se topila kasnije i preobražavala u čudovišnu ljubav prema hladnom kockaru, ubici njenog oca. Ta ljubav će postepeno i nju samu uništavati jer joj nikada neće biti uzvraćena. Ali ona ga je pratila i dalje, huškala ubice na njega, gubila mu trag mesecima i ponovo nalazila, tražeći načina da ga porazi ili slomi...

Zašto se odjednom setio te demonske žene?

Zašto su mu misli tako snažno bile ispunjene njom? Kao da je osećao njeno prisustvo, nedaleko. Zar je u Denveru? Zbog njega?

Otvorio je oči i cela soba mu se nalazila kao u izmaglici. Jedva je i oružje držao u šaci. Kad bi bar mogao da zaspi.

Tresla ga je groznica i bilo mu je hladno.

Onda je dobio nov napad kašlja i slepoočnice su počele da ga raspinju od naprezanja. Mislio je da će mu se grudi rastvoriti i bolest u obliku satane izići odatle da mu se nasmeju u lice...

*
* *

Trek Hofman je bio Kanzašanin. Bilo mu je osam godina kada je pobegao iz Saline i otisnuo se u svet. Želja za brзом zaradom i snovi o bogatstvu vukli su ga prema zapadu. Promenio je mnoga zanimanja: bio je štalaf, gonič goveda, vodič karavana, zamenik šerifa — sve dok nije okušao sreću sa Klejom Barimurom da, preodeveni u kaluđere, opljačkaju kasu Nacionalne banke u Topeki. Taj ortakluk doneo je obojici po petnaest hiljada dolara i nekoliko poternica. Razdvojili su se pa je Hofman imao više sreće — umakao je u Kolorado. Barimura su uhvatili na granici Oklahome. Nije želeo da se preda i pao je mrtav. Tako je ostala tajna o njegovom partneru.

Kanzašanin više nije imao nameru da napinje mišice u teškim poslovima.

Dobro je vladao revolverom i stavljao ga je u službu svakome ko je imao da plati pouzdanog čoveka, za bilo kakav posao.

U Griliju ga je najmio Ves Baret za svoju kockarnicu. Trebalo je da se otarasi dvojice opasnih pokeraša koji su svojom igrom toliko zaplašili ostale da je pretila opasnost da u kockarnicu više ne zaviri iole bogatiji gost. Hofman je jednostavno dao partnerima do znanja da će ih ubiti ako stupe na prag kuće. Da bi to potkrepio, bacio je jednog asa u vazduh, opalio i otišao.

Kada su podigli kartu sa poda, videli su da je zrno prošlo kroz sredinu.

Više se nisu vraćali.

U Boulderu ga je na svoju stranu privukao Džejms Fišer, rančer sa Prašnjavog Potoka. Nalazio se u sukobu sa prvim susedom Vikom Vajlerom oko progresnog žigosanja nekoliko teladi — i to je bio dobar povod da povedu svoj mali rat. Razlog je, međutim, bio sasvim druge prirode: Fišer je imao mladu ženu i našao je neke vesti da se ona i Vilkoks viđaju. Zaslepljen ljubomorom, tražio je zgodan način da satre suparnika pa je angažovao pravu stražu od ovejanih revolveraša. Njima je, kasnije, na čelo stao Trek Hofman.

Kanzašanin se poslužio lukavstvom.

Fišerovu mladu ženu je pod izgovorom da je zove suprug odmahmio u kolibu na kraju ranča, tu onesvestio, malo razderao haljinu i raščupao kosu pa je zatim ostavio samu. Onda je poslao Fišera da ne-

kako Vajleru proturi ljubavno pismo koje je on sam napisao, kopirajući ženin rukopis. Vajler je našao i došao u kolibu. Tu je zatekao ženu na podu i odmah dotrčao da joj pomogne. Žena se tog časa baš osvestila i kao da je naslutila šta se zbiva. Zgrabila je Vajlera da ga opomene — a tada su se vrata otvorila i Hofman se našao na pragu praćen pravom svitom momaka sa Fišerovog ranča.

Vajler se mašio oružja i to je za Hofmana bilo dosta.

Ubio ga je na mestu.

Posle se obreo u Denveru.

Trek Hofman je bio čovek lake ruke. Trošio je na piće ali na žene najviše. Bio je svestan svog lica i samo je novcem mogao da pribavi naklonost i osmeh lepšeg pola.

Za oko mu je zapela u hotelu „Loret” izvanredna žena u dugom, ljubičastom ogrtaču.

Sedela je sama za stolom, utočula u misli.

Imala je plamenocrvenu kosu i zelene oči, čiji je odsjaj iz senke pod obodom malog, ljupkog šeširića još više uzbuđivao okolinu, a Hofmana naročito. I pored svoje izuzetne privlačnosti, nešto u njoj je odbijalo i najhrabrije da joj se obrate i priđu.

Bila je to lepota puna opasnosti.

Gorčina je njena lepo oblikovana usta pretvarala u grč, prezir joj je sužavao zenice.

Ispod ogrtača nosila je dekoltovanu haljinu i tu se Hofmanov pogled najviše zadržavao: na otkrivenim, lepim prsima, ispod kojih je

Lucalo demonsko srce Laure Higin!

Jer, to je bila ona!

Obrela se u Denveru, pred samim ciljem, i sad je tražila nekoga ko će moći da joj posluži.

Tako je Trek Hofman pronašao svoju sudbinu u hotelu „Loret“.

Poneo je sa šanka svoju čašu i uputio se pravo njenom stolu. Ostali gosti su zavidljivo posmatrali njegov hod i patili zbog nedostatka sopstvene hrabrosti.

Slučajno ili ne, Laura Higin je naglo ustala i uputila se u ugao, u senku. Trek Hofman se namršti, ali nije mu padala na pamet da se povuče.

Nastavio je svoj put prema ženi.

A ona kao da ga je čekala.

Nije se varala: to lice može samo da nosi ubica. I sve ostalo na njemu govorilo je tome u prilog — crna košulja, odelo, nisko pripasan kolt.

Kanzašanin je ćutke seo na slobodnu stolicu.

— Ne mogu da podnesem da vidim usamljene žene — rekao je zatim, razvlačeći usta u osmejak. — Čekaš nekoga?

Higinsova nije ništa rekla.

— Ako nemaš sobu... — počinjao je Hofman.

— Zaveži!

Kanzašanin se trže.

Da li je dobro čuo? Ona je njemu rekla da „zaveže“? Do đavola, kakva je to žena! Mislio je da će pobesneti, ali uhvati sebe da ga to zabavlja.

Neobična žena! — uzviknuo je u sebi.

Pogledom ju je svlačio, drsko, nametljivo, ali to na nju nije imalo uticaja. Izdržala je njegov pogled sa izvesnom dosadom na licu.

— Ako si završio sa svlačenjem... — čuo je njen promukao glas.

Kakva žena! — ponovo je uskliknuo u sebi.

Onda je pružio ruku da joj dotakne lice.

Istog časa dobio je žestok šamar po obrazu da mu je sve zazvonilo!

Svemu je mogao da se nada, ali tome ne!

I sve bi mogao ženi da oprost osim toga!

Instinktivno se pridigao da se domogne revolvera i spere krvlju tu uvredu. Bio je to nagao potez prema jednoj ženi bez obzira šta ona uradila.

Ali, Laura Higin nije bila obična žena.

Trek Hofman je ponovo seo, zureći u „dvocevni remington“, deringer koji nose odlučne dame i elegantni kockari.

Opasno oružje iz blizine!

— Sedi da razgovaramo! — opomenula ga je.

Nije mu preostalo ništa drugo nego da je posluš.

— Znamo li se? — muklo je upita.

— Znam da si bitanga — odgovorila mu je. — Vidim ti to na licu.

On se isceri, zadovoljan ovakvom primedbom.

— Ni dama nije mnogo bolja —
uzvratilo joj je.

— Onda ćemo se brže sporazumeti.

— Ne verujem — procedi on.

Umesto odgovora, Laura Higin'smače sa ramena svoj ogrtač i pred Hofmanom se ukaže divna, gola ramena i prsa koja su se dizala i spuštala. Svesna toga, žena još više udahnu vazduh i bela put njene kože preplavi Hofmanove zenice...

To je pakao, ne ženat — bilo je njegovo mišljenje.

— Pa, o čemu biste razgovarali? — upitao je zatim, ne skidajući pogled sa nje.

— Daću ti dve hiljade dolara da ubiješ nekog! — rekla je.

Kanzašanin se drugi put te večeri trže.

Nebesa, kakva je ovo žena? Naručuje ubistva kao večeru!

— Koga?

— Prvo reci da li pristaješ?

Hofman odmahnu glavom.

— Sve zavisi od žrtve — rekao je, odlučno. — Cena po tome raste ili opada.

— Zove se Dok Holidej.

Trek Hofman je hteo odmah da ustane i ode. Ipak, ponuda ove lepe i čudne žene ostavila ga je zakinog za stolicu. Da je pomenula bilo koga drugog, shvatio bi. Ali u pitanju je bio čuveni kockar — prekrupan zalogaj i za njega samog!

— Dok Holidej? — ponovio je on to ime i odmah osetio jezu. — Šta, do đavola, imate s njim?

— Duguje mi nešto — odgovorila je žena i stavila ogrtač ponovo na ramena. — Dakle?

Hofman je odmahnuo glavom.

— Dve hiljade je malo — reče.

— U stvari, to je bedna ponuda za Doka Holideja.

Laurino lice se zateže, oči bljesnuše.

— Koliko vi tražite? — upita tiho.

— Deset hiljada. — izbacila Trek ne trepnuvši.

— Onda zbogom!

Hofman se dvoumio: njega je više interesovala žena nego novac. Međutim, Holidej je bio meta za kojom su mnogi čeznuli, ali i ostajali metar pod zemljom posle susreta s njim.

— U redu — rekao je otežući — pristajem na osam.

— Daću vam tri — predložila je Laura.

Hofman je odjednom izgubio volju za razgovorom.

— Ne želim da se cenjkam — rekao je i ustao. — Nađite nekog drugog... meni se živi.

Laura Higin's je grizla usne. Očigledno, Hofman nije bio plašljiv, već promišljen čovek. Sažeo je opasnost koju mu je donosio sukob sa čuvenim kockarom i izneo svoju cenu. Cenu za uslugu — ili za sopstveni život.

Ipak, ona nije imala toliki novac. Imala je samo pet hiljada kod sebe, ni centa više.

— Daću vam pet — zaustavila ga je, kada se on spremao da pođe.

On se okrete.

— Rekao sam osam — uzvratilo je mirno — i to samo zbog vas. To je poslednja cena.

— Pet — ostala je ona uporna — i još nešto uz to...

Poslednje reči je značajno naglasila i obuzela mu svu pažnju. On je naslutio otprilike šta bi to trebalo da znači ali je želeo da proveri.

Nagao se prema njoj i osetio opojan miris nekog parfema.

— Vas? — upitao je, blistavih očiju.

— Valjda toliko vredim? — upitala je jetko.

On je klimnuo glavom.

— Gde je vaš Dok?

Ona se trže.

— Nije on moj! — uzviknula je i privukla pažnju okolnih stolova.

— On je... — snizila je glas — u salunu „Zlatni grumen”.

— Naći ću ga — rekao je Hofman samouvereno. — Gde ćete vi biti?

— Ovde, soba broj dva.

Hofman se iscerio požudnim osmehom.

— Doći ću brzo — obeća.

*
* *

Nije došao odmah.

Vlasnik saluna „Zlatni grumen”, Voren Lajm, nekako je uspeo da se povрати posle šoka koji mu je Hofman priredio izjavom da je došao da ubije.

I to nikog drugog nego — Doka Holideja!

Toliko uzbuđenja njegovo srce jedva je uspeo da izdrži u tom kratkom roku.

Hofman je pogledao u zidni sat

a zatim u spavača za stolom koji je počeo da se meškolji.

— Poznaješ ga? — upitao je krčmara.

Lajm je zavrteo glavom.

— To je neki klovn — rekao je.

— Došao je pre podne i ne trezni se otada.

— Klovn? Onaj što se kliberi za pare?

— Tako nešto. Kaže da se zove Artur Spok i da je poslao do đavola sve svoje prijatelje lopove. Nabrljao je gomilu gluposti!

Čovek za stolom je podigao glavu i mrtnim očima zurio u senke pred sobom.

Lice mu je bilo podbulo od pića i dremeža, nos crven i zaobljen, sa otiskom u vidu prstena. To je bilo zbog stalnog navlačenja velikog veštačkog nosa kada bi izvodio svoju tačku.

Lice su mu prekrivale bore i sitne plave žilice. U vilicama je imao jedva nekoliko zuba i s naporom je izgovarao slogove.

Teškom mukom je stao na noge. Morao je da se pridrži za ivicu stola.

Veliki kockasti kaput sada se ispravio i dosegao mu do blizu kolena. Nekako je zakoračio u svojim velikim cipelama prema Lajmu.

— Ja bih... piće? — zamolio je promuklim, od viskija izgorelim glasom.

— Koliko imaš dolara? — upitao je Lajm.

Artur Spok je počeo da prevrće po džepovima ali nije ni u jednom našao ni centa.

— Nema — priznao je.

— Nema ni pića — bio je kratak Lajm. — Bolje bi ti bilo da se ispavaš, stari!

Spok je obliznuo usne i klimnuo glavom kao da se slaže.

— Jesam li platio sobu unapred?

— pitao je.

— Jesi.

— Onda mogu da spavam?

— Možeš... Ali skini cipele pre nego što legneš.

— Skinuću, drugar. Ne brini.

Lagano se udaljavo prema stepenicama, vukući noge.

— Sve su to banditi i ubice! — proderao se odjednom. — Neću više ništa sa njima da imam!... Ništa! Hoću da spavam...

Hofman i Lajm se zgledaše.

Spok se nekako dočepa prvog stepenika i skoro četvoronoške pope na sprat.

Dok je prolazio pored jedne sobe, začuo je glasove i ječanje. Zastao je i oslušnuo.

Da, neko je ječao. Ili je bio bolestan ili ranjen. No, šta se njega uostalom to tiče? Prespavaće ovu noć i sutra krenuti dalje na jug, prema Santa Feu.

*
* *

Da li je ovo kraj, pitao se Džordžijanac, ležeći popreko na postelji u svojoj polumračnoj sobi. Čkijava, žućkasta svetlost ispod crvenog abažura jedva je dopirala do sredine sobe.

Kroz prozor se uvlačio svež, noćni

vazduh ali od toga je Holideju, izgleda, bilo još toplije.

Kolt mu je lagano iskliznuo iz šake. Nije imao ni snage ni volje da ga podigne. Samo da prođe, mislio je. Prokleti napadi, i ta iznenadna groznica — samo da malo popuste i da stane na noge, u čizme.

Ako je do umiranja, nije želeo da skonča u bednom sobičku „Zlatnog grumena“ već negde u preriji, pod zvezdanim nebom Zapada.

I ta sećanja! Zašto ga sada jure senke prošlosti? Zbog čega je Laura Higinis morala da mu padne na um u teškim trenucima? Nije li njegov osećaj jasno govorio da je ona blizu, da ga možda očekuje, da uživa u njegovoj smrti?

I šta je to smrt?

Jesu li to revolverske cevi upejene u njega, koje ipak zakasne za delić sekunde? Jesu li to pucnji iz zasede kojima je izbegavao za dlaku zahvaljujući instinktu i svom indijanskom šarcu?

Kako izgleda smrt?

U stvari, kako izgleda život koji vode ljudi daleko od lutanja i neizvesnosti? Je li život — njegov početak u Bostonu? Zubna ordinacija, pacijenti, osmesi, pokloni, žene?

Zakašljao se snažno, ali kratko. Povratka više nije bilo.

Dok Holidej je postao pojam nepoželjnog. Nigde mira, nigde lepe reči, nigde prijatelja.

Samo on i Mig. I nebo nad prerijom, reke na zalasku sunca i oblaci u rosna praskozorja.

Ipak, setio se Fort Vebstera i gradonačelnika Džefersona Longlija koji je u njemu, za trenutak, pro-

budio nadu da će možda moći da se smiri, otvori zubnu ordinaciju i započne nov život.

Gradonačelnik ga je prepoznao ali ga nije odao. Osetio je što se zbiva u kockarevoj duši i pokušavao da mu pomogne. Nagovarao ga je da ostane, nazivajući ga Holmerom a ne Holidejem. Novo ime iza novog čoveka! Za čoveka koji se ničega nije plašio osim samoće — a samoća mu je bila nerazdvojni drug.

Sećao se, bio je neki sukob sa šerifom Kroftom u kome je čuvar zakona, na gradonačelnikovo zadovoljstvo, izvukao deblji kraj. Longli je navaljivao da ostane, kockar je uporno odbijao.

„Zar imate neki drugi cilj?“ — pitao je gradonačelnik. — „Recite?“

Holidej je odmahivao glavom.

„Ne, u pitanju je nešto drugo, mister Longli. Vi znate ko sam ja...“

Longli je slegnuo ramenima.

„Znam... Pa šta? Šta smeta ako jedan doktor vešto rukuje koltom? Naprotiv, može da bude veoma korisno za ovaj grad gde se nalazi razmetljivi šerif Kroft!“

„Ali ja ne mogu da živim pod lažnim imenom“ — odgovorio je Holidej. „Jednom će izići na videlo da sam Holidej a ne Holmer! Nemojte to smetnuti sa uma.“

„Zbog čega se tako grčevito držite tog imena? Imena su prašina i dim. Vi se zovete Holmer. Vi ste doktor Holmer iz Džordžije i time je sve rečeno. Nema problema!“

Za trenutak, tada, Holidej je pomislio da je možda dobio šansu.

Međutim, stvari su krenule svojim uobičajenim tokom. Neko ga je prepoznao, neko je upro prst u njega, neko se osetio pozvanim da se maši kolta...

I Džordžijanac bi se ponovo bacao u sedlo.

...Ponovo je osetio hladnoću.

Kad bi mogao da se dokopa svoje torbe! Međutim, preostalo mu je samo da miruje i da se nada da će njegova čelična volja nadvladati požar u prsima.

Nije mu to bilo prvi put.

Bolovi u grudima su ga naterali da zastenje. Soba mu se izmicala ispred očiju, kao da se magla spustila u kotline i sve zaklonila pred pogledom.

Koliko je dugo u bunilu? Da li se nešto menja? Da li mu se priviđa ili zaista vidi neko lica na svojim vratima?

Zgrčio je prste ali na dlanu nije bilo kundaka revolvera!

Ostao je ipak miran, poluspuštenih kapaka.

Čovek sa čudnim, kockastim kaputom zagledao je bolesnika sa svih strana i vrteo glavom. Iako u groznici, kockar je osetio dah viskija kako bije od njega.

Mislio je da je došao da ga opljačka.

Osetio je, zatim, kako starac stavlja ruku na njegovo čelo i nešto mrmlja.

— Kakva vatra, sinko! — čuo ga je jasno. — Sav se treseš!

Zatim je nešto nerazgovetno pro-

gundao i ispod Džordžijančevog tela nekako izvukao prekrivač i bacio preko njega.

Onda je ostao časak zamišljen.

Kao da mu se učinilo da to neće biti dovoljno. Skinuo je svoj veliki kockasti kaput pa je i njega prebacio preko kockara.

Čovek koga je prvi put video u životu, svukao je kaput sa leđa da bi zgrejao neznanca!

To se Holideju retko dešavalo.

Starac se počeošao po kosi, natukao još više na glavu svoj smešni šešir i promrmljao:

— Biće dobro... Tebi je potreb-
niji nego meni. Stari Spok je nau-
čio da spava otkriven...

Spok!

Morao je da zapamti to ime!

Borio se sa groznicom ali i snom. Uspeo je da vidi čovekova, leđa, po-
grbljena i koštunjava, kako nestaju
na vratima. Brava je škljocnula i
nastupila je tišina.

*
* *

Duboko u noć, u salunu „Zlatni
grumen” ostali su budni samo nje-
gov vlasnik Voren Lajm i Kanzaša-
nin Trek Hofman.

Tišina je bila zastrašujuće jasna,
tako da se čulo i odbrojavanje se-
kundi na zidnom časovniku iznad
Lajmove glave.

Revolveraš je buljio u svoju čašu
i mislio na ženu u hotelu „Loret”
koja ga je čekala.

Možda je bolje što će duže čekati.

Tako će njegova želja za njom
biti jača, a njen oklop odbojnosti
rasprsnuce se čim dođe kraj neiz-
vesnosti. Biće to ludo utrošena noć!

Gipsanim licem revolveraša iz
Kanzas prelete osmeh.

Međutim, krčmaru nije bilo do
smejanja. On više nije imao posla
i želeo je da spava. Samo, to nije
smeo ni da pomene svom neugod-
nom gostu, iako bi ga najradije os-
tavio samog pa neka se obračunava
sa kime god hoće — ali bez njego-
vog prisustva.

Proklinjao je svoju crnu sudbinu
i trenutak kada je čuveni kockar
uopšte krožio u njegov salon!

Bio je siguran da će te noći neko
biti mrtav u Denveru.

I to u „Zlatnom grumenu”!

Serif Fleš Kroker neće mu to za-
boraviti. Jer, Lajm je zanemario
svoju osnovnu građansku dužnost:
da obavesti zakon ako gradu, redu
i miru zapreti bilokakva opasnost.

A kako ubediti Krokera da nije
smeo da mrdne sa svog mesta iza
šanka?

On u to neće poverovati.

Voren Lajm uzdahnu.

Taj uzdah je prenuo Hofmana iz
razmišljanja. Slika Laure Higinis i
njenih plamenih, zelenkastih očiju
prsla je kao mehur od sapunice.

— Idi pogledaj kako mu je — o-
lovi krčmara Kanzašanin.

— Ne razumem — procedi Lajm.
Hofman pokaza na sprat.

— Gore — reče. — Vidi da li još
kašlje. Dosta sam čekao.

Ali, krčmar ustuknu, bledeći. Oči mu se raširiše od užasa.

— Ubiće me! — zacvileo je.

— Koješta — cerekao je Lajm. — Samo ti idi.

— Pucaće! — drhtao je Lajm. — Pogodiće me kroz vrata... Ako je to stvarno Holidej kao što vi tvrdite, on će kroz ključaonicu i muvu da ustreliti!

— Samo blebećeš! — naroguši se Kanzašanin, kome se nije sviđala krčmareva pohvala kockara. — Ako neko večeras bude mrtav u ovom salunu, onda će to biti on!

A onda snizi glas.

— Ili ti... ako ne odeš gore!

Lajm više nije imao kud. Izraz Hofmanovog lica nedvosmisleno mu je govorio da će se loše provesti ako ga ne poslušao.

Pošao je tromim korakom, kao da se upućuje na gubilište.

Stepenik po stepenik peo se na više. Što se nalazio bliže hodniku na spratu, sve je više oklevao i zastajkiavao.

— Brže! — podstače ga odozgo Hofman.

Voren Lajm je najzad stigao u hodnik. Odatle se, međutim, uputio prema kockarevoj sobi četvoronoške! Bauljao je na kolenima i laktovima, dašćući od napora. Njegov stomak skoro mu se vukao po podu.

Pred vratima je prosto legao i osluškivao.

Ništa se nije čulo.

Stranac se nije ni zakašljavao više. Da li spava? Ili je možda umro?

Neka, o tome razbija glavu onaj prokletnik dole.

Okrenuo se i vratio se četvoronoške istim putem. Samo, ovom prilikom je niz stepenice silazio mnogo brže nego što se peo.

Hofman ga dočeka prezrivo.

— Vučeš se kao pseto — prebaci mu. — Šta je bilo?

Lajm jedva dođe do daha.

— Tamo... ništa se ne čuje...

— Ništa?

— Ništa... Ne kašlje više...

— Možda je otišao?

Lajm nabra obrve.

— Kako?... Nije odleteo kroz prozor!

— Zašto da ne? — naceri se Kanzašanin.

— Izašao bi na vrata — zaključio je Lajm. — On nema pojma da ga ovde vi čekate... Ne sumnja.

Hofman klimnu glavom.

— U pravu si — dodade. — Znači, nije ni pucao kao prvi put kad si otvarao vrata?

— Ne.

— Znači, nisi ni otvarao vrata. Ležao si ispred njih poput kojota, a?

Krčmar je ćutao. Kanzašanin je skupio usta a zatim namestio opasač. Odluka je pala, videlo mu se na licu.

— Ne želim da mi izmakne iz ruku — rekao je više za sebe. — Potražiću ga gore!

Lajm odahnu. Ali, Hofman kao da to oseti.

— Ne pokušavaj da klisneš — upozori ga. — Ako budem čuo najmanji šum, pucaću prvo na tebe! Jasno?

Krčmar potvrdi glavom. Bio je čvrsto rešen da ne pokrene ni stopalo odatle. Valjda će i to veće jednom proći, kao ružan san.

Hofman se vrati do njega i pruži čašu. Trebalo mu je još malo hrabrosti da krene, a to mu je moglo da pruži samo piće a ne masno i opušteno krčmarevo lice.

— Samo pola — zaustavi Kanzašanin grlić boce.

Onda ispi odjednom.

— Sad ću gore, da vidim diše li — iskezio se prema Lajmu. Kako se zove ovdašnji zvezdonosac?

— Kroker. Fleš Kroker.

— Tako? Reći ćeš mu da je sve bilo po propisu. Da me je on izazvao i da sam morao da se branim. Zar ne?

Lajm je treptao očima. Nebesa, mislio je, kako će lagati Krokeru da je tako bilo, kad ovaj bednik ide u sobu da mučki ubije spavača.

A zatim, Kroker će odmah osetiti da laže. Njemu se neće desiti da nasedne na jednu takvu priču. Međutim, ako je trebalo nekoga lagati, onda se opredelio za Hofmana.

— Reći ću — rekao je brzo, samo da ga se otarasi. U sebi se molio da Holideju bude samo malo bolje i da izbaci Hofmana iz sobe kao šugavog psa!

— Nisam baš dobro čuo — naglasi Kanzašanin.

— Reći ću — ponovi jače Lajm.

— Paži da se ne predomisliš — opomenu ga ovaj i odgurnu bocu od sebe.

Okrenuo se da pođe — ali je tu i ostao.

Nije više bilo potrebno.

Holidej je dolazio!

Stajao je na vrhu stepeništa, pridržavajući se levom rukom za ogradu.

Bio je bleđ, ali osim toga ništa drugo nije odavalo malaksalost sa kojom je uspeo da iziđe iz sobe i potraži piće za sebe.

Sve je na njemu bilo isto kako ga je žena opisala: crno odelo slično fraku, blistavobela košulja, teški koltovi za opasačem, „kalifornija“ šešir...

Jedino mu još oči nije video jasno.

Trek Hofman se odinakao od šanka nekoliko koračaja. Krčmar je već pomislio da će pucnjava započeti odmah, međutim, Kanzašanin je procenjivao svoje šanse.

Dok Holidej je izgledao kao iz mrtvih da je ustao. Ipak je laganim ali čvrstim korakom silazio dole.

Hofmana, činilo se, nije ni primećivao.

Drške ukrašene slonovačom zapele su revolverašu za oko. Biće to pravi trofej za njega kad sve bude gotovo. Odneće ga ženi pred noge i tako doneti najbolji dokaza dobro obavljenog posla.

Čak i ako je kockar takav kalibar strelca kako se priča, njemu je išla u prilog činjenica da je bolestan i samim time upola manje sposoban da reaguje.

A Hofmanu je bilo najvažnije da on bude na nogama.

Neka tako i crknel!

Samo par minuta ranije kockar je bio, gore u sobi, u senci smrti.

Sada se ponovo našao pod njenim okriljem.

Ali, metak upućen na pravo mesto bio bi bolji kraj nego agonija u postelji.

Voren Lajm se sreo sa Holidejevim pogledom i odmah zaključio da pred sobom ima pravi odgovor na pitanje kome su u salunu te noći odbrojani časovi.

Njemu sigurno nisu!

— Brendi — zatražio je Džordžijanac suvim, ali jasnim glasom.

Krčmar je odmah pružio ruku pod šank.

Za to vreme, Trek Hofman je zauzeo svoju poziciju na drugoj strani.

Malo se raskrečio, pružio desnu ruku niz bok, podigao palac i više nije gledao ni u šta drugo osim u Holidejeve ruke. Odatle je mogla da dolazi opasnost.

Lajm je spustio čašu pred kockara.

Ovaj je ispio odjednom celu sadržinu. Tečnost mu je prosto spržila grudni koš, ali on je to primio mnogo mirnije nego što je i sam očekivao.

Osetio se odmah lakše.

I ne pitajući, Lajm mu nasu još jednom.

— Reci mu! — doviknu Hofman sa strane i tako razbi tišinu nakupljenu oko njih.

Preko Holidejevog ramena, krčmaru bi jasno da je ovaj poziv bio upućen njemu. Ali, on ga nije razumeo.

— Reci mu! — pisnu Kanzašnin.

Kockareva leđa bila su dobar cilj. Ipak, čuo je sebi reč da tu bude prava borba a ne mučki hitac.

— Ne razumem — odazvao se Lajm, prebledevši.

— Reci mu zašto sam došao!

Krčmar skrenu pogled na Doka.

Ovaj je, međutim, zurio u svoju čašu. Nije se primećivalo da je zbunjnjen ili iznenađen. Pre bi se reklo da nije ni svestan da se bilo šta njega tiče.

— On je... — mucao je nespretno Lajm — ovaj gospodin tamo... došao je po vas.

Holidej nije reagovao.

— Da vas ubije! — dodao je Lajm jače, želeći da ovo dopre do kockarevog mozga pre nego što revolverašu padne na um da opali.

Tek tada se Džordžijanac uspravi.

Voren Lajm se odmače u stranu, da se ne bi našao na putanji olov-
nih zrna.

Trek Hofman se pognu, napregnut.

Ali Holidej se samo okrenuo i stavio oba lakta na ploču bara.

Hofman mu sagleda oči i oseti da ga obuzima nelagodnost. Kao da su ga hipnotisale! Obično hladne, leden-
ne oči, sada su buktale plavičastim plamenom i spržile Kanzašaninovu samouverenost kao suhu travku u podne.

— Šta hoćeš, čoveče? — dobaci mu Džordžijanac bezbojnim glasom.

— Manje priče — odgovori mu Hofman — već poteži.

— Zašto?

Hofman razvuče usta.

— Recimo... da proverim ko je brži? Znam ko si ali ne znam koliko ćeš to 'ostati.

Kockar se nije uzbuđivao. Ako je Trek Hofman bio samo jedna usijana glava željna revolveraške slave, onda mu to neće biti prvi put da takvu glavu „ohladi“.

Međutim, Kanzašanin nije ličio na tako nešto.

Tada se Lajm umešao:

— Neko mu je platio da vas...

— Zaveži, ti debela mešino! — preseče ga Hofman. — Jezik za zube!

Krčmar se povuče još više. Proklinjao je svoju brzopletost. Samo je Holidejevo prisustvo sprečilo Hofmana da mu ne smrška lobanju!

— Ko te je poslao? — upita kockar.

— Nije to tvoja briga — odbrusi mu Kanzašanin. — Vodi računa o sebi.

— Čovek ili žena?

Hofman se trže.

Do vraga, zar je naslućivao nešto?

Ta misao je pala Holideju na um, prisećajući se svojih mutnih uspomena na Lauru Higin's dok je ležao u sobi. Da li je to bila slučajna podudarnost?

— Dakle, žena je u pitanju — zaključio kockar.

Nije se obazirao na Hofmanovu nestrpljivost. Pretpostavljao je da on neće pucati ako mu ne da povoda.

Međutim, tu se ipak prevario.

Kanzašanin je osetio da mu koc-

kar razgovorom prosto izbacuje oružje iz šake. To nije smeo da dozvoli, ni po koju cenu.

— Idi u' pakao! — proderao se.

I dohvatio dršku svog „valkera“.

Uprkos malaksalosti i povremenim, potmulim bolovima u grudima — refleksi legendarnog strelca ostali su očuvani.

Vlasnik saluna „Zlatni grumen“ kako nije mogao da dođe sebi.

Kako su se „linkolni“ stvorili u rukama bledog kockara?

Trek Hofman je izvukao svoje oružje najbrže što je umeo. Mislio je da nikada nije tako hitro potegao. „Valker“ je prosto odskočio u njegovoj ruci.

Ali, nedovoljno za Doka Holideja.

Pucnji su se slili u jedan.

Metak iz Hofmanovog kolta otišao je mimo Džordžijančeve glave, u tavanicu.

Vrelo olovo iz niklovanih cevi Holidejevih teških revolvera zaparalo je kožu Kanzašaninu. Uprkos tome što je pokušao da padom u stranu izbegne smrtonosnu vatru čuvenog strelca.

Posrnuo je.

Kockar je tačno znao da njegovi meci nisu otišli uludo. Zadržali su se u telu Treka Hofmana, ali on nije, izgleda, hteo da se to vidi.

Krajnjim naporom je spustio svoj „valker“ natrag u korice i polako se okrenuo, sa iskrivljenim ustima u osmeh.

Voren Lajm je buljio u revolveraša kao u avet.

Kanzašanin je dostojanstvenim

korakom napustio salun, ne osvrnuvši se nijednom.

— Kuda će? — zgranjavao se Lajm. — Šta mu je? Zar je odustao?

Kockar je sa neskrivenom dozom divljenja gledao u vrata kroz koja je prošao Hofman.

— Nije odustao, pogođen je.

— Gde? Nisam video. Otišao je odavde kao da se ništa nije desilo. Čak se smejao...

Holidej obrnu čašu među prstima.

— Otišao je na neko bolje mesto — reče — da bi iskrvavio.

— Šalite se? — vrteo je glavom Lajm. — Ako ga se Kroker dočepa, neće mu biti nidočega.

Holidej ništa na to nije rekao.

*
* *

Jedan pucanj više ili manje u Denveru nije značio ništa.

Niz krčmi i saluna u tom obalskom gradu bio je teren po kome su revolveri sevali kao letnje munje pred kišu.

Razlika je bila u tome što je Laura Higgins u sobi hotela „Lorel“, nedaleko od „Zlatnog grumena“, instinktivno osetila da se taj pucanj odnosi i na nju.

Mogla je samo da sedi i čeka.

Bila je ogrnuta nekim prozirnim ogrtačem nebeskoplave boje, sa velikom kragnom-žaboom i stegnuta u struku pojasom od istog materijala.

Njena plamenocrvena kosa slivala se niz ramena u talasima. Oskud-

na svetlost lampe padala je na nju i činila je još zagonetnijom i privlačnijom.

Hoće li njen novi plaćenik uspeti?

Jer, kraj Doka Holideja biće i kraj njenim lutanjima. Zar osvete samo je tinjao u njoj. Ponekad bi zaplamsao jače i češće bi utihnuo i prepustao se novom, neobjašnjivo romantičnijem osećanju prema većitom usamljeniku, Doku Holideju.

U sebi se zaklinjala da će to biti poslednji put.

Ako već metak nije mogao da naudi Džordžijanacu, onda on i nije stvoren za smrt.

Setila se Kaspera, gde je Džordžijanac trebalo da okonča život pred zasedom Džeremija Kaula i Grega Bernabija. Ona je u poslednjem času uletela u sobu i sprečila ih da pucaju, kad su već Holideja imali na nišanu.

Kasnije, u Tulsi, još jednom je doživela poraz. Iz cele gužve sa Pitom Šepardom i Merlom Ozgudom izišao je neogreban. Još se našao pred kožijom kad je odlazila. Sećala se tog kratkog razgovora kao da ga je juče vodila.

„Nadam se da ćete imati lepo putovanje“ — kazao joj je mirno, iako je znao da se iza celog tog obračuna kriju i njeni prsti.

„Moj put nikada nije bio lep“ — rekla je.

„Vi ste ga izabrali.“

„Ranije sam shvatala da vas strašno mrzim, ali“...

„Ali?“

... "ali sve češće se pitam da nije po sredi nešto drugo?"

I tako je otišla, sa tim rečima.

Zaista, da li je to „drugo“ sada isto kao ranije? Ili jače?

Nije umela da nađe pravi odgovor. Bila je jedino sigurna da više neće prljati ruke novcem koji daje za smrt čoveka iz Džordžije.

Bila je, isto tako, sigurna da će ga pratiti svuda. Kao senka. To je bilo prokletstvo koje joj je sudbina donela još u Balijevom salunu u Ebilejnu, gde je njen otac završio sa metkom u telu. Nije uspeo da proturi nijedan od svojih trikova...

Čula je korake u hodniku!

Ustala je, a onda ponovo sela na ivicu postelje.

To je mogao da bude samo Hofman!

A ako je on, onda to može da znači da je Džordžijanac ostao u salunu...

Mrtav?

To je nemoguće!

On, koji je izlazio na kraj i sa mnogo opasnijim revolverašima, pa i sa čitavim tucetom bandita — zar da strada u Denveru, od probisveta Treka Hofmana?

Mora da se varala.

Koraci u hodniku verovatno će produžiti dalje, ne zaustavljajući se pred njenim vratima.

U suprotnom, Hofman će umreti od njene ruke!

Uzela je sa noćnog stočića svoj derjinger „dvocevni remington“, rešena da ubije Hofmana ako dođe.

Koraci su utihnuli...

Laura Higinis je zurila u bravu koja se pokretala.

Bledo, gipsano lice Kanzašanina pojavilo se na ulazu sobe kao utvara.

Žena je još čvršće stegla svoj mali revolver.

Trek Hofman je ušao unutra i potom zatvorio vrata za sobom. Zatim se naslonio o njih i ostao tako neko vreme čuteći.

— Je li... je li gotovo? — šapatom upita Laura.

— Gotovo je — procedi on, mršteći se.

— Je li mrtav? — ponovo se javi ona, šupljim glasom.

Hofman zakorači napred.

— Sve je gotovo — zakrklja on prilazeći. — Sad si moja!

Pružio je ruke prema njoj.

Laura Higinis ustade i izvuče ispod ogrtača svoju ruku sa pištoljem.

Bila je spremna da opali.

Međutim, Hofman nije video njeno oružje. U stvari, nije više video ništa. Gusta koprena spustila mu se pred oči a kapci mu postali teški kao olovo.

Zaklatio se kao pijan, ruke su mu pale dole, kolena pokleknula.

Pao je pred nju kao pokošen!

Iznenadena, žena je uzmakla natrag, prigušujući šakom krik.

Krv se širila ispod Hofmanovog tela.

Nije se pomakao, bio je mrtav onog časa kada se zaneo.

Stigao je do nje. Uspeo je da se dovuče do sobe, na nogama, gonjen neverovatnom željom da je vidi po-

slednjí. put. Sa tom željom je i umro.

Tog časa Laura Higinš je odahnula.

Dok Holidej je, dakle, bio živ!

Poneta tim saznanjem, zbacila je sa sebe ogrtač i počela da oblači haljinu. Morala je da ga vidi!

Nešto kasnije, kroz opustelu ulicu Denvera prošla je žena u ogrtaču. Zaustavila se pred salunom „Zlatni grumen“, u kome su još gorela svetla.

U njenoj sobi nalazio se mrtav čovek — a ona je dotrčala da vidi onoga koji bi trebalo da bude umesto Hofmana, zauvek pokopan pod zemljom.

Naslonila je čelo na mutno prozorsko staklo. Videla je ceo šank, Vorena Lajma i Holideja, leđima okrenutim ulazu.

Stajao je na nogama. Nije bio ni ranien. Ni ogreban!

Njegovo srce nisu mogli da rane ni meci, ni ljubavni zanos. Holidej je bio santa leda, kao i oči koje je nosio pod obodom šešira...

Ne razmišljajući, odgurnula je vratanca i ušla unutra.

Vlasnik saluna buljio je u neobičnu gošću i izgledao kao da je progutao metlu.

Nebesa!

Svakoga je mogao da očekuje u svojoj jazbini, u svako doba noći — ali nikako ovako raskošno lepu ženu!

Kockar je video izbezumljeno krčmarevo lice i shvatio da više nisu sami. Malaksalost ga je lagano na-

púštala posle četvrte čaše brendija.

— Gospode... — prošaputao je Lajm.

Holidej se polako okrenuo.

Nije se mnogo iznenadio videvši kćerku Ralfa Higinša, čuvenog varalice i ubice. Osećao je njeno prisustvo cele večeri i pitao se kada će je sresti i pod kakvim okolnostima.

Stajala je na ulazu, nadajući se njegovom pozivu.

Ali on je samo dobacio:

— Živ sam... ako ste o tome mislili.

Tada je sva njena momentana usreptalost iščezla, kao kap vode na vrsijanom kamenu. Srce joj se ponovo sledilo, lice zateglo, prsti skupili u pesnice.

Dotle anđeosko lice preobrazilo se u masku demona.

Mržnja je bljesnula u njenim očima. Međutim, za Holideja to nije značilo ništa.

— Neka si proklet, Dok Holidej! — doviknula je sa vrata glasom punim gneva.

— Ja sam proklet odavno — uzvрати kockar. — Prokletstvo nosim sa sobom.

Okrenula se naglo. Ogrtač se zavijorio pod nogu i obavio se oko nje. Onda se isto tako brzo odmotao čim je zakoračila natrag, prema izlazu.

Voren Lajm je tek tada protresao glavom, ošamućen ovom iznenadnom slikom i nerazumljivim dijalogom. Da je bar popio neki gutljaj, poverovao bi da mu se sve pričinilo. Ovako, ostao je nem i zbunjen.

— Nebesa, ko je to, mister Holidej? — setio se da upita kockara.

— Dama iz prošlosti — jav se ovaj.

— Ne bih rekao da je prošlost — promrmlja krčmar.

— Ni ja. Obično se pojavi posle pucnjave...

Lajm se zagleda u kockara.

— Onaj Hofman... Pominjao je novac ali i neku damu? Da nije to...

— Nije — odgovori brzo Džordžijanac. — Dajte mi još jedan brendi.

Lajm nasu iz boce.

— Poznajete li nekog Spoka? — upita Holidej.

Lajm se namršti. Odmah se setio klovna koji je dremao za stolom a onda odgegao na spavanje.

— Ako mislite na onog pijanog klovna...

— Spok se zove?

— Tako je rekao. Zašto pitate?

— Onako — promrmlja Dok. — Hteo bih da ga vidim.

— Sad verovatno spava tako da ga ni topovska baterija ne bi probudila! Čim je došao u salun počeo je da pije i da bunca koješta.

Kockar se seti njegovog kaputa kojim ga je pokrio i reši se da ga donese iz sobe.

Tada nije znao koliko će nevolje doneti običan, kockasti kaput bivšeg klovna Artura Spoka!

*
* *

Dva jahača nalazila su se pred Denverom te iste večeri, sa njegove severne strane.

Žestoko su gonili svoje konje.

Pred njima je bila tamna noć, iza njih oblaci prašine što su kopita životinja razbacivala u pomamnog galopu.

Bila su to braća Finč, Hak i Henk, članovi cirkuske trupe „Balskero“ čije su kočije-vagonet tunjale za njima istim putem ali mnogo sporijim kasom.

Oba jahača bila su slična rastom, u istim odelima od tamnosmeđeg štofa, kaputa šivenih u struk i uzanih pantalona. Na glavama su imali polucilindre a dole, ispod zakopčanih revera skoro do grla, nosili su drečavožute košulje.

Konji pod njima bili su rasni belci sa tamnozelenkastim pegama, „Pinto“ rase.

Oko bedara nisu imali koltove.

Oružje su nosili pod pazuhom, u specijalnim navlakama od kože.

Bili su to revolveri sa kratkom cevi i izvijenim kundakom, marke „vajtnejvil“. Nisu imali veliki dommet ali su mogli da budu opasne igračke u rukama izvežbanih strelaca.

Hak Finč je bio nešto stariji od Henka i, možda, nešto snažnijih udova. Hak je puštao brkove, na krajevima ih je uvrtao naviše — a Henk se brijao svako jutro, po navici. Hak je bio mrzovoljan, prgav, naprasit — Henk lukaviji i podmucliji. Hak je imao svoju tačku sa gutanjem vatre, mačeva i žonglerajem

sa koltovima ili drvenim čunjevima — Henk je bio akrobata kome je stariji brat pomagao u težim tačkama.

Bio je to par koji se dopunjavao.

Te noći, oni su divlje mamuzali svoje konje u pravcu juga, povremeno samo izmenjujući po koju reč.

Drugi deo cirkusa „Balaskero“ zaostajao je iza njih čitava dva časa.

Denverska svetla ukazala su se pred njima kao na dlanu.

Tek tada je Hak Finč zategao uzde svom iscrpenom konju i zastao na brežuljku, ispod usamljenog drveta.

Henk je doterao svog konja do brata, otirući znoj sa čela.

Noć je bila zvezdana, ali bez mesečine. Neka noćna ptica oglasila se u obližnjem žbunju a zatim potražila skrovitije mesto, sekući vazduh svojim malim krilcima.

— Ako smo badava jahali — javi se mlađi, Henk — ne bi valjalo.

— Tu je on — promumla Hak.

— Nadam se da jeste.

— A kuda bi? Matori jarac se sigurno uputio kući, u Pueblu. Mora da prođe ovuda.

— Nadam se da hoće.

— Dosta sa tim — obrecnu se Hak.

— Ako imaš neku bolju ideju, ti izlazi.

Henk se pritvorno nasmeja.

— Ja sve prepuštam tebi, ti si glavni! Čak i kod Antonele...

— Zaveži!

Lica su im sijala od znoja.

Široka, četvrtasta lica sa krupnim jagodicama i očnim dupljama pod

samim čelom. U tami, ličile su na pećine pod stenjem, tajanstvene i neuhvatljive. Mali uzani nosevi i duge kose ispod polucilindra — dve glave koje su se razlikovale za samo nekoliko časova!

Žurili su đavolski, a za to su imali razloga!

— Ako je otišao dalje? — ponovo se oglasi Henk.

— Vraga! — otpljunu Hak sa sedla u stranu. — Kao da ne poznaješ matorog! Taj će prvo da se napije a kad se istrezní može svašta da napriča o nama.

— Neće stići mnogo da priča — potapša Henk svoj kaput, na mestu ispod koga se nalazio njegov „vajtnjevil“.

— Samo bez žurbe — isceri se Hak. — Možeš probušiti onaj prokleti kaput na nezgodnom mestu!

— Noćas ćemo ga teško naći, kasno je.

— Naći ćemo ga — bio je siguran Hak Finč i poterao konja dalje.

Njegov brat ga je pratio u stopu.

*
* *

Laura Higinš morala je da napusti Denver iste noći.

Lež u njenoj sobi nije mogao da večno ostane tajna. Na koji je način otišla, kako se išunjala u to gluvo doba — niko nije saznao.

Žena je bila dobar jahač — i to je bilo jedino objašnjenje.

Čovek na recepciji hotela „Loret“ posumnjao je u Lauru Higinš vi-

devši je da žurno napušta hol sa torbom u ruci. Odmah je otišao do njene sobe i tu zatekao mrtvog Treka Hofmana.

Tako je šerif Fleš Kroker morao da uskače u čizme posle prvog sna i da, psjujući, krene na portirov poziv prema „Loretu“.

Peli su se stepeništem, a pod je škripao pri svakom koraku.

Portir je išao napred sa visoko podignutom svetiljkom. Pred sobom broj dva je zastao i propustio Krokera da prođe.

Šerif nije dugo zagledao leš.

— Poznaješ ga? — upitao je čoveka.

— Stranac je — slegnu ovaj ramenima, nameštajući cvikere na nosu kažiprstom leve šake. — Ali sam ih video danas zajedno.

— Njih? Koga to?

— Njega i ženu.

— Ženu? Budi malo jasniji, Velbi!

— Pa, ženu u čijoj je sobi ovaj čovek... Lepa žena, zelenih očiju...

Kroker zareža ali ne reče ništa.

Pretresao je mrtvaca, ali nije našao ništa naročito u džepovima: nešto sitnine, možda dvadesetak dolara, mali nož na rasklapanje, komad svilenog gajtana i jedan revolverski metak sa inicijalima S. B.

Bila je to sva imovina Treka Hofmana koju je nosio sa sobom u trenutku kada je odlazio u smrt.

— Misliš da ga je žena ubila? — pitao je Kroker portira, ali to je vi-

še zvučalo kao pitanje postavljeno samom sebi.

— Ne znam.

— Nisi čuo pucanj?

— Ne.

Fleš Kroker je bio krupan, krivonog čovek, dugih ruku i naizgled trapavih pokreta. Godine mu se nisu mogle odrediti ni po licu ni po hodu. Jednostavno — čuvar zakona u Denveru bio je takve prirode da se o njegovim godinama moglo samo nagađati.

Neko mu je davao četrdeset, neko je zlurado tvrdio da se približava sezdesetoj ali da upotrebljava neke indijanske trave kako bi očuvao kondiciju.

Na sve to Kroker bi slegnuo ramenima ili krvnički odmerio tog radoznalca pa bi ovaj izgubio volju da se kladi u broj šerifovih godina.

Kažu u Denveru, u to doba, da Fleš Kroker nikada nije pogledao nijednu ženu značajnijim pogledom. Nosio se vrlo jednostavno, retko se svlačio i pola godine je, u stvari, prespavao u svojoj kancelariji na improvizovanom krevetu od sanduka i dasaka.

Nije pio, nije pušio, nije imao prijatelja — ali je dobro obavljao svoj posao.

Retko bi upotrebljavao kolt. A ako bi do toga dolazilo, onda je druga strana trpela gubitke.

Imao je izduženo, preplanulo lice sa dve duboko urezane bore oko ustiju. Nije obožavao brijanje i često je zaticao sebe u ogledalu sa više-

— Nađi nekoga da iznesu napo-
lje leš — predloži on portiru.

Velbi je u očajanju pogledao še-
rifa.

— Noćas? Koga bi mogao da na-
đem?

— Onda ga pusti da prespava
unutra.

— Nikako! — usplahireno će Vel-
bi. — Mister Koneli bi me smesta
otпустиo! Izneću ga sam.

Kroker odšeta do vrata pa se vra-
ti natrag.

— Opiši mi malo tu ženu — reče.

— Visoka, lepa, zelene oči, crven-
kasta kosa, neobična...

— Nisi mi baš mnogo pomogao.
Kada je otišla?

— Nešto pre nego što sam stigao
do vas.

— Imali još neko u ovom prokle-
tom gradu da poslužiđe goste?

— Možda kod Vorena Lajma? Či-
ni mi se da je stranac otišao u tom
pravcu večeras.

— Čini ti se? — nagnu šerif uho
prema njemu.

— Pa, malo sam virnuo kroz pro-
zor. Tamo je otišao.

Kroker klimnu glavom, protegli
svoja ramena i zevajući napusti ho-
telsku sobu.

Ako u „Loretu” nije bilo pucnja-
ve, onda je stranac došao odnekud
sa zrn timeru u telu i crkao na podu
sobe, kod bezimene žene. Drugo
objašnjenje nije video.

Možda bi sve mogao da ostavi za
sutra. Čovek je bio mrtav, žena iš-
čezla u nepoznatom pravcu. Šta je
mogao da uradi osim da napravi

malo posla pogrebniku? Ljudi na
Zapadu najviše ginu bez pravog ra-
zloga, poneti nekim svojim nago-
nima. Niko se nije setio da malo
promisli pre nego što se lati revol-
vera ili donese odluku da izigrava
pravdu i zakon.

Svetla u „Zlatnom grumenu” još
su gorela.

Kroker baci pogled na svoj džep-
ni sat: samo četrdeset minuta delilo
ga je od ponoći.

On čizmom odgurnu ulazna vrata
i kroči u salun, unapred se mršteći
na činjenicu da Lajm predugo drži
otvoren šank u Denveru.

Krčmar se nikako nije nadao še-
rifu, a kada mu je ugledao lice —
skoro je osetio želju da se sakrije
pod šank.

Kraj njega, s druge strane, Dok
Holidej se spremao da pođe u svoju
sobu.

— Pričaj šta imaš! — stavi Kro-
ker svoju veliku šaku na ploču šan-
ka. Voren Lajm je uvukao glavu u
ramena ali jezik mu je prosto ot-
kazao.

— Znaš li koje je doba? — upita
šerif.

Lajm klimnu glavom.

— Pa? Zašto ne spavaš?

— Čujte, šerife, mogu da vam
objasnim...

Kroker mahnu rukom, nestrplji-
vo.

— Je li ovde dolazio neki tip u
crnoj košulji, sav u crnom? Večeras?

— Jeste bio je tu, samo...

— Šta je tražio?

Voren Lajm pokaza glavom prema kockaru.

— Njega?

Holidej se okrenu prema čuvaru zakona.

— Da, mene — reče metalnim glasom.

Krokerove zenice se suziše. Taj hladan, odmeren glas vraški je pristajao strancu sa ledenim pogledom. Znači, bio je na dobrom tragu. Samo da nađe i dobar odgovor.

— Zašto? — upitao je šerif.

— Da ga ubije — umeša se Lajm. — Čekao ga je da se pojavi iz sobe i izazvao je mister Holideja...

Kroker se uspravi.

— Rekao si Holidej? — upita oštro.

— Jesam! To je mister Holidej.

— Dok Holidej?

— Baš on, šerife! I to u mom salunu! — hvalisao se Lajm, ne primećujući mrke poglede čuvara zakona u Denveru.

Šerif se trudio da sakrije svoja trenutna osećanja i prešao je preko prvog iznenađenja.

— Nisam čuo pravi odgovor — suvo je dobacio.

— Nisam ni ja, šerife — uzvрати mu kockar. — Došao je i potegao. To je bilo sve. Zatim je izišao.

— Tako je bilo — potvrdi Lajm.

— Na vas se olako poteže, mister — zaključio je Kroker. — Zar nemate drugog posla nego da donosite nevolje gde god dojašete?

— Nevolje ne idu sa mnom, šerife — mirno reče Džordžijanac —

one me sačekaju. Samo, ja im ne vidim lica. Obično su u zasedi.

— I ne poznajete ga?

— Ne.

— A ženu?

Holidej upre svoj ledeni pogled u Krokera i prosto ga ohladi.

— Našli ste ženu? — upita.

— Ne... Našao sam lež u njenoj sobi. A ona je odmaglila na vreme. Ko je ona?

— Neka mis Higinis, kćerka jednog kockara. Prati me već meseci — ma ali nikako da nađe pravog čoveka da me ubije i osveti oca.

— Higinsova? Čuo sam nešto o tome, čini mi se da se zbilo u Ebi-lejnu. Ili se varam?

— Dobro ste čuli. Šta je sad na redu?

Kroker pokaza palcem prema izlazu.

— Treba da odjašete, rano ujutru — reče. — Pretpostavljam da niste imali razloga da ga ubijete, Lajm je to posvedočio, ali ne želim da mi sa sutrašnjim danom počnu nova ubistva. Odjahaćete, rano.

— Ujutru spavam duže — odgovori kockar.

— Napravite jednom izuzetak.

— Sve zavisi kakve ću snove imati, šerife.

Voren Lajm zatrenta. Prvi put je neko na svaku šerifovu reč uzvratio dve svoje a da nije pokazao ni trunke straha. To je i Kroker zaključio, no smatrao je da bi prepirka sa kockarem imala drukčije posledice, ne one uobičajene na kakve je navikao u svom poslu.

— Dajem vam do deset časova —
dodao je i izišao napolje.

*
* *

Nezgoda sa Trekom Hofmanom materala je Lauru Hugins da, prvi put u svom životu, pobjegne iz nekog grada samo na konju, usred noći. Nije bilo vremena da se sačeka kočija. Holidej je naslutio da je ona povezana sa revolverašem i čuvar zakona bi se „okačio“ o nju sigurno na duže vreme.

Trek Hofman nije uspeo.

Ostao je da leži mrtav u njenoj sobi.

Prokleta budala! Zar je morao da dođe baš tamo i da skonča?

A i onaj portir na recepciji, sigurno je posumnjao u nju kad je izlazila sa torbom.

Osećala se jadno sama, u pustari ispred grada, ne znajući na koju stranu da okrene svoju kobilu.

Razum je terao dalje, što dalje od Denvera — a srce je vuklo natrag, u blizinu Doka Holideja.

Uostalom, šta je marilo?

Šerif će ispitivati, ona će poricati — i niko se do tada nije usudio da uhapsi ženu ako nije imao ubedljivo jakih razloga za to.

Hofman je bio mrtav i nije mogao da posvedoči ništa protiv nje.

Nije trebalo da beži.

U stvari, učinila je to u besu zbog kockara. Misliła je da će manje misliti na njega ako ode. A desilo se suprotno!

Čvrsto je rešila da se vrati.

Nad brdima je sijao mesec, kao u krv umočen.

Laura Hugins je duboko udahnuła vazduh i povukla uzde kobilu.

Vraćala se.

Ako ni zbog čega drugog — onda da vrati udarac. Jer, Holidej ju je ponovo odbio od sebe sa nekoliko reči, i to onda kada je bila spremna da mu se baci pred noge ako bi to želeo. Sada je uvređeni ženski ponos tražio osvetu!

Odjednom, iza sebe je čula topot konja...

Nije stigla da razmisli šta je najbolje da uradi, da skrene u stranu ili da produži trk prema gradu — kada su iz tame izronila dva jahača.

Nije im videla lica, samo obličje.

Još su bili daleko. Imali su na glavama neobične šešire, kao što su nosili neki uglancani kockari ili poslovnji ljudi sa istoka. Jahali su belce sa tamnim pegama, opazila je žute košulje na njima i predosetila da su i oni stranci pred Denverom, poput nje.

Bila su to braća Finč!

— Halo, mister — javio se prvi jahač, uspravljajući se u sedlu — da li u gradu ima...

Zatim je ućutao.

Do đavola! — istisnuo je kroz zube psovku — pa ovo je žena pred nama, Henk!

Mlađi brat je priterao konja bliže.

— U ovo doba? — iskreno se začudio, da bi se potom odmah iscerio

zadovoljan situacijom u kojoj su se našli. — Pa to je zaista žena, i to kakva!

Laura Higinis je procenjivala svoj položaj i zaključila da nije zavidan. Ali ona se ipak nije plašila.

— Šta radite u polju, ženo? — upita je Hak, pokušavajući da joj potpunije sagleda lice. — Čekate nekoga?

— Možda — uzvratila ona zvonkim glasom i zabaci glavu.

— Nas? — kežio se Henk.

— Možda.

— Šta to znači „možda“? — prasnula Hak.

Ali, mlađi brat nije bio za duge priče. Njemu se svidelo ženino lice i odsjaj njenih očiju u tami koju je mesečina polako razvodnjavala.

— Pusti je meni — reče i obode konja.

— Stani! — prosikta Hak i ispreči se na njegov put. — Možda nije sama.

— Jestel!

— Ne budi lud — promrmljao je stariji brat — nismo se uputili ovamo na zabavu nego na posao! Žene samo donose nevolje.

Henk se nasmejao oporim smehom.

— Šta to pričaš, brate? Zar ti Antonela donosi nevolje?

— Sada ne, ali kasnije možda hoće — progundala ovaj — pogotovu ako ti budeš pustio jezik previše na polje!

Laura Higinis je sačekala da nastupi kratko ćutanje pa ih je prekinula:

— Ako ste završili, džentlmeni, pođite da me otpratite do grada.

Braća se zgledaše.

— Meni se čini da ste od grada i dolazili — primeti Hak.

— Čini vam se.

Henk Finč se približio Laurinoj kobili, ne razmišljajući mnogo o Hakovim upozorenjima. Pružio je ruku prema uzdama i smirio životinju. Onda se iscerio prema ženi, raširenih nozdruva i zažarena pogleda.

— Hak — rekao je tiho — što malo ne prošetaj dalje?

Stariji Finč je progundao nešto nerazgovetno.

— Sklonite ruke — opomenula je Laura Henka, kada se približio suviše njenoj mišici.

On se samo glasnije nasmejao i stegao je.

Međutim, kćerka Ralfa Higinisa nije bila toliko bespomoćna kao što se Henku Finču učinilo u mraku. Otrgla je ruku i izmakla se u stranu, udarivši petom kobilu.

Henk upravi konja za njom.

Istog časa prasnu hitac i zrno očeša Henkove obraze, zapretivši da će ga izbaciti iz sedla.

To se desilo tako neočekivano da su oba brata za trenutak zanemela.

— Rekla sam da me ostavite — dobacila im je žena muklo. — Sledeći metak neće promašiti.

Nisu videli odakle je pucanj dolazio. Verovatno ispod ogrtača. Nisu ni znali da je to bilo samo jedno od dva moguća zrna njenog „dvocevno remingtona“. Da su znali — možda bi se drukčije ponašali.

— Hej — povikao je Henk — pa ova cura je zaista vatrena!

Hak Finč je omirisao vazduh, kao da u njemu naslućuje neku opasnost. Žena na konju nije mu se uopšte sviđala, naročito kad je potegla oružje.

Bio je to rđav znak.

Žena sama u noći, sa skrivenim revolverom — zašto je baš morao na nju da nabasa?

— Hajdemo — pozvao je Henka.

Ovaj se nećkao. Kao da je izazivao sudbinu.

— Hajdemo — ponovio je Hak, ali ovoga puta takvim glasom da se mlađi brat trgao.

— Zar nećemo otpratiti damu? — upita.

— Ne!

I obode konja.

Henk Finč ravnodušno slegnu ramenima, opipa obraz pored koga je malopre prohujalo vrelo olovo — i dotaknu prstom obod šešira.

— Drugom prilikom — rekao je, smejući se.

Laura Higinis ostade sama u noći.

*
* *

Voren Lajm je najzad mogao da zaključa vrata svog saluna posle burne večeri.

Holidej se povukao u svoju sobu, malo oporavljen. Nameravao je da rano ujutru odjaše u Kolorado Springs. Njegov boravak u Denveru već sutradan će okrenuti na glavu ceo grad, pogotovu kad se saznaju pojedinosti noćasnje pucnja-

ve između njega i nepoznatog iznajmljivača revolvera.

Šerif Kroker nije želeo to da sačeka.

Međutim, „Zlatni grumen” će bar desetak dana živeti od toga. Ljudi će dolaziti da čuju detalje, salon će biti pun a Voren Lajm će se proslaviti činjenicom da je razgovarao sa čuvenim pokerašem i pio sa njim zajedno, kraj šanka.

Opisivaće do u detalje sve: od dolaska Treka Hofmana do potezanja koltova. Šerifa nije smeo da pominje, jer bi mu ovaj mogao tako zapušiti usta da bi mu presela stečena „slava”!

Vlasnik saluna se smeškao sa tom slikom pred očima.

U ruci je držao svetiljku i okretao ključ na rešetkastim vratima — kada je pred sobom ugledao nečije lice!

Nebesa!

Zamalo da nije ispustio lampu i zaurlao!

Pred njim se nalazio neki oronuli starac, pogrbljen, u nekom dugom, tamnom ogrtaču sa kapuljačom.

Imao je sedu kosu i velike sede brkove, dok su mu se na očima nalazile naočari sa pozlaćenim okvirom.

Lajm nehotice baci pogled niz ulicu.

Nikog više nije video.

Ovog starca nikada nije sreo u Denveru. Šta je tražio u pola noći na opusteloj ulici? I zašto se baš zaustavio pred „Zlatnim grumenom”? Prvo Holidej, pa Hofman —

a sada treće nepoznato lice stoji ispred njega i pilji mu u oči. Razdvajaju ih samo rešetke i stakla na vratima.

Čovek podiže ruku i kucnu nekoliko puta prstom.

Lajm podiže visoko lampu.

— Šta se desilo? — upitao je.

Čovek mu je davao neke znake spolja koje on nije razumeo. A nije ga ni čuo, s obzirom da su ih delila vrata.

On ponovo okrenu ključ i samo malo odškrinu.

— Čoveče, kog đavola tražite u ovo doba? — zapitao ga je neljubazno. Ni za živu glavu ne bi više nikoga pustio unutra.

— Gospodine — iskašljavao se starac i pročišćavao grlo — tražim jednog prijatelja. Došao je ranije i rekao da će me sačekati, ali je zaboravio da kaže gde...

— Kakve ja veze imam s tim? — obrecnu se pospani krčmar.

— Možda je svraćao kod vas?

— Ako je i svraćao, onda je i otišao do sada!

— Sigurni ste? — snishodljivo će starac. — Hiljadu puta izvinite što vam smetam, ali godine, dugo jahanje, uzaludno kopanje zlata... šta ćete... Mi smo odavno zajedno a on je, onako, malo čudan čovek. Izgubljen.

— Je li? — natmureno će Lajm.

— Ima šešir na glavi, duge cipele, za pet brojeva veće, kockasti kaput...? Možda je svraćao ovde slučajno?

Lajm podiže obrve.

— Spok! — uzviknu.

Starčeve oči bljesnuše.

— Bio je znači? — zapita drhtavim glasom. — Kada?

— Do đavola, tu je on, pijan kao zemlja! — odgovorio je krčmar, pokazujući nekuda iza sebe. — Malo je brbljao koješta ali se brzo napio i legao da spava. Sobu broj osam je platio unapred...

— Fino! — ushićivao se starac, gladeći brkove. — Smem li znati da nije bio dosadan? Da nije vređao? Šta je sve pričao?

Lajm je odmahnuo glavom.

— Koješta, rekoh! Nazivao je neke svoje prijatelje lopovima i zaklinjao se da neće natrag ni po koju cenu. To otprilike!

Starac je nešto progundao u bradu.

— A kaput? Imao je na sebi kockast kaput?

— Jeste — potvrdi Lajm začuđeno. — Da ga nije ukrado od vas.

— Ne, nikako — žurno će starac, iskašljujući se — samo sam onako pitao... On ima običaj da ode i ne ponese ništa sa sobom. A noći mogu biti varljive, kiša, vetar...

— Da, da — klimao je glavom Lajm i zevao. — A da li ste bar nešto iskopali?

— Molim?

— Rekli ste da kopate zlato, zar ne? Ili sam ja nešto drugo čuo?

Starac podiže ruke kao da se od nečega brani, ali samo je pogladio brkove.

— Nikako — uzviknuo je — dobro ste čuli. Kopamo! Samo... zemlja nije darežljiva. Dok je bilo Indijanaca, bilo je i zlata. A onda smo mi došli i prevrnuli svaku zlatnu

žilu nekoliko puta. Ja to, onako, zaludan... kopam i nadam se.

— Nije to za tvoje godine, stari — reče mu Lajm.

— U pravu ste, ali bolje i to nego da mirujem i da mi se paučina nahvata na kosti.

Za časak su obojice učitali. Lajm je spustio lampu nešto niže i stavio ruku na ivicu vrata.

— Imate neku poruku za njega? — upita.

— Ne — užurba se čovek — doći ću ja... ujutru. Neka se on samo ispava. Važno je da sam ga našao. To je najvažnije!

I rekavši to on se lagano okreće.

Vlasnik „Zlatnog grumena“ je neko vreme pratio starčevu pogurenu priliku kako se vuče tremom, duž ulice, a zatim zavrteo glavom, zevnuo — i ponovo okrenuo veliki ključ u bravi.

Starac je zašao u duboku senku ispred stolarske radionice izvesnog Stiva Belkama.

Tu se ispravio, zgrabio ogrtač i svukao ga nervoznim pokretom sa sebe.

Zatim je skinuo brkove i periku — i procedio psovku.

Bio je to Hak Finč, dobro prerušen u čoveka trideset godina starijeg od samog sebe.

Iz senke izroni njegov mlađi brat.

— Dakle? — upitao je šapatom.

— Tu je — pokaza Hak glavom prema „Zlatnom grumenu“. — Napio se i spava.

— A kaput?

— Izgleda da je kod njega — reče Hak.

Henk Finč sa zloradim osmehom

na licu dotiče rukom dršku svog „vajtnojvila“ pod pazuhom. Njega se nisu ticale posledice, on je želeo akciju. I da nije bilo malo hladnijeg Haka, on bi srljao sve dotle dok se iz neke gužve ne bi više vratio na ovaj svet!

— Sačekaćemo još malo — umiri ga stariji brat. — Onda ćemo otići.

— Ti na sve misliš — ne bez zavisti mu dobaci Henk. — Možda znaš i broj njegove sobe?

— Znam. Broj osam.

Henk se namršti, ali proguta psovku.

Pola časa kasnije dve senke su skliznule pored zidova i pogašenih prozora prema salunu „Zlatni grumen“.

Pomoćnik šerifa Fleša Krokera, Hju Dankan, vraćao se sa obilaska grada i zastao pred vratima kancelarije. Učinilo mu se da je primećio neko kretanje na drugoj strani.

Hak Finč, opet, pukom slučajnosti ugledao pomoćnikovu siluetu u daljini i povukao Henka uza sebe.

— Ne mrdaj! — prosiktao je, stežući ga za zglob.

— Šta, do vraga...

— Tamo ima nekog. Posmatra nas.

Henk je pogledao u označenom pravcu i dao bratu za pravo. Obojica su nepomično stajali iza jednog stuba, iščekujući da se noćni šetač prvi pokrene.

On se zaista i pokrenuo: otvorio je vrata šerifske kancelarije i ušao unutra. Tek tada je Hak ugledao natpis iznad ulaza. Imali su sreće! Da su produžili dalje, pali bi u oči

zvezdonoscu i on bi im sve pokvario.

Henk Finč je izvukao iz džepa komad savijene žice i gurnuo je u ključaonicu velikih ulaznih vrata „Zlatnog grumena“.

Nije baš išlo lako, ali morali su da rade tiho i nasigurno.

Posle kraćeg vremena, Henku je uspelo da otvori vrata.

Hak ih je samo pritvorio za sobom.

Našli su se među stolovima i prevrnutim stolicama na njima, ostavljenim za jutarnje čišćenje.

Oskudna svetlost spolja nekako im je olakšavala prolaz do stepeništa. Hak je išao napred, prigušujući psovka Henkove bučne i nekontrolisane korake.

Hak je izbrojao dvadesetosam stepenika.

Zatim su se našli u mračnom hodniku. Stariji Finč kresnu šibicom da bi pročitao broj na prvim vratima.

— Tri... — promrmlja i krenu dalje.

Henk ga je pratio u stopu, sa šakom na kundaku svog „vajtnejvil“ kolta.

„Zlatni grumen“ nalazio se u stravičnoj tišini. Čak im se njihovo disanje činilo bučno u tim trenucima.

Hak Finč je po četvrti put upalio šibicu. Tada su već bili na cilju, pred sobom broj osam.

Naslonio je uho na vrata i oslušnuo. Zatim mu se usne razvukoše u zadovoljan osmejak: tamo je neko glasno hrkao. To je mogao da bude samo Spok, izlapeli klovn koga su vukli sa sobom da bi popunili program dok se oni odmaraju.

Sreća im je bila naklonjena!

Ni vrata nije zaključao za sobom. Verovatno se dokopao kreveta i skljkao u njega da bi odmah zaspa, otrovan viskijem.

Ušli su unutra na vrhovima pristiju.

Henk je ostao na vratima, naslanjajući se leđima o njih. Tako je imao na oku celu sobu i odstupnicu u najgorem slučaju.

Njegov brat je najzad napipao lampu, skinuo staklo i zapalio fitilj. Zatim je staklo vratio natrag pa je soba odjednom postala stvarnost.

Artur Spok je ležao obučen na postelji, raširenih nogu i ruku. Ležao je na leđima i blaženo spavao. Ništa nije osećao oko sebe, ni šumove noćnih posetilaca ni razgovor koji su poluglasno vodili između sebe.

— Probudimo ga! — predlagao je Henk.

Ali Hak nije bio tog mišljenja.

— Samo ćemo dizati galamu — rekao je. — Prvo da nađemo taj prokleti kaput... A onda da nestanemo!

Dali su se obojica na posao.

Međutim, uzalud su prevrtali ormare, zavirivali pod krevet i čoškove, zadizali jastuke i perjani ležaj pod Spokom. On je i dalje blaženo hrkao.

— Nema... — procedio je Henk, već oznojen.

— Da nije otkrio? — pitao se Hak.

— On? Taj je dovoljno glup za tako nešto. Uostalom, nije valjda predao i kaput sa pismom? Mora da se nešto drugo desilo.

— Izgubio ga?

— Ili založio za piće, ko zna?

— Pitaćemo ga — zareža Henk i poduhvati Spoka obema šakama za okovratnik.

Kako se klovn ni posle žestokog drmusanja nije budio, razbesneli akrobata cirkusa „Balaskero” počeo ga udara šamarima i vraća svešti.

Spok je, najзад, počeo da se mrštiti i da mrmrlja. Henk nije prestao da ga udara sve dok nije otvorio svoje zamučene i zakrvavljene oči i pogledao oko sebe.

U prvi mah nije ništa razaznavao. Jedva se sećao gde se nalazi. Ali, kada je ugledao iscereno Henkovo lice nad sobom — smesta se otreznio i povukao natrag, na kraj postelje, sklupčavši se da bi bio što manji.

— Ti, prokleta pijana klovnovska ludó, hoćeš li da...

— Stani! — zaustavi ga Hak i odgurnu u stranu.

Pričao je uplašenom starom Spoku i sačekao nekoliko trenutaka da se malo povрати.

— Maio si potegao više, a? — pitao ga je prijateljskim glasom.

— Šta hoćete? — promucuo je ovaj, ne verujući da su došli da ga vide i poželev dobro veče.

— Šta drhtiš? Zar više nismo prijatelji? — pitao je Hak sedajući na ivicu postelje. Za to vreme, namrgođeni Henk je posmatrao scenu s krajnjom rezervisanošću. On je smatrao da će Spok najbrže, „propevati” ako se nađe u njegovim šakama.

— Prijatelji? — nervozno graknu starac. — Do guše ste me uvalili

vašim lopovlucima i razbojništvima... Neću više da se mešam u to. Idem kod moje unuke u Pueblo.

— Dobro idi. Niko te ne zadržava — složio se Hak — ali ne bi trebalo svašta da pričaš okolo.

Klovn je osetio u glasu pritajenu pretnju.

— Nisam... nisam ništa pričao — procedi.

— Otkud znaš kad se napiješ šta pričaš? — upita ga Hak. — Neko ti neće verovati, ali naći će se neka budala da to preispita... i svi odo-smo pod led. I ti sa nama, naravno.

— Šta ja imam s time?

— Znao si za sve — mirno mu uzvрати Hak. — Čuvao si nam stražu, zabavljao narod dok smo mi operisali. Da ne nabrajam? Imao si i svoj deo, zar ne? Ne možeš tek tako da se otarasiš savesti.

— Mogu — uzjoguni se ovaj. — Zašto me pratite. Nisam ništa ukrao!

— Nisi — ne izdrža Henk — a kaput...

— Kaput? — zatrepta Spok. — Kakav kaput?

— Armandov — umeša se Hak. — Namerno si ga uzeo?

Stari klovn je s nerazumevanjem zurio u braću Finč.

— Ne znam o čemu govorite — rekao je — ili sam ja pijan ili vi niste trezni!

Henk htede da priskoči, ali ga Hak ponovo preduhitri.

— Poneo si Armandov kockasti kaput sa sobom — polako mu je razlagao, reč po reč, kako bi brže shvatio. — Kockasti veliki kaput, sećaš se?

— Ali, to je moj kaput!

— Vraga! — izgubi sad strpljenje i Hak. — Tvoj kaput ima zelene kocke, a ovaj žut? Zar to ne znaš?

Spok se počea po svojoj razbarušenoj kosi.

— Bio je mrak — reče. — Valjda sam pogrešio... Zar je Italijanu stalo do kaputa? Neka uzme moj!

Hak izmenja pogled sa Henkom. Očigledno, Spok nije imao pojma šta se nalazi u kaputu, inače bi drukčije reagovao.

— E, pa mi smo došli po taj kaput — javi se Hak posle kraćeg ćutanja — Gde je?

— Mislite da sam ga ukrao? — obrecnu se Spok. — Stalo vam je do obične krpe! I zbog toga ste potegli čak ovamo, u Denver? Zbog kaputa?

— Nije važno zbog čega — odmahnu Hak rukom — reci nam gde je, ništa više. U sobi ga nema.

Klovn se namršti, sada već potpuno istrežnjen.

— Preturali ste, a? — reče, osvrćući se oko sebe i videvši krš od posteljine, prevrnutu stolicu i širom otvorene ormare. — Nije valjda to kaput od zlata?

— Gde je? — dreknu sad Henk, prilazeći.

Ali, Spok se više nije plašio.

— Kažete da sam uzeo Armando? — počeo je da se smeju, isprva tiho a onda sve jače i zaraznije. — Mora da mu je Antonela pojela jedan bubreg zbog toga, ha-ha-ha! Ona samo traži povod da mu nagriza dušu...

— Slušaj, Spok — počeo stariji Finč. Ali ovaj ga nije čuo.

— Uobraženko — nastavljao je

da se kikoće svojim bezubim, ustima — on može da omađija publiku, može svakog osim sopstvene žene. Za nju si ti mađija, Hak, zar ne?

Henk ispod oka pogleda u brata — O čemu to brbljaš, budalo? — prekide ga Hak.

— Pa, ti i Antonela! Svi to znamo, osim Armanda. Za njega su rezervisani najveći rogovi na Zapadu, ha-ha! Mislite da je stari Spok izlapeo? On sve vidi. Sve razume. Ali on ume da ćuti i da trpi...

— Mnogo blebečeš — dobaci Henk. — Bolje nam reci gde ti je kaput, dok nismo izgubili strpljenje...

— Armando vas je poslao?

— Nije — pisnu Hak ustajući sa postelje. — Govori ili ću te zdrobiti!

— Prepusti ga meni! — javi se Henk

— Kaput nije kod mene — ohladili ih Spok. Zastali su i z gledali se.

— Gde je? — upita Hak.

— Nije kod mene.

— Ali gde si ga ostavio! Jes li ga popio? Ili prodao? — unese mu se Hak u lice.

— Ni jedno ni drugo — reče Spok. — Samo sam njime pokrio jednog čoveka koji je bio u groznici...

Henk izgubi strpljenje.

— On nas zavatlava — reče i raspali pesnicom Spoka po vilici.

Stari klovn slete sa postelje kao kopitom izbačen. Zaustavio se tek kod suprotnog zida i tu ostao da leži poluonesvešćen.

Hak ga poduhvati ispod pazuha i postavi na noge. Klatio je glavom

levo i desno, ravnodušno primajući Henkove šamare, kao da ih ne oseća.

— Čekaj! — zaustavi Hak Henkovu ruku. — Šta ako nije lagao?

— Kako? — zareža ovaj

— Ako je stvarno pokrio nekoga?

— On? Poješću svoj šešir ako ne laže! Treba mu sve kosti polomiti dok ne prizna!

Hak odvuče Spoka do kreveta i tu ga prisloni na jastuk. Sačekao je da otvori oči i da ga prepozna.

— Rekao si da si nekoga pokrio, dok je bio u groznici, zar ne?

Klovn je zurio u Haka i nije rekao ni „da” ni „ne”.

— Koga si to pokrio? U ovom salunu?

Spok je ćutao i dalje.

Henk iziđe pod svetlo, držeći u ruci blistavo sečivo noža.

— Odseći ću mu jezik — rekao je mirno i starac mu poverova.

— Ne znam — mrmljao je, ispljuvajući krv iz usta — ne sećam se koja je soba...

— Je li ovde negde?

On klimnu glavom.

— Moraćeš da se prisetiš — upre prstom u njega Henk. — A kad se budeš setio...

Starac podiže malo glavu.

— Znam — rekao je jasnim glasom — ubićete me u svakom slučaju, ha? Jer mnogo znam, bojite se da ću da pričam...

— Zaveži! — opomenu ga Hak.

— Neću! — zaurla on i ote se iz njegovih šaka. — Vi ste ubice! Ubice! U pomooôô! Hoće da me ubiju! U pomooôô!

Poleteo je na vrata i iznenadio

oba brata svojom žestinom. Nisu očekivali da će tako hitro skočiti i poleteti pored njih prema hodniku.

— Prokletstvo! — uzviknuo je Henk i mašio se oružja.

Pre nego što je Hak mogao da ga spreči, on je opalio iz svog „vajtnejvila” pravo u Spokova leđa!

Starac je pokleknuo.

Njegove šake su već bile na vratima. Sada su klizile dole, umirući zajedno sa ostalim delovima tela nesrećnog klovna.

Pucanj je u gluvo doba noći odjeknuo poput groma.

— Bežimo! — gurnuo je Hak svoga brata prema izlazu.

Henk je nerado izlazio iz sobe. Nisu mnogo saznali, ali nikada neće ni saznati iz usta mrtvog klovna. Ostala im je samo njegova priča o tome da je pokrio nekoga ko je bio u groznici... Ukoliko i to nije izmislio!

— Brže! — dreknuo je Hak na njega — Zar hoćeš da nam natovariš ceo Denver na vrat?

— A kaput?

— Vratićemo se... Sad je najvažnije da se neprimećeni izgubimo iz saluna!...

Protutnjali su hodnikom baš u trenutku kada su se na jednoj sobi otvarala vrata!

Henk je na samom uglu, odakle su počinjale stepenice, okrenuo na škripu gvozdenih šarki i opazio blede lice nekog čoveka.

Ne razmišljajući, uputio je u tom pravcu zrnol!

Metak je prrsnuo po ragastovu.

Čovek na vratima uzvratio je

vatru iz svog teškog kolta i razderao Henkovu mišicu.

Mladi Pinč je jauknuo.

Hak ga je spretno sačekao na ručke i skoro poneo napolje. Preleteli su rastojanje između stepeništa i ulaznih vrata u nekoliko skokova i našli se na ulici.

— Gde si pogođen? — zadihano je pitao Hak, osmatrajući ulicu.

— Ruka...

— Budalo! — samo je zarežao ovaj i povukao ga snažno preko ulice, gde su se u senci nalazili njihovi konji.

Uskoro su divljim galopom napuštali pustu denversku ulicu.

Bilo je sat iza ponoći.

Dok Holidej je uspeo sa prozora samo da im vidi leđa. Jedino što je zapazio bili su beli konji pod sedlima. Jedan od njih nosio je u svom telu njegovo zrno...

Voren Lajm se trgao iz prvog sna i sa zapaljenom svetiljkom ušao u prostoriju, stajući iz navika odmah iza šanka. Mirisalo je na barut, ali nije video nijedan leš. Niti bilokakvog živog stvora.

Gospode, pomislio je, zar sam ovo sanjao?

Onda je čuo korake u hodniku i ugledao kockara, na vrhu stepeništa, u košulji. Desna ruka visila mu je niz bok sa „Linkolnom” u šaci.

— Šta... šta se dešava? Gde su pucali?

Džordžijanac nije, izgleda, imao nameru da silazi dole.

— Imali ste posetu, mister Lajm? — rekao je Holidej glasom — Hoćete se popeti gore sa tom lampom?

— Šta se desilo? — upitao je kockar, uplašeno.

— To će vas i Kroker pitati — dobaci Dok.

— Još i on... — progundala Lajm i počela da se penje.

Zajedno su krenuli hodnikom, prema otvorenim vratima sobe broj osam.

— Zaboga — promrmljao je Lajm — to je soba onog klovna!

Kockar nije ništa rekao.

Predosećao je ono najgore i uverio se da je u pravu čim je zakoračio unutra.

Spokovo telo ležalo je zgrčeno kraj samih vrata. Široko otvorene zenice buljile su u tavanicu, a ispod leđa curio je tanak mlaz krvi.

Soba se nalazila u neredu, kao da su nešto tražili pre nego što su ga ubili. Bilo je tako brzo, razmišljao je Džordžijanac: video je dve senke na stepenicama, pucali su i on je uzvratilo. Bio je siguran da je pogodio jednog od njih, čuo je jauk.

Šta su tražili u sobi jednog, isluženog cirkusana?

Lajm je bacio pogled na Holidejev kolt sa niklovanom cevi.

— Videli ste nekoga? — upitao je.

— Dvojicu — odgovori kockar. — Jedan je ranjen.

— Ne shvatam — u očajanju je uzviknuo Lajm — da se sve ovo dešava kod mene, i to za jednu noć.

— Sudbina — lakonski zaključio Holidej, pretražujući sobu pogledom.

— Prvo onaj revolveraš, pa žena — rekao je — zatim onaj starac na vratima, pa ovo...

Holidej prekide da istražuje.

— Starac — upita. — kakav starac, mister Lajm?

Krčmar odmahnu rukom, kao da se otresa nečeg dosadnog.

— Ne znam — rekao je — dolazio je baš kad sam zaključavao. Raspitivao se... Hej, baš se za njega raspitivao!?

— Da! Čudan neki čičica, kaže da su zajedno kopali zlato... A ja, budala, da se ne setim! Kakvo zlato, kad je klov n u cirkusima a ne po rudnicima! Zar ne?

— Šta je još rekao?

— Ne sećam se više... Čekajte? Pominjao je kaput. Čudno, raspitivao se da li je u kockastom kaputu... Ti stari ljudi, malo su čaknuti, zar ne?

— Možda — promrsi kockar.

A kaput se nalazio u njegovoj sobi. Jedina uspomena na starog klovna Artura Spoka koji ga je pokrio i učinio mu da oseća toplinu kad ga je groznica obhrvavala...

Holidejevo lice se zateže.

Ubice su nešto htele, ali šta? I zbog čega je morao da umre jedan takav čovek?

Čovek bez oružja, bez prijatelja, bez snage.

Ubili su ga sa leđa dok je bežao.

Voren Lajm nije ni primetio kada je kockar iščezao iz sobe. Imao je svojih briga oko mrtvaca i Krokera, do mu bude polagao račune u vezi silne pucnjave u njegovom salunu.

•
•

Četvoropreg sa kočijom-vagone-

tom jurio je drumom od Pejtomeka prema Denveru.

Konji su imali na glavama perjanice, a kaiševi su im bili beli. Oko vratova nosili su nanizani krug malih, žutih zvonaca pa su se nadaleko čuli dok su kaskali prašnjavim putem. pod bičem čudno odevenog kočijaša.

Cirkus „Balaskero“!

Vagonet na točkovima bio je, sa obe strane, išaran natpisima i slikama. Na sredini, polukružno, jasno su se videla velika kitnjasta slova „BALASKERO“. Ispod, nešto sitnije, dodano je *Antonela i Armando, vednstveni par iz Firenze.*

Sa strane natpisa nevešti slikar nacrtao je krupnu ženu u kostimu, sa podignutim rukama. Oko vrata je držala ogromnu zmiju. Preko puta nje nalazio se čovek u fraku koji je držao dubok cilindar u ruci. Iz njega su iskakali zečevi i golubovi.

Vagonet je imao po jedan prozorčić sa strane i vrata sa stepenicama pozadi.

U njemu je bračni par Balaskero spavao, odmarao se, spremao za predstave i držao celokupnu gardedobu.

On je bio visok, skladno građen. pedesetogodišnjak, šiljasta nosa i tanko sećenih brkova. Imao je velika usta i blistave zube, dugu zalizanu kosu koja mu je padala preko visoke kragne ljubičaste košulje širokih rukava. Lice mu je bilo opaljeno suncem, s rapavom kožom i visokim čelom, u kome su duboko usađene oči boje lešnika više gledale na ženu pored sebe nego na put kojim su išli.

Ona — raskošna plavuša bele puti, duboko izrezanog dekoltea i oblikih ramena. Imala je velika, čvrsta prsa i luk bokova na koje su muške oči najčešće padale za sve vreme njihovog lutanja između Montane i Teksasa.

Lice joj je bilo široko, oči plave a usta mala, ovalna i puna. Na ušima je nosila velike minđuše u obliku prstena a oko vrata tri niza veštačkih bisera. Bilo je to neobično lice za vrelog podneblja Kolorada: mlečno, nežno, poželjno — a ipak na neki način odbojno.

Sedela je na kočijaškom sedištu i odsutno zurila na drum, koji su konji gutali pod svojim kopitama.

Čovek do nje zaljubljen bi bacao pogled prema ženi. S vrmena na vreme bi se sagao i usnama joj dotakao rame. Ona kao da to nije osećala.

Onda bi on uzdahnio, prevrnuo očima i zamahnuo bičem.

— Brže, proklete rage! — povikao bi.

Međutim, životinje su već galopirale najbrže što su mogle.

— Hejaaah! — podvikivao bi Balaskero, pridigao se sa sedišta i vitlao bičem.

Kao da je tim udarcima iskaljivao svoj bes zbog ženinog ćutanja i ravnodušnosti. Nije ga nijednom pogledala celim putem, niti prozborila reč. Umela je da bude prokleta tvrdo glava a on nije podnosio da se oseća zapostavljenim.

Njena duga kosa vijorila je na povetarcu ali ukočenost njenog tela jasno je govorila da nema nameru da popusti. Mađioničar Armando

Balaskero obožavao je svoju ženu i teško mu je palo njena ravnodušnost.

Takva je već drugi dan. Kao mumija. A sve zbog obećanja datom braći Finč.

— Hoćeš li najzad progovoriti! — dreknio je tako da su mu žile na vratu iskočile poput opruga.

Žena je ćutala. Samo je ruke prekrstila preko grudi i još više zabacila glavu.

Armando Balaskero je zategao uzde, oduprevši se nogama o drvenu pregradu za noge. Konji su podigli glave, zanjištali a onda su se zaustavili posle dvadesetak metara.

Prašina koja se kovitlala za njima sada ih je potpuno prekrila, sležući se po drumu i polju.

Stajali su pored malog šumarka, u čijim se krošnjama ugnjezdio mesec. Miris bufalo trave širio se po vazduhu, ali za Balaskera postojao je samo poznati miris njegove žene Antonete.

— Dobro, mačkice, šta te muči? — obratio joj se nežnim glasom, tražeći pod dlanom njenu obluc mišicu. — Reci svom Armandu zašto si takva? Reci!

Ona je zabacila glavu i podigla obrve. To je bio dobar znak da su i njene snage na izmaku: morala je kad-tad da dođe do reči a on joj je sada pružao šansu.

— Šta hoćeš da ti kažem? — nastavljao je on, šireći ruke.

— Sve! — izleti iz nje.

— Šta sve, mačkice? Ne razumem...

— Razumeš ti to dobro, golube — okrenu se Antoneta prema njemu

i zacakli očima. — Hoću sve redom da mi ispričaš: šta to mutiš sa Finčovima, zašto su oni odjahali ispred nas, zašto jure Spoka...

— Ali...

— Rekla sam sve! — prekide ga ona i zauze svoju malopredašnju pozu ukočenosti. — Inače te u Denveru ostavljam zauvek!

On nemoćno raširi ruke.

— Obećao sam da ću ćutati — javi se malo kasnije. — Kad završimo taj posao, imaćemo dosta novaca da godinama pričamo ne rađeći ništa!

— Sve! — odrezala je žena, nepokolebljivo. — Inače... ja mogu i sada da siđem!

— Madona! — uzdahnio je Balaskero, pogleda uprtog u nebo. — Zašto me kažnjavaš sada, umesto sutradan?

— Sve! — kao odjek ponavljala je žena.

— Do sada se nisi mešala...

— Ali od sada, hoću! — prasnu ona, podbočivši se. — Svi me smatraje praznoglavom glupačom, ali varate se. Antonela nije toliko glupa. Zatvarala sam oči i radila svoj posao, ali sada više ne. Osećam da je nešto veliko u pitanju!

Čovek je uzdisao kolebajući se između čiste reči i ljubavi prema svojoj temperamentnoj ženi. Ako je trebalo da bira, onda bi se morao opredeliti za ovo drugo.

— Umeš da ćutati? — zapita je.

Ona se odjednom izmeni. Lice joj se ozračilo osmehom a oči napuniše nežnošću.

— Biću kao grob! — zaklela se, ispisujući prstima krst u vazduhu.

— Zar nisam i do sada ćutala, dok ste vi pljačkali banke za vreme programa i praznili kase?

— Počecu ispočetka — reče čovek, zagrlivši ženu. Nije se više branila. Toplina njené puti sasvim mu razveza jezik. — Sve je počelo od izvesnog revolveraša Brusa Kenveja. Taj je živio uglavnom oko Kanzasa i Misurija. Pravi profesionalac, kažu, hladnokrvan ubica i nemilosrdan čovek. Jednoga dana, ne znam tačno kad, ima tome godine ili više, dobije pismo od nekog Harija Vilkoksa, senatora. Poznavali su se od ranije, ali su im se putevi razišli: Kenvej je krenuo sa one strane zakoha a Vilkok se opredelio za karijeru. Dogurao je daleko i na izborima u Sent Luisu, od senatorske fetelje delio ga je samo Kebot Hemfri, jedini konkurent...

— Slabo te pratim — priznala je Antonela. — Kakve sve to veze ima sa nama?

— Sačekaj... Taj Hari Vilkok je naslutio da će izgubiti glasove, jer je Hemfri bio vrlo popularan, čovek bez mrlje na prošlosti, čovek od reči i tome slično... Vilkok je osetio opasnost i našao je jedino rešenje u tome da Hemfri nestane, i to uoči samih izbora. Zato je seo i napisao pismo svom nekadašnjem prijatelju Brusu Kenveju i zamolio ga da „sredi” Hemfrija za nagradu od 10.000 dolara. Tako doslovce...

Balaskero je zategao uzde kako bi umirio konje koji su hteli da krenu prema šumarku, u potrazi za nekim čuperkom trave.

— I šta se desilo?

— Kenvej je to uradio — nastavi čovek. — Ubio je Hemfrija pod nejasnim okolnostima. Jednostavno, obešen u svojoj sobi! Svima je postalo jasno da nije po sredi samoubistvo, ali dokaza nije bilo. Tako je Vilkoks pobedio. Naravno, pre toga je obilato čašćavao sve birače po salunima Sent Luisa...

— Opet ne razumem...

— Ako ne razumeš, da prekinem?
— predloži Balaskero.

— Nikako — prenu se žena. — Samo ti nastavi, dragi...

— Vilkoks je zauzeo svoj visoki položaj, ali je jedno smetnuo sa uma: pismo koje je poslao Kenveju. Verovao je da ga je ovaj odmah pocepao i spalio. Međutim, on to nije učinio. Zadržao ga je kod sebe, iz nekih svojih razloga. Možda je hteo da uceni svog bivšeg prijatelja, ili jednostavno da osigura svoj život ako ovome padne na pamet da ga smakne kao nezgodnog svedoka prošlosti.

— Osećam da jeste.

Balaskero klimnu glavom.

— Poslao je jednog svog poverljivog čoveka, u Hačinson. Mi smo, sećaš se, tu davali predstavu pred gradskom većnicom...

— Ona pucnjava, to je to bilo...?

— Da. Kenvej je prozreo klopku i nije se lako dao. U paklenom obračunu uspeo je da ustreliti napadača, ali je i sam bio smrtno pogođen. I znaš šta se desilo? Dovukao, se u naša kola, misleći da ima još gonilaca. Tu je umro pred Finčovima i

preda mnom. Ti si za to vreme imala svoju tačku sa zmijama...

— Sećam se... Malo je ljudi ostalo, svi su trčali nekud. Verovatno da vide šta se dešava.

Balaskero nastavi:

— Pretresli smo ga i našli to pismo. Odmah smo tu napipali dolare, ovako — i tu čovek protrlja palac i kažiprst nekoliko puta. — Šerif je došao kasnije i na tome se završilo.

— A pismo?

— Ušio sam ga u svoj kaput, a onda je Hak napisao senatoru Vilkoksu u Vašington ponudu: da nam isplati 100.000 dolara ili da pismo dostavimo na određeno mesto.

— Sto hiljada dolara! — reč po reč je izgovarala Antonela Balaskero. — Nikada nisam videla toliki novac! Je li moguće?

— Naravno... Odredili smo i dan i mesto za primopredaju.

— Kada?

— Kroz četiri dana, u Pueblu.

— Pa to je opasno! On može da pošalje čitavu poturu?...

— Neće — nasmeja se Balaskero. — Suviše bi privuklo pažnju. Poslaće jednog čoveka sa novcem i izmenićemo „robu“ u cirkuskim kolima.

— Ovde?

— Da. Ako dođe do nesporazuma, Hak i Henk Finč će dinamitom podići pakao oko. Iskopaćemo dvadesetak rupa i u njih staviti eksploziv. Sa određene visine, dobar strelac može da ih aktivira i raskoma-

da svakog jahača ili nezvanog posetioca...

— Ipak se bojim...

— Sa sto hiljada dolara u ruci ne bojim se ni samog satane! Još četiri dana, mačkice, i bićemo bogati...

Neko vreme su sedeli čvrsto stisnuti jedno uz drugo, zatvorenih očiju, poneti lepim mislima.

Onda se Armando Balaskero trže i odvoji od žene.

Lice mu se nanovo namračilo.

— Taj prokleti Spok — procedio je.

— Šta se desilo? Šta je sa njim?

— Matori jarac... Odneo je moj kaput sa sobom!

— Ne shvatam...

— Oh, mačkice, pa u kaputu je uživeno ono pismo. Sav novac, zar ne možeš da zapamtiš? Odneo ga je slučajno, mislio je da je njegov! Zato su Finčovi odjahali napred, da ga nekako pronađu! Da li sad shvataš?

— Opet misliš da sam glupača? — naroguši se žena.

Čovek prevrte očima i uzdahnu.

— Mačkice, i ako si glupača ja te obožavam! To nije teško shvatiti, zar ne?

Ona se nasmeja i ponovo utonu u njegovo naručje, trpeći da je obasipa poljupcima gde god je mogao da dosegne.

— Dragi — odmakla se potom — treba da požurimo onda!

— Zašto?

— Može njima svašta pasti na um

kad nađu kaput... Mogu da se nasotarase...

Čovek počea svoj dugi nos, ponet nekom mišlju.

— Ne izgledaš kao glupača — priznade. — Uviđam da si pravi anđelak!

I prsnu u smeh.

Antonela Balaskero je začuđeno posmatrala svog muža. Kao da je pomerio paméću, toliko se smejaio. Celopole je odjekivalo i kao da se u vrhovima drveća i granje zanjihalo...

Onda je iznenada kao što je i počeo, Balaskero prestao da se cereka.

Pogledao je u svoju ženu, usijanih zenica.

— A ti — upita — i ti misliš o meni da sam obična glupak?

Ona se namršti.

— Ne shvatam...

On ispruži ruku i raspali joj šamar. Njena glava se zanese, pokrivajući lice kosom. Skoro je pala sa sedišta.

Bilo je to tako iznenadno i bolno da joj je i krik zamro u grlu.

— Nisam ja tako naivan — uneo joj se u lice. — Misliš da sam slep?

— Šta ti je, budalo? Ja...

— Umukni! — prodera se on i zamahnu rukom. Žena uvuče glavu u ramena i zažmuri, iščekujući udarac. Ali ne desi se ništa.

— Da te ne volim toliko — čuo se njegov promukli glas — isekao bih te na komade, kučko! Misliš da ne znam za tebe i Haka? To misliš?

Ona sva pretrnu.

— Znao sam sve vreme — nastalo

vio je on — i čekao sam da to prestane. Znam da sam stariji od tebe dvadeset godina... ali te dvadeset puta više volim nego onaj naduveni žongler, A ti to zloupotrebljavaš,

Žena je ćutala. Osećala je sopstveno srce pod bradom kako je guši.

Onda oseti njegove ruke na sebi. Privukao ju je ponovo u naručje.

— Dosta je bilo toga, zar ne? — pitao je, umirenim tonom.

Tek tada je otvorila oči i brzo klimnula glavom.

— Opraštam ti — izjavio je svečano, uzimajući uzde u ruke. Onda je podigao bič, odmerio mu težinu na dlanu i preneo pogled na ženu. — Možda bi ovo više volela, a?

Ona se ponovo skupi, međutim — znala je da je glavna opasnost prošla. Osećala je da ponovo vlada i sobom i njime. Zato mu se spretno ugura pod ruku, uzdišući strastveno.

Balaskero je odgurnu od sebe i ponovo prsnu u smeh.

Nije smela da ga prekida.

Kada se, po drugi put te noći, umirio i prestao se cerekanjem — uhvatio ju je za kosu i snažno povukao prema svom licu.

— Badava oni jašu, mačkice — šaputao joj je — ništa oni neće naći!

— Ka... Kako?

— U moj kaput sam ušio običan papir... Ono pismo je kod mene! Shvataš li?

Ona ga je gledala prvo izbeumljeno a onda zadivljeno.

— A sav onaj novac...

— Biće naš!

Zgrabila ga je i počela da ljubi, cičeći. Nalet je bio silovit pa su oboje pali preko sedišta u unutrašnjost kočije, na krevet...

Dugo se odatle nisu pojavljivali.

Konji su stajali i njušili se. Na njihovim bokovima znoj se lagano sušio i prestao da bljeska na mesečini.

*
* *

Braća Finč nisu odmakli daleko od Denvera.

Pucnjava i jedan leš za njima nisu bili razlog da odustanu od no-trage za klovnovim kaputom. Niti da prespavaju pod vedrim nebom.

Henkova ruka je krvarila, ali rana nije bila opasna. Kost je ostala nepovređena i bio je potreban samo dobar zavoj i čista, topla voda.

Stariji Finč je zategao uzde i njegov Pinto belac se propeo na zadnja kopita, parajući prednjim vazduh takvom silinom da je malo trebalo pa da Hak izleti iz sedla.

— Vraćamo se? — upita Henk, nemareći za ranu.

— Mogli bismo da sačekamo zoru — reče Hak. — Ako je onaj gost u salunu siguran da te je ranio, bićeš sumnjiv...

— Briga me za to! — odbrusi Henk.

Hak se lagano navikavao na bratovljevu naprasitost i nije joj poklanjao pažnju.

— Balaskero je trebalo da je već stigao — reče posle kraćeg ćutanja.

— Tamo ćemo da te previjemo i da svi ujutru uđemo u Denver.

— Ti si uvek najpametniji — promrmlja Henk.

Nastavili su da jašu laganim kasom.

Međutim, ravnica koja je pukla pred njima, nije im donela nikakav znak od cirkuskog vagoneta. Ni oblak prašine ni poznati zvuk zvončica oko konjskih vratova.

Haku se sve manje sviđala tišina oko njih.

— Da nije zalutao? — pitao se Hak.

— Gde da zaluta kad samo jedan put postoji — zareža brat. — Kladim se da je skrenuo negde kako bi osvajao sopstvenu ženu.

— Umukni! — planu Hak, pri pomisli na Antonelino telo pod rukama već uvelog mađioničara. — Možda im se desila nezgoda?

— Pukao točak, a?

— Možda? Zar misliš da su preleteli Denver?

— Mislim da tu nešto smrdi, ako mene pitaš — odgovorio je zlorado Henk.

— Hajdemo još malo napred — predložio je ovaj. — Možda ćemo ih sresti.

— Srešćemo ih jedino u paklu!

Deo puta jahali su čuteći.

Iako ga je ruka bolela, Henk Finč je stegnuo zube kako pred bratom ne bi pokazao ni trunku slabosti. Pred njima se pružala ravnica, koju se, desetak milja dalje prekidala brda i brežuljci.

Od cirkuske kočije-vagoneta nije bilo ni traga ni glasa.

— Ne razumem — procedio je Hak, obuzet strepnjom. — Gde su mogli da se zadrže.

— Skrenuli su — javi se Henk, uporan u svojim tvrdnjama da tu nešto nije u redu. Njemu se nikako nije dopadao trougao koji su sačinjavali njegov brat, Armando Balaškero i njegova lutkasta žena. To ne može da se završi na dobro, kao što ne može večno da traje, pogotovu u poslu kakvim su se oni bavili.

— Ne razumem kuda su skrenuli? Trebalo je već da stignu...

— Šta te muči, kola ili ženska? — podsmešljivo će Henk.

— Da nisi ljubomoran? — podbode ga brat, ali to na ovoga ne napravi naročiti utisak. Samo je otpjunuo u stranu.

— Žene su samo nevolje — prokomentarisao je.

— Onda ne znaš šta su žene — reče Hak.

— Tvoja je nevolja što ih znaš — uzvрати Henk. — Samo da znaš, ja neću moći stalno da bdim nad tobom.

— Ti? — razgoropadi se Hak, ali dočeka ga Henkovo cerekanje.

Ostali su još neko vreme zureći u daljinu. Nadali su se da će svakoga časa ugledati na mesečini oblačić prašine.

Međutim, sve je ostalo samo na nadama.

Hak Finč istisnu neku kletvu i okrete konja.

— Hajdemo natrag — reče. — Možda će doći kasnije.

— Što se mene tiče, mogu i da ne dođu — javi se Henk — biće nas manje.

— Kako to misliš?

— Mislim na onih sto hiljada dolara — isceri se ovaj. — Nama novac, njima neka ostane cirkus!

— Ne brbljaj koješta — mračno ga upozori Hak. — Dolari treba da stignu u vagonet, kraj Puebla kako smo naveli u onom pismu. Drukčije ga ne možemo ni dobiti.

— Misliš? — iskezi se Henk. — Ako treba, nabaviću novu kočiju, ofarbati i iscertati sa svih strana... Kao da će senator praviti razliku!

Hak je ćutke posmatrao brata. U tami, njegov izraz lica bio je nedokučiv. Henk je pretpostavljao da bi brata najviše bolelo gubitak belopute mađioničareve žene, ali kad su u pitanju tolike pare...

— Hajdemo prvo po kaput — promrmljao je zatim i pošao napred.

Bio je to poen za Henka. Zagolicao je bratovljevu maštu svojim predlogom i sada je usput mogao na miru da razmišlja o tome.

Svakako je imao svoje planove, tih dana.

Ali niko nije računao na skriveni adut sudbine.

Na Doka Holideja.

*
* *

Burna noć još nije bila završena

za vlasnika saluna „Zlatni grumen” Vorena Lajma.

U praskozorje, obuzet čudnim nemirrom i mučen nesanicom, krčmar je ustao i seo na ivicu postelje. Protrljao je glavu i potražio negde u ormariima one male, bele pilule koje mu je dao doktor Stouk, protiv glavobolje.

Krčmara glava nije bolela, ali je verovao da će mu ovaj lek pomoći da odagna mrzovolju i poludremež.

Nazuo je papuče i upalio lampu. Zatim je nasuo iz bokala vodu u čašu i prineo pilule ustima.

Nije stigao da ih proguta.

Iz sale se jasno čuo neki šum.

Kao da je neko udario o neki predmet i prevrnuo ga. O neku stolicu, najverovatnije.

Voren Lajm nije bio velika kukavica, ali događaji koji su ga zadesili za to kratko vreme između večeri i jutra načinili su ga i opreznim i plašljivim.

On bi, trenutno, najradije poverovao u to da se prevario. Ali kako se tupi udarac ponovio, bio je svestan da u salunu ima nezvanog gosta!

Ovog puta krčmar nije brzopleto izišao iz svoje sobice iza šanka. Skinuo je sa zida „vinčesterku”, repetirao je a onda prigušio svetlost lampe.

Kundak oružja stavio je pod desnu mišku, prst na oroz — a levom je poneo svetiljku. Vrata je laktom otvorio i lagano se išunjao iz sobe.

Neko vreme je stajao iza ugla i osluškivao.

Čuo je jasno nečije korake, na drugom kraju šanka, ali nije uspeo da vidi ništa. Počeo je da drhti. Lajm nije bio neki borac, najmanje revolveraš. On je bio samo krčmar kome je puška više služila za ukras nego za upotrebu.

Zato je skupio hrabrost da, iz zaklona, uputi prodoran poziv nepoznatom posetiocu:

— Ko je tamo? Izlazi, ili pucam!

Umesto bilokakvog odgovora, uzvratila mu je tišina srebrnaste zore u kojoj se mesec priklanjao udaljenim šumama i kroz prozore „Zlatnog grumena“ obasjavao zidove i deo prašnjavog poda saluna.

Voren Lajm se seti nedavnih požara u Denveru. Neki ludak, palikuća, provaljivao je u salune i trgovine i palio nameštaj iz osвете što ga niko nije častio pićem jednom kada u džepu nije imao ni prebijene pare! Gde god je ulazio i tražio piće, svuda su ga izbacivali napole!

Onda je on lepo zaređao noću i počeo da se „igra vatre“. Istina, nije uspeo sve da dokrajči, bio je u tome nevest — ali, Voren Lajm nije želeo da rizikuje pa da se to desi sa njim — i to uspešno.

Novac nije držao u kasi, lopovi nisu imali šta da uzmu odatle.

Preostaje jedino zaključak da se neka slična budala ušunjala u salun da mu nanese štetu.

Zamislilo je svoj lokal kako gori u

noći kao buktinja a niko ne može da mu pomogne.

Nebesa!

Izišao je iza ugla, podigao visoku svetiljku i pomerio cev svoje puške uvis.

— Koga ima tamo? — dreknuo je iz sveg glasa, kako bi i samog sebe ohrabrio vikom.

Ništa se nije čulo.

Sve je ostalo na svom mestu, nijedan sto nije pomeren, prozori čitavi, vrata...

Vrata?

Učinila su mu se samo pritvorena.

Da ode do njih?

Ili da ispali nekoliko hitaca u prozor i razbudi ulicu?

To nije bilo teško, ali ako se ustanovi da se prevario, smejaće mu se ceo Denver. Reći će: Lajm juri duhove po salunu, bežite od njega!

Počeo je da se preznojava.

Stajao je još uvek na mestu gde se zatekao sa sopstvenim mislima.

Onda je pošao, nogu pred nogu, duž šanka, zverajući na sve strane. Bio je spreman da na najmanji, šušanj isprazni „vinčesterku“ u tom pravcu.

Ruka mu je podrhtavala pa je i svetlost lampe klizila po zidu i oblikovala avetinjske senke.

Tada mu pogled pade na veliku knjigu na kraju šanka. U nju su se upisivali, po naredbi Fleša Krokera, svi gosti koji su imali nameru da prespavaju jednu ili više noći.

Bila je rastvorena, na jednom kraju lista izgužvana, kao da je u

žurbi odgurnuta sa svog uobičajenog mesta iza mastionice.

A sećao se dobro da ju je sinoć lepo stavio na svoje mesto.

Da li je počeo da zaboravlja?

Stavio je svetiljku na šank i ljutito zaklopio knjigu. Sa treskom debelih korica, poistovetio se zvuk iza njegovih leđa.

Pre nego što je mogao da mu odredi poreklo, Voren Lajm je osetio na leđima dodir tvrdog, uzanog predmeta i dah nekog čoveka za svojim vratom.

— Da nisi pisnuo! — čuo je hrapav, muški glas. — I ne okreći se!

I da je hteo, krčmareve noge su se odsekle i ne bi imao snage ni da pomeri stopala.

— Š... šta hoćete? — promucalo je, ukočenog vrata.

Umesto odgovora, nepoznati ga obuhvati rukom oko vrata i žestoko priklješti.

Lajmove oči zamalo što ne iskočiše iz duplje. Počeo je da krklja i gubi svest. U poslednjem času, stisak popusti i on samo što se ne skljoka na pod.

Ostao je na nogama nekako.

— Govori — čuo je glas iza sebe — koji ti je gost noćas bio bolestan?

Krčmar nije shvatio šta ga pita.

Nepoznati mu još dublje zari cev u leđa.

— Govori!

— Ne... ne razumem šta hoćete... Nemam novac ovde...

— Zaveži! — pisnu mu na uvo čovek. — Pitam te koji ti je gost

sinoć, noćas bio bolestan? To te pitam! Brzo se seti!

Voren Lajm je prebirao u mislima šta da odgovori a da ne ispadne providno. Jer, nije mogao da se seti šta nepoznati napadač hoće, sve dok mu nije sinulo Holidejevo lice!

Dovraga, to je ono što traži?

— Setio si se? — prodrmao ga je čovek, videći da se krčmar meškoli pod njegovom rukom.

— Ako mislite... — istiskao je Lajm reč po reč, jedva dolazeći do daha — na Holideja...

Za trenutak nastade tajac.

Čak je napadač prestao da diše.

— Rekao si Holidej? — dopre do krčmara uzbuđen glas. — To si rekao?

— Jesam...

— Dok Holidej? Ovde? Da ti mene ne vučeš za nos, a?

— Ne, ovde je on...

— Ja sam te pitao za bolesnog gosta a ne za opasnog, prokleta debela mešino! Ubiću te!

Voren Lajm je od straha zakolutao očima, ali napadač to nije mogao da zapazi pa ga dušmanski stegao za vrat.

— Odgovaraj što te pitam! — ponovo mu je zabio cev u rebra.

— Rekao sam...

— Lažeš! Od čega bi čovek kao Holidej mogao da boluje?

— Ne znam... Kašljao je celo veče. Kunem se!...

Opet je jedan dugi trenutak, poput večnosti, potrajao za vlasnika „Zlatnog grumena” između sopstvenog odgovora i novog neznančevog

pitanja. Za sve vreme, ovaj nije popuštao pritisak cevi ni za santimetar. Krčmar je osećao miris jevtinog duvana i čudan, opor zadah tkanine koja kao da je stajala u nekom magacinu.

Mesečina je lagano napuštala pod i ostajala na zidu. Video je krajičkom oka čovekovu senku sa čudnim šeširom. Ništa više.

— Još je u sobi? — prekide mu misao glas.

— Jeste...

— Sam?

— Jeste... Sam je došao, niko ga nije tražio, osim...

— Osim?

— Osim nekog revolveraša... Hteo je da ga ubije, ali je završio loše.

— A kaput? Još je kod njega?

— Kakav kaput?

Čovek je počutao. Izgledalo je da prekoreva samog sebe što se previše zaleće.

— Ništa nisi slagao?

— Kunem se, nisam...

— U redu. Ali pazi... Nikome ni reći o ovom. Ako saznam da si samo jedno slovo izlanuo, noćas ću da ti zapalim salun!

Krčmar pretrnu.

— Naravno — dodao je neznanac sa zloradošću u glasu — u toj vatri ci ćeš se i ti peći. Vezan!

— Ništa neću reći! Ništa!

— Verujem ti — reče ovaj.

Lajm odahnu.

Ali, nije dugo uživao u olakšanju

Dobio je udarac po glavi od čega mu se smesta zamutilo. Imao je ose-

ćaj da propada u ogromni, tamni bezdan...

Šerif Denvera, Fleš Kroker, ušao je u „Zlatni grumen” oko devet časova.

Voren Lajm je turobno zurio oko sebe i mrzovoljno posluživao rane goste i prolaznike. Glava mu je bila uvijena u belu, čistu krpu i to je odmah palo u oči Krokeru, kao i ostalima koji su dolazili na čašicu.

— Sigurno si udario o gredu? — upita ga podsmešljivo čuvar zakona.

— Pogodili ste, šerife — odgovori Lajm.

— Šta je bilo sa gredom?

Krčmaru nije bilo do šale, ali da bi izbegao nova zapitkivanja, prihvatio je takav ton.

— Nešto drveta mi je ostalo na temenu — reče.

— Govorio sam ja tebi odavno da ti fali malo dasaka u glavi — sa neodređenim prizvukom podsmeha dobaci Kroker.

— A vama malo noža za brijanje — ne ostade mu dužan Lajm, aludirajući na bradicu koja je već osvajala Krokerovo izduženo, preplanulo lice.

On se počea sa dva prsta, smejući se.

— Šta inače ima novo? — javi se posle kratkog ćutanja.

Lajm je opazio da šerifov pogled ostaje zakovan za mesto gde se na-

lazila grupa kibicera oko kockarskog stola. Tamo je sedeo Džordžijanac i to je bio pravi poziv na pravi poker.

Kroker zatim pogleda u zidni sat.

— Izgleda da vam se žuri — pecnu ga krčmar. Njegova ozlojeđenost zbog jutrošnjeg incidenta stvorila mu je zadivljujući slast drskosti. U svakoj drugoj prilici, Lajm bi zazirao od šerifa — sada mu je, međutim, bilo sasvim svedjedno.

— Izgleda — prihvati šerif krčmarevu opasku i odvoji se od šanka.

— Sa kime to igra? — pitao je pre nego što je krenuo.

— Kaže da se zove Dač Deker. Iz Arkanzasa... Stigao je jutros i ne izgleda pitomije od Holideja, nimalo...

— Zaista?

Kroker se udalji.

Lajm je video kako se približava stolu za kojim su sedeli Džordžijanac i njegov partner.

Holidej je bio u svom tamnom odelu, glatko izbrijan, u blistavo-beloj košulji sa riševima i somotskom uzanom kravatom vezanom u tri dela. Obod šešira bio mu je malo više natučen na čelo pa mu je od šerifa skrivao polovinu lica.

Svežnjevi dolara bili su, zasada, podeljeni u tri gomile: kraj njega, na sredini stola i uz partnera.

Čovek koji se predstavio kao Dač Deker, iz Arkanzasa, imao je grubo, lupeško lice sa ožiljkom iznad leve obrve. Duga, prašinom zamazana kosa prekrivala mu je uši i padala

po vratu u pravim fronclama, mašteći visoku kragnu svetloljubičaste košulje.

Na bradi i na levom obrazu imao je nekoliko bradavica i krupnih mladeži mrke boje. Široka, mesnata usta svojim izdignutim krajevima kao da su se mamila na podsmeh. Iskošene, sitne žučkaste oči bile su pravo ogledalo njegovog raspoloženja: sužavale su se pri smeškanju, kamenile se pred opasnošću. A time se i njihov bljesak javljao ili gubio.

Bilo je to lice koje pripada tipovima sumnjive prošlosti i zanimanja, možda okorelim goničima krava ili lovcima ucena.

Pristajalo bi mu najpre pohabana, iznošena odela, košulje sa masnim okovratnicima, pantalone izvakane oko bedara i vonj na štalu, viski i duvan. Međutim, Dač Deker je bio odeven od glave do pete po poslednjoj modi i to je sve dovodilo u nedoumicu, pa i samog šerifa Fleša Krokeša.

Široki reveri sa uzdignutim špičevima i leđa šivena i struk pristajali su mu kao saliveni. Pantalone iste, drap boje kao i kaput pravljene su mu pri dnu, nešto komotnije pa mu se, dok bi stajao, od čizama videle samo vrh i potpetica.

Ono što je kvarilo utisak bio je širok teksaški opasač sa pozlaćenim zakivcima i „bantlajn specijal” kolt koji je nosio i sam Vajat Erp, s dugom cevi i kratkom drškom. Futrola mu je pri dnu bila rasečena i deo cevi je prolazio kroz otvor što je

jasno stavljalo do znanja da Dač Deker ume i ne potežući iz pojasa da se posluži oružjem.

Tog jutra, poša Denvera je znalo da je u njihovom gradu čuveni kockar Dok Holidej.

U salunu su, međutim, samo šapatom izgovarali njegovo ime i kladili se hoće li u deset ustati sa stola i napustiti grad — ili će završiti partiju onda kad se njemu bude svidelo.

Fleš Kroker je odgurnuo u stranu dva reda posmatrača i zastao kraj stola, ne odajući ničim svoje prisustvo.

On je slušao o Dekeru. Njegovo ime nije mu bilo nepoznato, iako se pred Lajmom pravio da prvi put čuje.

Nevolja je bila što se u Denveru našao Dok Holidej — ali, Dač Deker bi mogao da bude prava napast!

Dok su elegantnog kockara krasili džentlmenstvo, uzdržanost, mirnoća i nehajna podrugljivost, Deker je bio ponekad prava provala besa koja ne preza ni od koga. Naravno, možda su ga godine nešto izmenile, ali Kroker nije verovao da mu je osim dlake promenjena i ćud.

Sećao ga se iz Amarila, gde je bio pomoćnik maršalu Baku Metjusu. Jedan pijanac je slučajno pro suo piće Dekeru na novu košulju i zaradio je metak u kuk. U gužvi koja je nastala i u koju se umešao Metjus, ranjeno je nekoliko osoba, demoliran salun — a Deker se izvukao bez ogrebotine i nestao iz grada kao da su ga ptice pojele!

Kasnije, pričali su mu ljudi da su ga vidali u Linkolnu, Kansas Sijetu, Vičiti... Imao je nezgodnu narav i nikad se nije znalo kad će eksplodirati, jer se obično uvek smeškao pa i kad je bio najbešnji.

Jedan trgovački putnik, dok je šerifovao u Takamariju, ispričao mu je pravu bajku da je izvesni Dač Deker, u Pitsburgu, poneo maršalsku značku i sredio grad od prave najezde desperadosa i bandita koji su počeli da ga proždiru, zahvaljujući lancu malih, kockarnica i krčmica sa lakim ženama. Kroker nije verovao u to, ali opis nabeđenog šerifa Dekera potpuno se slagao sa Dekerom lupežom.

Zatim je poslednji put čuo da se nalazio u Sent Luisu kao telohranitelj nekom Hariju Viloksu, u vreme kada je zemlju zahvatala preizborna groznica. Kroker nije bio političar niti je pratio datume i kalendare događaja, jer ni novine nije čitao.

Sudeći po odevanju, po cigarama koje je pušio i zlatnom prstenju na rukama, Daču Dekeru je išlo dobro. Da li je još uvek bio u dalekom Sent Luisu kao pas-čuvar, ili se prihvatio nekog unosnog posla po Srednjem Zapadu — to Kroker nije znao.

On je jedino znao da je na vratu imao dve nevolje: Holideja i Dekera.

Prvu je trebalo da skine u deset časova, a drugu je morao pažljivo da prati.

Mada je bio siguran da je neopa-

žen stao kraj stola, Kroker se trgao kada ga je Holidej oslovio.

— Još nije vreme, šerife — čuo je njegov metalni glas.

Nije podizao glavu, nije napravio nikakav suvišan pokret. Verovatno ga je osećao!

Fleš Kroker proguta psojku i zapazi Dekerov pogled na sebi.

— Još nepun sat, mister — rekao je, namerno izostavljajući kockarevo ime.

Dač Deker nije znao o čemu se radi, ali nije ni pitao.

— Dve — rekao je kratko.

Džordžijanac podeli i njemu i sebi.

— Ima vremena do deset, šerife — kazao je malo zatim. — Džentlmen preko puta je pravi majstor: ne trepne kad izgubi.

— A gubite li vi? — ne otrpe šerif.

— Kad gubim ja se smejem — odgovorio je kockar. — Sada sam sasvim ozbiljan.

— Dosad niste mnogo pričali — upozori ga Deker svojim dubokim, nešto prigušenim glasom. Pepeo sa njegove cigare pade na sto i on ga oduva — u kockarevom pravcu!

Svi su videli da su situšne latice pepela zasule Holidejev desni rukav.

On se, međutim, nije potrudio ni da ih otrse.

Samo je mirno podigao ulog.

Dač Deker ga je samouvereno pratio, ali mu se lice zateglo kada je kockar duplirao.

— Blef! — rekao je kratko i platio.

Međutim, bio je slabiji. Više nego što se mogao računati.

Njegov svežanj osetno se smanjio tog puta.

Pokušavao je da otkrije kakvim se to trikovima služi dendi u fraku, ali mu nije polazilo za rukom. U stvari, što je više pratio kockareve pokrete, sve je manje pazio na svoje. I zato je izgubio dva deljenja.

Džordžijanac je mirno zapalio svoju mirišljivu cigaru i hladno primio uzdahe divljenja oko sebe.

Prekoputa, Dekerovo lice je bilo bledo mađa se on smeškao.

Fleš Kroker odlučio da se ne povlači. Igra je mogla da dobi neželjen tok a on je svakako bio najpozvaniji da spreči bilo koji drugi okršaj osim pokeraški.

Sledeća partija navela je Dača Dekera da se posluži otrcanim trikom iz rukava.

On nije bio profesionalac, niti naročiti igrač. Međutim, imao je nekoliko „štosova“ koje je upotrebljavao onda kada bi imao malo izgleda da povрати svoj novac.

A ako i to ne bi upalilo, njegov „bantlajn specijal“ bio je poslednji adut. Pod izgovorom da su ga varali, on je pretio vrelinom olovom i vešto, u partnerove karte, ugurao rezervni adut tvrdeći da je to našao kod njega i da je bio đavolski u pravu!

To je mogao i u Denveru da ponovi.

Staviće u dlan određenu kartu, asa ili kralja, zgrabiće protivnikove

i pomešati sa svojim „viškom“. On-
da će svima pokazati kartu višak!
Dakle, varalica je „lepio“ karte,
dve kao jednu i tako njemu, Daču
Dekeru, uzimao pare u igri koju je
on pošteno igrao.

Da je čuo tu priču, Holidej bi je
nazvao smejurijom.

Međutim, on je neće čuti. Ni do-
živeti.

Dač Deker će odigrati tog jutra
poslednje deljenje sa legendarnim
kockarem i izgubiće sav novac.

Desilo se ono što je Deker naj-
manje želeo: protivnik ga je dotu-
kao u poslednjoj partiji.

Imao je četiri asa.

To je bila prilika da mu on doda
još jednog, svog.

Primio je ravnodušno poraz. Koc-
kar je privukao sebi noyac i složio
ga u jedan svežanj.

Dač Deker se malo nagnuo na-
pred.

— Ne verujem mnogo vašim kar-
tama, mister — rekao je glasno i
svi su čuli.

Mirisalo je na tešku optužbu.

Holidej je lagano uzeo cigaretu sa
usne i stavio među prste.

— Nisi baš jasan, burazeru — uz-
vratio je hladno Dok.

— Biću jasniji — nagovestio je
Deker i pružio ruku prema Džor-
džijančevim kartama.

Ali, pre nego što ih je dotakao,
kockar munjevito spusti vrh ciga-
rete na njegovu nadlanicu i propi-
sno ga oprži!

Iznenaden, Dač Deker je trgao
ruku i žestoko je otesao.

Tom prilikom, na očigled prisut-
nih, iz rukava su se razletele De-
kerove „rezerve“: dva asa i jedan
kralj!

Arkanzašanin je bio nasamaren!

Bilo je jasno odakle vetar duva,
a to je i Krokeru išlo u račun: imao
je povoda da Dekera izbacii iz Den-
vera pod optužbom da je kockarska
varalica!

Međutim, Dač Deker nije bio tip
čoveka koji bi mirno podneo sop-
stveni poraz. Hladno, odbojno lice
Doka Holideja dovelo ga je, do usi-
janja: potegao je svoj kolt ne mare-
ći za prisustvo čuvara zakona!

Možda je Deker pogrešio što je
„bantlajn“ hteo da izvuče sasvim.
A možda je to bilo sporedno, tek —
leva ruka čoveka iz Džordžije blje-
snula je pod odsjajem niklovane
cevi njegovog „linkolna“.

— Šta još imaš da izvučeš iz ru-
kava? — upitao ga je kockar sa-
vršeno mirno.

Deker je zurio u tamni otvor ce-
vi i polako podigao šaku.

Bio je prespor.

Fleš Kroker je pružio ruku, po-
put motke, tačno između zavađenih
partnara.

— Bez baruta, gospodo! — uzvik-
nuo je.

Zatim se okrenuo prema Dekeru.

— Pretpostavljam da znate šta
imam da vam kažem? — pitao je su-
vo, ne mareći za sjaj u Arkanzaša-
ninovim očima.

— Da se gubim? — osmehnu se
pritajeno lupež. Izvadio je iz džepa
maramicu i obrisao usta. — Koliko
mi dajete vremena šerife?

— Pola sata.

— U redu — odgovori on i prenesse pogled na Holideja.

— Mi ćemo odigrati još jednom našu partiju — dobaci mu.

— Zadovoljstvo je igrati sa takvim majstorom — odgovori Dok i mahnu svežnjem dolara kraj lica kao da se rashlađuje. I dodade: — Ko tebe pepešom... ti njega žarom.

A onda prinu u rukav.

— Pola sata! — kao odjek zvona čuo se Krokerov glas dok se Dač Deker udaljavao stisnutih zuba.

Ljudi su se razilazili glasno raspravljajući. Igra je bila potisnuta u drugi plan — sad je glavna tema bila brzina kojom je raspolagao čuveni kockar u trenutku kada je Dač Deker skoro do pola istrgao svoj dugocevni „bantlajn“.

Fleš Kroker nije želeo da bude suviše dosadan i da napominje kako je vreme za boravak u Denveru isteklo. Osim toga, bilo bi nezgodno previše insistirati, s obzirom da je kockar čovek koga ni bolji zvezdosci na Zapadu nisu zaplašili.

Holidej je rekao da će otići a to je bila neka vrsta časne reči u koju je Kroker istinski verovao.

U pet minuta do deset Dok Holidej je ispio svoj brendi i složio karte u špil. Zatim ga je stavio u unutrašnji džep kaputa i zapalio novu cigaretu.

Dač Deker je izišao napolje.

Šerif Denvera je odsutno stajao kraj zida, osećajući oko sebe napregnutu tišinu. Kap da su svi čekali da odnekud udari gong i da na

taj zvuk kockar poskoči sa stolice i otrči iz saluna!

Voren Lajm je za šankom još uvek lupao glavu ko bi to mogao da bude njegov rani, jutarnji gost koji mu je postavljao pitanja u vezi kockara i onako ga nemilosrdno odalamio po temenu da mu je glava bučala čitav sat pošto se osvestio. vratima pojavio se Hak Finč.

I ovog puta, naravno, prerušen u starca!

Nosio je periku i brkove, naočare sa pozlaćenim okvirom i na sebi ogrtač sa kapuljačom. Krčmar ga je prvi zapazio ali nije mogao da se seti gde je već video to lice!

Hak Finč je preleteo pogledom po prostoriji.

Odahnuo je ugledavši kockareva leđa, za stolom, ali mu se nije dopadalo prisustvo šerifa Krokera.

Međutim, odlaganja nije više bilo.

Trebalo je da se domogne Spokovog kockastog kaputa po bilo kakvu cenu.

Ukoliko je kaput u sobi, Holidej je mogao da ode po njega i da ga preda šerifu, krčmaru, bilo kome — a onda je postojala mogućnost da neko slučajno otkrije pismo ušiveno u postavu.

Bio bi to kraj njihovim snovima o gomili dolara koje će stići iz Sent Luisa.

Hak Finč je smatrao sebe pametnim, ali mnoge njegove ideje bile su daleko od toga da budu lukave.

Izdavalo ga je strpljenje pa je i ovog puta učinio grešku: hteo je da se dočepa pisma makar gazeći pre-

ko leševa! Za svaki slučaj, naložio je Henku da se ušunja u salun ako njemu ne pođe za rukom da to učini.

I Henk je čekao napolju, vidno uznemiren.

A moglo je sve da se izvede jednostavnije da su na vreme stigli bračni par Balaskero, Armando i Antonela. Napravili bi improvizovanu predstavu, vezali pažnju građana a neko od njih je mogao mirno da odšeta do sobe i pokupi taj prokleti kaput!

U međuvremenu, Hak je promišljao da li da uđe ili sačeka još koji trenutak.

Šerif Kroker se verovatno nalazio u salunu da bi kontrolisao odlazak opasnog kockara iz Denvera.

I ostali su, izgleda, samo na to čekali.

Tada bi Hak mogao mirno da uđe i ode na sprat, jer je verovao da krčmar ne može ostati ravnodušan pri velikom ispraćaju Holideja!

Hak Finč je bio dobar žongler, gutač mačeva i slično, ali je imao običaj da pravi greške na drugoj strani. Recimo, pogrešio je i sa prepušćavanjem. Zaboravio je na to da je njegovo lice već bilo viđeno, istina po mraku, ali ipak viđeno.

O tom licu napregnuto je razmišljao Voren Lajm, siguran da ga odnekud poznaje.

A onda se setio!

Starac na ulazu, sinoć, dok je zaključavao salun. Raspitivao se za Spoka, za kaput, brbljao o kovanom zlatu i tvrdio da su on i Spok pri-

jatelji. A Spok je bio običan klovn, zabavljač u cirkusu!

Neko je tu lagao.

Spok nije, jer pijanci obično ne lažu a i odeo ga je odavalo.

Prema tome, ovde je bilo posla za Krokera, jer sve što se odnosilo na ubistvo starog klovna morao je da dostavi šerifu.

I on se uspravio i podigao ruku prema vratima.

— Hej ti, matori! — povikao je. Hak Finč se trgao.

Do đavola! — pomislio je. Na ovo nije računao!

Pobeći? Ili smisliti nešto?

Za prvo nije hteo ni da čuje. Za drugo — nije imao dovoljno ni vremena ni pameti.

Krčmar ga je prepoznao i svojim povikom privukao na njega šerifovu pažnju.

— Taj stari tamo — proderao se Lajm — dolazio je kod mene sinoć i raspitivao se...

Holidej se tek tada okrenuo.

Hak Finč je ispod svog ogrtača izvukao „vajtnejvil“.

— Za Spoka? — dopuni kockar krčmara.

Kroker se namršti i stavi ruku na opasač.

Istog trenutka Holidej ispruži nogu i odgurnu žestoko šerifa u stranu. Istovremeno, planuo je hitac sa ulaza i prohujao iznad palog Krokera.

Da je ostao na svom mestu, Kroker bi mogli danas da isprate na groblje...

Kockar mu je spasao život!

Sa vrata. Hak Finč je ispalio novi metak, ovog puta u pravcu Džordžijanaca.

Međutim, Holidej je već skliznuo sa stolice, povukaši u padu svoje teške koltove.

Ali, starac je već zbrisao s ulaza.

Psujući, Fleš Kroker je izvukao svoj kolt i poleteo napolje.

Za njim su nagnuli i ostali, ali samo do ulaza. Napolju nisu videli nikoga. Strelac je verovatno šmugnuo za neki ugao i Kroker pozva sve naoružane ljude da pretraže okolinu i pucaju, čim primete nepoznatog.

Voren Lajm je stajao ispred saluna i žmirkao na suncu.

Nije ni primetio kako se iza njega u „Zlatni grumen” ušunjao stranac sa zavijenom rukom.

Henk Finč je pustio brata da mami gonioce a sâm je krenuo prema Holidejevoj sobi po kaput...

*
* * *

Uzalud su po ulčicama i prolazima ljudi tražili čudnog starca koji je pucao na šerifa i kockara, tačno u deset, kada je ovom poslednjem isteklo vreme za ostanak u Denveru.

Starac kao da je u zemlju propao.

U stvari, mnogi su protrčavali pored Haka Finča, koji je u međuvremenu skinuo lažne brkove i kosu i zajedno sa ogrtačem strpao u bisage svog konja koji se nalazio privezan pozadi saluna za stablo drveta.

Preostalo mu je još samo da sačeka Henka, dok potera bude hvatala vazduh umesto njega. Ipak, stranac u gradu mogao je da privuče šerifovu pažnju ili da pronikljivi Holidej nasluti nešto više...

Samo dok Henk izađe, baciće se na konje i odjuriti što dalje odavde.

— Hej, stranče! — presekao je glas iza leđa.

Hak Finč se strese.

Naterao je sebe da se mirno okrene.

Ugledao je dva čoveka sa uperenim koltovima kako mu se približavaju. Nije mogao da veruje da su ga otkrili!

Već je nameravao da pruži otpor, kada ga jedan od njih upita žustrim glasom:

— Niste ga videli?

Hak Finč je podigao obrve.

— Koga?

— Jednog starca, u ogrtaču... Da nije prošao ovuda?

Mene traže, pomisli Hak i zamalo da im se nasmeje u brk. Pokazao je rukom na sever što je mirnije mogao.

— Jedan čičica je proleteo ovuda na nekom kljusetu, zamalo da me obori... Zašto ga jurite?

— Kuda je otišao? Je li bio sam?

— Jeste.

Oni se zgledaše, ali kao da im se nije išlo u poteru.

— Javićemo Krokeru — predloži jedan od njih.

Tako su i učinili. Otrčali su prema glavnoj ulici, ispraćeni Finčevim pogdrugljivim osmehom.

Poveo je oba konja pred salun,

trudeći se da izgleda što bezazlenije i mirnije. Ispred „Zlatnog grumena“, kao pod konac, bilo je poređano nekoliko osedlanih konja.

Finčov pogled pade na prekrasnog indijanskog šarca i zamalo da ne krikne.

Tada su se desile dve nepredviđene stvari.

Prvo je iz saluna izišao Holidej, pušeći cigaretu i zagledan preko njegove glave u brda. Krčmar ga je pogledao sa strahopoštovanjem i propustio ga da prođe.

A onda je izišao i Henk.

Lice mu je bilo mračno, natušteno kao pred oluju. Ramenom je očesao kockara i bez ikakvog izvinjenja sišao na ulicu, pred Haka.

Hteo je nešto da izusti, ali ga Hak tiho preseče, ne okrećući glavu:

— Jaši!

Prvi put Henk ga posluša bez protivljenja. Kao da je u vazduhu osetio čudnu opasnost. A onda, bilo mu je jasno da za ranu na ruci ima da zahvali kockaru.

On je bio taj koji je pucao sa vrata svoje sobe. Tačno je zapamtio položaj i razdaljinu, pa se čak sada prisećao i lica, blede mrlje u polutami odakle je suknila vatra i zamalo ga poslala u pakao...

Da je mogao, najradije bi mu vratio milo za drago.

Hak Finč je već grabio napred.

Kao da je osećao na sebi ledene ubode kockarevih očiju i od toga mu se vrat naježi.

Nisu progovorili reči sve dok na jednoj uzvišici nadomak grada Hak

ne zateže uzde i okrenu konja za čitav krug. Očigledno, nije imao nameru da produži dalje.

— Dakle... — promrmljao je, ne mareći za kiseli izraz Henkovog lica. Akrobata „Balaskero“ cirkusa je bespomoćno raširio ruke i procedio:

— Nema ga!

Njegov stariji brat podsmešljivo ga je pogledao.

— Čega to? — upita.

— Pa kaputa, do đavola! — prasnula ovaj. — Pretražio sam celu sobu, svuda sam zavirio, ali kaputa nema. Prosto ga nema! Nekome je dao ili ga je krčmar...

— Nije — preseče ga Hak. — Kaput se prosto smotao i odleteo...

Henkovo lice se zateže.

— Zavitlavaš se? — zareža. — Gde bi odleteo?

— Na sedlo — odgovori Hak.

Međutim, Henk ga nije razumeo baš najbolje.

— O čemu, do đavola, pričaš? Zar si ženuo?

— Pričam o kaputu koji si tražio po sobi — dobaci mu Hak. — Video sam ga smotanog preko Holidejevog sedla!

— Šta? — zapanji se Henk. — Zar je otkrio...?

Hak slegnu ramenima.

— To još ne znam — reče. — Ali bi trebalo da ubrzo saznamo.

— Kako?

— Kockar napušta Denver — nastavi Hak. — Napravićemo mu lep doček i uzeti kaput. Vrlo jednostavno, zar ne?

Dač Deker je pratio trag cirkusa „Balaskero” od Grilija sve do Pejtomeka.

Tu mu se gubio. U stvari, trebalo je da krenu prema Denveru, ali su, po svoj prilici odustali ili skrenuli sa glavnog puta. Dač Denker je stigao u Denver ali loše raspoložen. Nije našao ono za čime je tragao.

Loše raspoloženje trebalo je i da ga isprati iz grada. Izgubio je gomilu para sa kockarskom ajkulom iz Džordžije pa su ga mračne misli počele pratiti na svakom koraku.

Dač Deker je bio poslednji adut Harija Vilkoksa iz Sent Luisa.

Senator ga je poslao na Zapad u specijalnoj misiji: po svaku cenu pronaći učenjivače i učutkati ih pre zakazanog sastanka u Pueblu, na obali reke Arkanzas.

Počeo je od Grilija.

Odatle je bio poštanski žig pisma u kome su učenjivači tražili neshvatljivo veliki otkup za kompromitujući materijal, opasan po karijeru Harija Vilkoksa, kome je on služio poslednjih meseci kao neka vrsta telohranitelja.

Ni senator ni on nisu imali jasnu predstavu ko stoji iza toga.

Neki njegovi protivnici svakako nisu. Oni bi to prokletu pismo odmah obelodanili. Dakle, radi se o sitnijim „ribama” koji su slučajno nabasali na to i hteli da iskoriste za sebe.

Novac bi trebalo, za tri dana, da

se donese u Pueblo, na brdo zvano „Peščano sedlo”.

I to u — cirkuska kola!

To je bio jedini trag.

Izgleda da je bio i dobar. Jer, jedna kočija-vagonet bila je u Griliju. Tri čoveka i jedna žena izvodili su celokupan program. Po pričanju očevidaca, žena je bila vrlo lepa, plavuša raskošnog tela, a od muškaraca nalazili su se jedan mađioničar, jedan akrobata i jedan žongler.

Bila bi zaista šteta da je pratio pogrešna kola.

Istina, sličnih putujućih trupa bilo je po Zapadu, samo u Griliju se našla jedna posle možda pola godine pauze — i to se poklapalo sa vremenom otpremanja učenjivačkog pisma.

Senator Vilkoks niti je imao toli-ko para niti je imao nameru da plati. Njegov nalog bio je jasan: pronaći pre Puebla ljude koje iza toga stoje — a u najgorem slučaju na sam dan.

Pri tome ne prezati niodčega.

To je značilo: ubiti!

Za taj posao Dač Deker je imao senatorovu reč da će mu naći odgovarajuću službu u Džeferson Sitiju i — šest hiljada dolara za putne troškove. Ostatak, četiri hiljade, čekalo ga je kad se vrati.

A „odgovarajući posao” u Džeferson Sitiju bila bi maršalska zvezda i nadzor nad Vilkoksovim tajnim kockarnicama, koje su ubirale pravu „žetvu” dolara u tom delu Misurija.

Deker bi imao petnaest procenata.

Bilo je to u grubim proračunima pravo bogatstvo!

Pucnjava u „Zlatnom grumenu” zatekla je Arkanzašanina u drugom delu ulice kod konjušnice. Video je neko trčkanje po gradu, dovikivanje i topot konja. Međutim, to ga nije interesovalo.

Morao je natrag.

Očigledno, cirkuska kola nisu prošla kroz Denver. Trebalo je da se vrati i ispita tragove između Pejtomeka i Denvera i nasluti pravac nestanka kola.

Onda je, malo dalje, opazio Holideja. Jahao je veličanstvenog šaraca, prav kao strela u sedlu, šešira namaknutog na čelo.

Šerif Fleš Kroker ispraćao je pogledom misterioznog kockara ne nalazeći prave reči pri tome. Namerao je da povuče svoju odluku. mislio je da će umeti da mu se zahvali za onaj potez u salunu kada ga je odgurnuo u stranu — ali Džordžijanac je sve to presekao naglim odlaskom.

Ostala je tajna zbog čega je nepoznati starac pucao i na Krokera i na Holideja.

Ljudi su, na čelu sa njegovim dva pomoćnika, pretraživali grad, ali bezuspešno.

Starac kao da se pretvorio u dim. Kockar time nije lupao glavom.

Ako je nekome bio na savesti, znao je da će ga ponovo sresti. Kad-tad.

Projahao je pored Dača Dekera ne udostojivši ga pogledom.

Arkanzašani su stajali po strani,

držeći uzde svog vranca. U sebi je shvatio da nije toliko gorak ukus poraza kada te tuče čovek kao Holidej.

Ali time nije sve bilo rečeno. Niti je mislio da će na tome ostati.

Predosećao je to.

*
* *

Spuštao se na jug. Cilj: Kolorado Springs.

Vreme posle deset časova ujutru, na Zapadu postaje početak paklenog dana.

Džordžijanac je raskomotio svoj okovratnik olabavivši kravatu.

Soba u „Zlatnom grumenu”, napadi kašlja koji su mu razdirali prsa, dugo veče groznice i lice Artura Spoka — sve je postalo prošlost.

Denver je ostao za njim obavljen prepodnevnim jaramom.

Otišao je žurno, ne želeći da Fleš Kroker dođe u situaciju da menja svoju odluku, ili da mu zahvaljuje.

Hteo je opet da bude sam.

Jedna ptica prhnula je iznad granja šumarka kojim su počinjala brda.

Slučajno?

Džordžijanac ništa nije prepuštao slučaju. Let ptice u usijano nebo mogao je da znači samo jedno: strah.

Neko ili nešto ju je uplašilo pod drvetom. Čovek ili zver? Setio se Dača Dekera. ostao je u gradu. Starac koji je pucao na šerifa i njega

ili je neki umobolnik — ili neki lupož dobro prerušen i maskiran.

I da li sve to ima nekakve veze sa smrću starog klovna u sobi broj osam?

Odgurnuo je peševe svog kaputa i nastavio laganim hodom napred, pravo prema šumi. Njegove oči fiksirale su ceo pejzaž pred njim ne bi li otkrile nešto sumnjivo. Izgledalo je, međutim, da je u vrelini dana i vazduh skamenjen. Ni ptica se više nije videla u letu.

Njegov Mig je podigao za trenutak glavu i zatresao grivom.

— Polako, druškane — umirivao ga je kockar.

Nešto se nalazilo ispred, osećali su oboje, i životinja i čovek.

Tada je ugledao jahača kako zagleda potkovicu svog konja. Učelo mu se da je negde video tu čudnu, žutu košulju i polucilinder na glavi. Bio je bez opasača, ali to nije značilo ništa.

Činilo se da čovek i ne čuje kockarevo približavanje.

Holidej se zaustavio na pristojnom odstojanju, oprezan kao i uvek. Čovek je i dalje zagledao nogu svog belca.

— Nevolja? — zapita Holidej.

Stranac se malo isrkenu. Levom rukom je držao potkovanu belčevu nogu a desnu je, naizgled mahinalno, zavukao pod kaput.

Bez žurbe! — oštro ga preseče kockar.

U njegovoj ruci bljesnuo je čelik „linkoln” revolvera. Opasnije od če-

lika bljesnule su njegove ledenoplave oči.

— Ne razumem — procedio je tobož zbunjeno Hak Finč i uspravio se.

— Ni ja — uzvрати kockar. — Samo, toj potkovici ništa ne fali.

— Pa?

— A možda tražiš novu u unutrašnjem džepu! — zapita Džordžijanac.

— Baš je pametan — začu se drugi glas iza njega. Tek tada Holidej shvati da je upao u klopku. I to prilično naivno.

— Baci oružje! — zapovedio je glas i njemu nije preostalo ništa drugo nego da ga poslušaju. Odbacio je kolt u stranu.

— I opasač... ali oprezno! — javio se sada i Hak, cereći se zadovoljno.

Ispod kaputa izvukao je svoj „vajtnejvil” i uperio ga u Holideja s trijumfalnim izrazom na licu.

Kada je kockarev opasač pao na tle, Hak je pozvao brata da izađe iz zaklona. Ptica koju je Džordžijanac ugledao iz daljine morala je da se uplaši, jer se napadačev partner nalazio na — samom drvetu!

Stavivši oružje pod mišku, Henk se zdravom rukom pridržao za najnižu granu i jednim akrobatskim skokom, praveći salto preko glave, našao se na zemlji.

Međutim, kockar je ostao hladan na tu tačku.

Posegao je rukom za džep, ali ga Hak preduhitri:

— Ni makac! — upozorio je zlo-
kobnim glasom.

— Hteo sam samo da izvadim no-
vac — reče Dok.

— Vidi se da je džentlmen — is-
kezio se Henk, mereći kockara od
glave do pete. — Možda bi nam i
dao, šta misliš Hak?

— Zaveži! — odbrusi ovaj, kome
se nije svidao što ga je brat oslo-
vio po imenu. — I uzmi mu kaput!

Kockar se podrugljivo osmehnu
krajevima usana.

— Hoćete i moje čizme? — za-
pita nemarno.

— Ništa tvoje nećemo, dendi...
Samo naše!

I Henk pruži ruku prema kocka-
stom kaputu Artura Spoka koji se
nalazio smotan u rolnu preko Džor-
džijančevog sedla.

Bilo je to malo iznenađenje za
kockara.

Henk Finč je grčevito stegao ka-
put kao da se plašio da ga neko
nekim čudom ne odnese od njega.

— Zašto će ti ovaj klovnovski ka-
put? — pitao je Hak, prisećajući se
krčmarevih reči o bolesniku koga je
Spok pokrio svojim kaputom. —
Nosiš ga za uspomenu?

— Tako nešto — priznade Holi-
dej.

— Zar ti je onaj matori klovn
bio prijatelj?

— Ne — odgovori kockar — ali
je bio čovek.

Hak je pretraživao postavu, opi-
pavajući je sa svih strana.

Prošao je žurno jednom, i kako ni-

je napipao odmah ono što je želeo,
pretraživao je lagano, natenane.

Za to vreme, Henk je držao na
oku opasnog protivnika jer je iz is-
kustva znao da i najmanja neopre-
znost može da donese obrt.

Uostalom, Hak mu je ispričao ka-
ko je Džordžijanac reagovao kada
mu je žongler uputio hitac sa vra-
ta. Jednostavno je sleteo sa stolice
i istovremeno potegao koltove u
padu.

Sad nije imao oružje kod sebe, ali
kockar kao on uvek je raspolagao
odličnim refleksima i nekim tri-
kom.

Lice Haka Finča, na drugoj stra-
ni, postajalo je sve nervoznije.

Henk to nije video.

Njega je kopkalo Džordžijančevo
lice, mirno i ledeno. Osećao je da
gleda baš njegovu ranjenu ruku i
kao da pogađa čije je to maslo.

— Slušaj — javi se Hak — je li
ovo taj kaput?

Henk je ustuknuo nekoliko ko-
račaji natrag i tek tada skrenuo po-
gled, na kratko, prema bratu.

— Jeste — reče on.

— Do đavola — procedio je Hak
— pa ovde nema pisma!

Henkovo lice se izobličilo.

Jasno je čuo šuštanje hartije u
Hakovim rukama a on sada raspre-
da bajke.

— Kako nema? — povikao je na
granici histerije. — A to u ruci?

— Ovo? Običan, prazan papir!

Nastao je tajac.

Ilića dvojice neresetača bila su,
za Holidēja, više smešna nego pre-

teća. Gledali su se pokislo, kao deca kome je neko uzeo najdražu igračku i odneo sa sobom.

— Nemoguće! — prošaputao je Henk.

Zatim je uperio oružje prema kockaru.

— Ti si ovde umešao prste, prokletniče! — opsovao je i krvnički ga pogledao. Međutim, Džordžijanac je sa beskrajnim prezirom odbio Henkovu pretnju.

— Čekaj — zaustavi ga Hak. — Da je uzeo, što bi nosio kaput i ušivao u njega papir? Jednostavno bi ga bacio, a pismo strpao u džep.

Henk je sa žaljenjem morao da prizna logičnost bratovljeve primedbe. Inače bi rado prosvirao kuršum kroz Holidejevu lobanju i izložio mu telo na trgu u Santa Feu!

Hak je još uvek držao kaput, kao da je zaražen. Sada za njega nije predstavljao ništa, običnu krpu.

Henk se okrenuo prema bratu, zakrvavljenih očiju.

— On! — dreknuo je i licem mu prelete senka pakosti. — On je to učinio!

— Ko? — namršti se Henk.

— Mađioničar... On nas je nasamario!

Hak stisnutih usta priznade da je to jedino pravo objašnjenje. Armado Balaskero uspeo je nekako da promeni sadržaj u postavi, iako su obojica motrili na njega celim putem od Hačinsona.

Hakovo ćutanje značilo je odobravanje i Henk je mogao mirne duše da ih proklinje.

— Prokleti, prljavi pacovski par — psovao je — nasamarili su nas kao poslednje bitange! Trebalo je da im prerežemo grla a ne da delimo...

— Još nije sve izgubljeno — umirivao ga je brat.

— Nije? A onog matorog u Denveru badava smo ucmek...

— Umukni! — prodera se Hak.

Ipak, bilo je jasno da je kockar čuo više nego što bi smeo.

— Vi ste to bili, lupeži? — pitao je.

Henk mu priđe, cereći se kao na zabavi gde se pričaju golicave priče. Međutim, u očima mu se sijao opak sjaj, našuprot smešku.

— Mi smo, pa šta? — rekao je. — Misliš da ćeš to nekome stići da ispričaš?

— I nemam nameru, — dobaci kockar. — Ti si taj koji o tome treba da vodiš računa.

— Ovo je tvoj potpis — pokazao je Henk na svoju ruku.

— Loše sam potpisao.

— Loše ćeš i završiti — obeća mu ovaj. — Suviše znaš, a to će te koštati glave!

— Ubićeš me?

— Zar si se nadao nečem boljem?

— Stajaću ovako, u sedlu, a ti ćeš pucati u mene?

— Zašto da ne? Između sto hiljada dolara i nas ti si jedna od većih prepreka, Holidej!

Kockar je izgledao kao čovek koji ćaska sa prijateljima.

— Zar se poznajemo? — pitao je.

— Ne sećam se da sam imao posla sa pacovima.

— Ništa ti to neće pomoći — odbrusio je Henk i podigao kolt. — Mi žurimo... a i ti ćeš da požuriš. Samo u pakao!

Rekavši to, on prihvati uzde konja koji mu je Hak doveo iz žbunja. Brat je već sedeo na svom i zamišljeno pratio dijalog. Nije mu se, izgleda, svidalo hladnokrvo ubistvo sada kada su ponešto saznali. Međutim, zaustaviti Henka sada bilo je ravno samoubistvu.

Sudbina je, ipak, bila darežljiva prema Holideju.

— Bežimo! — pozvao je brata.

Ali ovaj nije hteo da ode nedovršenog posla.

— Zbogom, kockaru! — rekao je i nanišanio.

— Adio, akrobato! — uzvratilo je Džordžijanac i pao sa sedla kao tornadom oduvan.

Olovo je svirnulo iznad Migovog sedla poput otrovnog insekta i pro-uzrokovalo šarčevo propinjanje. Teška kopita kockarevog konja zaparala su vazduh prema Henku Finču, preteći da mu smrskaju lobanju.

Akrobata „Balaskero” cirkusa nije imao vremena da pritisne okidač još jednom.

A Džordžijanac je pao tačno na svoj opasač. Tu je celo vreme i premeštao Miga, pritiskajući ga butinama i neprimetno trzajući uzde u desno.

Oblak prašine podigao se pri kockarevom padu.

Hak Finč je već jurio napred. On

je ugledao bljesak maršalske zvezde na prsima jahača koji je dolazio u galopu i smatrao je da bi svako oklevanje mirisalo na zatvor ili omču!

— Bežimo! — zaurlap je, mamuzajući svog konja.

Henk Finč je pošao njegovim primerom.

Na zemlji, Holidej se već dokopao svog „linkolna” i mirno upravilo niklovanu cev prema beguncima.

Međutim, on nije bio čovek koji bi pucao u leđa.

Nikome, pa ni najokorelijem ubici!

Pridigao se, otresao prašinu sa sedla i zakopčao opasač baš kada je šerif Fleš Kroker stigao do njega. Pogledom je pratio dva jahača koja su se gubila u brdima, zaklonjeni prozirnom koprenom prašine.

— Šta se desilo? — upitao je Kroker zadihano.

— Samo mali nesporazum — odgovorio je kockar.

— Ko je to bio?

Holidej nije želeo da šerifu iznese svoju tvrdnju da su oni ubice Artura Spoka. Jer, to je trebalo dokazati a on je imao jedino svoju kockarsku reč, ništa više. Zatim, klovn je bio samo jedan prolaznih u Denveru, bez poznanika i bez novaca. Takvi ljudi obično se samo sahrane i prekrije ih zaborav...

Nije trebalo u Krokeru buditi svest ako je slučajno zaspala.

Čovek koji je imao klovnovsko lice a zlatno srce trebalo je da ima obeležje. Za trenutak, kroz Džordžijančevu svest bljesnula je slika star-

ca koji mu prilazi dok je goreo u groznici, skidao svoj kaput i pokri-
va ga. Kao dete... I odlazi u svoju
sobu smrti, pogrbljen, nakresan, tu-
žan i nesrećan...

A njegove ubice odmaglile su na
jug.

Fleš Kroker se sagao i podigao
kockasti kaput sa zemlje.

— Jesu li ovo izgubili? — upitao
je.

— To je moje — reče kockar.

— Izgleda preveliko — promrmlja
šerif odmeravajući u ruci dužinu
kaputa.

Holidej ćutke prihvati kaput i sta-
vi ga ponovo na sedlo.

— Jurio sam za vama — nastavio
je Kroker otežući — da vam se iz-
vinem. Teško sam se odlučio na to,
ali morao sam. I biće mi žao ako iz-
vinjenje ne primite.

Holidej uzjaha svog šarca, ne ma-
reći za poslednje šerifove reči.

I kao po dogovoru, dva čoveka
ćutke krenuše svako na svoju stra-
nu. Fleš Kroker se vraćao u svoj
grad.

Džordžijanac nije odustajao od
Kolorado Springsa.

Bio je to pravac kojim su otišla i
braća Finč...

*
* *

Kočija-vagonet cirkusa „Balaske-
ro“, kako je par iz italijanskog gra-
da Firenze nazivao svoju vašarsku,
putujuću trupu od četiri člana —

skrenuo je sa glavnog puta Pejto-
mek—Denver na jugoistok.

Balaskero je računao da će braći
Finč trebati dosta vremena dok ne
pronađu kaput i shvate da pismo
nije u postavi već kod njega.

Zato je cele noći žestoko terao
četvoropreg najgorim prolazom u
tom predelu i pravo je čudo kako su
točkovi izdržali taj pakleni put.

U zoru su se zaustavili nadomak
jednog ranča da se odmore.

Uzani tračak sunca prošao je kroz
cirađu kola i pao na ženino usnulo
lice. Antonela Balaskero se prote-
gla, otvorila širom oči i pokušala da
se seti gde se nalazi i zbog čega je
prestalo noćno truekanje.

Armando Balaskero je sedeo na-
pred, sa bičem u ruci i osmatrao
teren oko sebe.

Veliko polje bilo je oivičeno šu-
marcima i — bodljikavom žicom.

Sve je izgledalo zamrlo. U daljini,
iz krošnji kestena, virili su krovovi
zgrada posiveli na suncu i isprani
kišom.

— Gde smo? — promolila je žena
glavu.

— Ne znam — odgovorio je Ar-
mando — ali od Puebla smo još pri-
lično daleko — dodao je.

— Odmaramo se? Tako sam žed-
na...

Mađioničar je i dalje sedeo malo
ukočen.

— Ne sviđa mi se ovo mesto —
rekao je.

— Zašto? Ovde je lepa hladovina
— javila se žena protežući udove.

— Ona bodljikava žica mi smeta.

Antonela je slegnula ramenima.

— Ako je tako, krenimo dalje...

— Ali, konji su umorni!

— Onda više ne znam šta da kažem — prasnula je i ponovo se bacila na uzglavlje.

Mađioničar se kolebao. Nije mu se svidela bodljikava žica, ni tišina koja je vladala okolo. Bili su daleko od glavnog puta a po njegovom proračunu možda dvadeset ili više milja od prvog naselja, Vajldtauna.

— Idemo ili ne? — pitala je žena iznutra.

— Ostaćemo samo malo — najzad je popustio Armando Balaskero i odložio bič.

Kola su se nalazila u hladu dva velika krošnjasta drveta. Konji kao da su osetili miris vode u blizini i sve češće su podizali glave sa perjanicama.

— Zar nema nigde neke reke? — pitala je Antonela podižući se na laktove. — Tako bih se rado okupala.

— To ćeš ostaviti za neki drugi put — reče joj mađioničar. Pogled mu se zaustavio na velikoj tabli pored puta. Nije mogao odatle da pročita šta piše.

Sišao je sa vozačkog sedišta, pregledao točkove i kola, protrljao konje velikom, vlažnom krpom osećajući žeđ kao i oni sami.

Međutim, putem kojim su pošli voda se nalazila kao sa jednog kraja sveta na drugi.

Morali su tako. Glavni put doneo bi im neželjene susrete sa Finčovima. A oni su žurili u Pueblo, izbe-

gavajući velika naselja i ljude koji bi njihovim gonjocima mogli da daju tačan opis velikih, šarenih kola...

Balaskero odšeta do table, koja se nalazila zakucana za veliki, čvornovati kolac. Ono što je pročitao nije mu se mnogo dopadalo.

„Privatan posed. Puca se na svakog bez razlike”

Za mađioničara to je bilo dovoljno.

Morao je da nastavi dalje, inače bi nekom palo na pamet da na njima oprobava svoje streljačke sposobnosti.

Kao eho njegovih misli, prasnio je puščani metak.

Zrno je udarilo o tablu i raznelo komad ivera skoro po Balaskerovom licu.

Pucanj je prepolovio vrelu, jutarnju tišinu kao nožem.

Mađioničar je prvo pomislio na svoju ženu a onda na sebe.

U ogromnim skokovima dotrčao je do kola, gde se već nalazilo blede Antonelino lice iza cirade. Ni njegovo nije bilo mnogo bolje. Mislio je da su ga braća Finč sustigla i pretpostavljao je šta bi ga čekalo ako ga se dočepaju...

Hteo je da zamahne bičem i potera svoje konje, kada mu je novi hitac pokidao uzdu kraj same šake i oprljio mu prste. To je bilo dovoljno da se zanese u stranu i krajnjim naporom održi na sedištu.

Čuo je iza sebe Antonelino cviljenje...

Za to vreme, jedan jahač se pri-

bližavao u paklenom galopu prema njima, preko ravnice uza samu žičanu ogradu.

Pušku je držao u rukama spremnu da je upotrebi ako mu se prohte. Držao ju je samo desnom rukom, levom je vodio konja pravcem kojim se uputio.

Bio je to krupan čovek, sa košuljom izvučenom iz pantalona i sasvim raskopčanom, tako da se vijorila oko njega. Imao je šušir natučen do samih obrva, bradato lice sa ožiljcima i iskežena usta, kao u psa na žezi, sa rastegnutom pljuvačkom između zuba.

Pantalone su mu jedva prekrivale kolena. Ispod se videla gola noga i par prašnjavih, okorelih čizama.

Jahač je tako jednostavno vladao sedlom i konjem kao da se na njemu rodio. Čak su i uzde bile suvišne: koljenima ga je skrétao na stranu koju bi zaželeo.

Nije nosio opasač, što je značilo da puškom rukuje isto tako vešto i lako kao svaki drugi sa koltom.

Armando Balaskero više nije imao šanse da pobjegne.

Rastojanje između jahača i njegovog četvoroprega naglo se smanjilo.

Preostalo mu je da ga sačeka što mirnije može. Pod uslovom da njegova žena ne pojavljuje svoje anđeosko lice pred svakom protivom...

Jahačev konj, divan zelenko, stao je kao ukopan čim je gospodar malo zatagao uzde. Prašina, pomućena sa preženim vršcima trave i sena

skovitlala se oko njih i prekrile namršteno konjanikovo lice.

— Zar si ti sišao sa uma, čoveče? — proderao se na Balaskera bradonja, opasno podigavši cev svoje puške. — Zašto si se zaustavio baš ovde?

— Zalutao sam... — počeo je da se vadi mađioničar.

Čovek je žmirnuo odozdo, kao da pred sobom ima maloumnika.

— Moj gazda je sa krdom na Kennonovom prevoju... Rekao mi je da ubijem svakog ko se ovuda smuca... Ti nisi od Malorojevih?

— Nisam — odgovori Balaskero a ko su oni?

— To su pleme vašljivih farmera koji... Ali što ja to tebi pričam? Šta si ti? Zabavljač na rodeu? Kakav to mrtvački sanduk vučeš za sobom?

Italijan se uvredi i pored toga što je pred sobom imao ratobornog strelca.

— Ja sam umetnik, mađioničar. Ja izvodim tačku u kojoj...

— Izvodiš? — podiže desnu obrvu jahač. — Šta bi izvodio da sam te pogodio u tu tvoju zalizanu glavurdu? I ta tvoja košulja... na pet milja se vidi! Jedva sam odoleo da je ne provetrim sa nekoliko zrna. Znaš zašto nisam?

— Ne znam...

— Zato što niko od Malorijevih ne bi obukao košulju takve boje i šunjaio se ovuda. To samo može neka budala sa strane, eto zato!

Čovek je zatim pojahao okolo, zagledajući vagonet sa svih strana

i sricajući slova na njemu. Onda se vrati do Balaskera i pokaza palcem na nacrtanu ženu:

— Imaš nešto ovako i u kolima, a?

Mađioničar pretrnu.

— Ili si je samo naslikao onako... da ljudi nalete, a?

— Baš tako — povlađivao mu je Balaskero.

Čovek je bio sve radoznaliji.

— Šta sve imaš u tom čudu? — pitao je, zavirujući.

— Kostime, kavez sa nekim životinjama, stolice, zavese i kuli-se... Moji partneri idu za mnom. Samo što nisu stigli...

— Stvarno? — zaključio jahač očima, s nevericom. Bilo je jasno da je u Balaskerovom glasu osetio onaj treptaj koji navodi na pomisao da laže.

Zatim je lagano sjahao, ne name-ravajući da odloži pušku ni za pedalj u stranu.

— Biće bolje da ja proverim — rekao je — možda si ti neki Malorijev uhoda? Otkud mogu da znam da u kolima nemaš desetak naoružanih farmjera koji su došli da se osvete?

Mađioničareva krv počeo da uzavire.

— Da je tako — rekao je besno — onda bi te odavno izrešetal! Ne bi čekali da ih otkriavš jednog po jednog!

Ali, čovek se nije obazirao na Balaskerovu logiku.

— Ipak ću ja tebe ubiti! — rekao je mirno, kao da razgovara o vremenu. — Moj gazda bi me živog

odrao ako bi saznao da sam pustio nekoga ko je prodro u njegov posed... Tako stoje stvari!

— Šalite se? — nasmešio se Balaskero najprijateljskije što je umeo. — Samo sam hteo da odmorim konje i da nastavim dalje.

— A kuda? Ovo nije pravi put ako hoćeš za Denver.

— Ja idem za Pueblo...

Čovek zavrte glavom.

— Daleko si zapucao, čoveče! Ionako nećeš stići tamo, onda bolje crkni ovde. Imamo dovoljno mesta za mrtve da ih pokopamo...

I on podiže pušku.

Balaskero je još uvek verovao da bradonja blefira.

Međutim, njegova žena nije izdržala u svom zaklonu. Razgrnuća je cirađu, promolila glavu i obnažena ramena napolje i kriknula:

— Ne! Nemojte ga ubiti!

Čovek je razrogačio oči pred iznenadnim prizorom. Čak je zaboravio i pušku da spusti. Pogled mu je ostao zakovan za Antonelina prsa, podižući istovremeno vilice u pravi krug čuđenja i neverice.

— Trista mu... — procedio je on, skamenjen.

Balaskero krvnički odmeri svoju ženu. Guska, nije umela da se pri-taji već mora da izleće i pokazuje svoju plavu glavicu na sunce!

Njen molećiv pogled nije umilostivio bradonju već ga je prosto raspomamio.

— Nebesa! — zakreštao je. — Krio si je, od mene, je li?

— To je moja žena! — uspravi se Balaskero, vidno bleđ.

— Pa šta? — zacereka se jahač.
— Ionako ti više neće trebati kad te pokopaju...

— Nemojte ga... — zacvile uplašeno Antonela, izlazeći iz kola.

Haljina joj se rastvori i bela put bokova prosto zaslepi bradonju. Usta mu se nanovo rasklopiše a jezik prošeta nekoliko puta po donjoj ispucaloj usni.

— Nebesa — mrmljao je — ovo je za menel!

I on se približi boku sedišta.

— Ostavite je — naroguši se mađioničar, prozrevši čovekovu nameru.

— Biće njoj bolje kod Vudroka nego kog tebe, zalizanko! I kakva ti je to žena, može da ti bude kćerka... Odbij!

I on ponovo uperi pušku.

Antonela je sa strahom gledala čas u jednog čas u drugog. Međutim, ako je trebalo spasavati živote, mogla je mnogo što-šta da žrtvuje.

— Nemojte ga ubiti! — ponavljala je, kršeći ruke.

— Možda i neću — češkao je čovek, koji sebe naziva Vudrokom, po zatiljku — ako bude dobar i nestane odavde, sa kolima!

— A ona? — upita Balaskero, pokazujući na ženu.

— Ostaće ovde — zaključl Vudrok — ako još bude umela dobro da kuva, oženiću je!

— Samo preko mene mrtvog! — usprotivi se mađioničar.

Vudrok se isceri.

— I biće ako ti je baš stalo — reče.

— Ne! — povika Antonela. —

Pristajem na sve, samo ga nemojte ubiti.

Licem Armanda Balaskera preleti senka.

Njegova žena je oduvek volela krupne, maljave muškarce. Sve ono što je njemu nedostajalo. Sada se kao žrtvovala za njega — a samo sebi da udovolji. Strastvena glad u Vudrokovim zenicama zapakla bi čitav garnizon a ne jednu ženu koja na spavanje s muškarcem ide kao po čašu vode!

Prokleta kučka!

On uspe da na lice namesti osmeh i raširi ruke.

— Ako je tako — promrmljao je, naizgled pomiren sa sudbinom — neka bude...

— Pametno! — složi se Vudrok i pruži ruku prema ženi. — Kad se već i ona ne opire...

— Očigledno! — promrmlja Balaskero za sebe.

Zatim izreče glasno:

— Moja žena voli romantiku, mister! — I rukama poče u vazduhu da ispisuje neke znakove. — Lepe manire, poklone, cveće...

— Cveće? — zablenu se čovek u njega. — Naći ću ja odmah cveća, koliko voli... Ležaćemo u njemu!

— Ne to! — osmehnu se Balaskero i savi ruku pozadi. — Već ovo! — uzviknu i ispruži lakat. U ruci mu se nalazio divan buket ruža.

Vudrok je bio zapanjen.

— A usto — nastavio je Balaskero — voli jaja za doručak. Ovakav!

Pri tome je dotakao Vudrokov vrat i odatle „izvukao” pravo, pravcato jajel!

— Mađje! — planuo je bradonja i ustuknuo. — Tima me nećeš zaludeti, prokleta varalico! Vрати se na sedište i odlazi, dok sam dobre volje!

Pri tome opali iz puške i posla srno kraj same Balaskerove glave.

"Antonela pokri oči rukama.

Međutim, za divno čudo, mađioničar je hladno primio ovaj Vudrokov potez. Čak je prišlo sebe i da se osmehne.

— Briši! — nestrpljavo je povikao ovaj.

— U redu — odazva se mađioničar i prihvati uzde. Onda se lati biča i zamahnu na konje.

Vudrok je već video kako Balaskero odlazi i okrenuo se prema Antoneli, požudno je proždričući očima.

Bila je to njegova velika greška. Poslednja greška koju je sebi dozvolio, i to zbog žene...

Jer, umesto da ošine konje, mađioničarev bič se spustio u strahovitom luku na Vudrokovu lice i prosto ga razdilio na dve polovine!

Urliknuvši kao zver, čovek je ispuštao pušku i zateturao se natrag. Krv je linula i kroz prste, ostavljajući u prašini samo tamni, sićušan trag.

Balaskero je skočio sa svog sedišta i dograbio oružje.

S divljim sjajem u očima ispalio je preostale metke u krupno Vudrokovu telo. Čovek se zgrčio, ispravio a onda se okrenuo oko sebe pre nego što je tresnuo o zemlju!

Antonelin vrisak zaparao je vedro, sunčano nebo.

I ne pogledavši je, mađioničar

odbaci pušku daleko od sebe i pope se na svoje sedište.

Sada je mogao da nastavi put.

Konji su poslušno krenuli u polukrug, vođeni njegovom rukom.

Antonela Balaskero još je stajala na mestu gde se zatekla, ne shvatajući da njen čovek odlazi...

I to — bez nje!

Kada je to shvatila, ona se već udaljavo, sa oblakom prašine iza sebe.

— Armandoooo! — povikala je obuzeta užasnim saznanjem da će ostati sama u divljini, sa jednim lešom na savesti.

Potrčala je, saplicući se o duge krajeve svoje haljine, lijući istinske suze očajanja.

— Armandoo! Ne ostavljaj me! Vрати se...

Kola su se udaljavala.

Žena je pala, iscrpena. Međutim, dobila je novu snagu i ponovo se podigla na noge. Nastavila je da trči preko polja, uza žičanu ogradu.

Mađioničar je smatrao da se dosta „igrao“ kažnjavanja svoje žene. Zaustavio je kola i čekao.

Antonela se dovukla do sedišta raščupane kose, oznojena i zaprljana prašinom. Ruke su joj na dlanovima bile razderane od pada, oči zakrvavljene od plača i vreline.

Nije uopšte ličila na malopredašnju ženu za koju bi pokojni jahać, Vudrok, bio u stanju sve da učini.

Balaskero ju je posmatrao sa visine, očigledno ljut iako mu se srce cepalo videći je takvu.

— Armando... — dahtala je žena — zašto... zašto si... pobegao?

— Madona! — uzviknuo je on i podigao oči prema nebu. — Htela si da me ostaviš! Da ostaneš sa njim!

— Madona! — povikala je sada ona. — Htela sam da te spasem... Da ne propadnu sto hiljada dolara... To sam htela!

— Glupačo! — dreknuo je on i zamlatarao rukom pred njenim licem. — Hoćeš da me ubiješ? Srce da mi prepukne, to hoćeš? Trebalo je da te ostavim tamo...

— Pa što nisi? — podboči se žena, sevnuvši okom.

On zabaci glavu i zacereka se.

— Dobro sam te preplašio, priznaj! — smejao se. — Zaslužila si to odavno! Još jednom da mi učiniš tako nešto... i više se neću vratiti.

— Mogao si da zaustaviš ranije — prekorela ga je i pružila mu ruku. On je prihvati i posadi kraj sebe, na vozačko sedište.

— Ipak nisi otišao — počela je da se mazi oko njega. — Ipak me voliš?

— Priznajem — odgovorio je macioničar — da sam te najviše voleo dok si malopre trčala za kolima...

On zamahnu bičem i prasak se razleže nad glavama životinja. Morali su da odu dalje. Pre nego što neko dođe i nađe ih u blizini leša na opustelom ranču.

Kočija — vagonet uskoro je bila samo tačka na horizontu.

*
**

Vajldtaun.

Kucere, koji se na prste mogu izbrojati, oronuli i nahareni, šibani kišama i pečeni paklenim suncem Kolorada.

Na iskrsaju reke Ripabliken, uklješten među brdima, Vajldtaun je preživljavao svoje poslednje dane u divljini.

Davno, podigli su ga kopači zlata. Kasnije, preuzeli su ga trgovci koji su negde „načuli“ da će tuda prolaziti pruga Denver-Dodž Siti. Naravno, bila je to nečija neslana šala i Vajldtaun je pao u ruke — beguncima od zakona.

Tako je dugo važio za pribežište ološa i zločinaca Srednjeg Zapada.

Onda su ga polako zauzimali stočari, jer se polja bila pogodna za uzgoj a imalo je i vode. Međutim, suše su presekle vodene „vene“ i opstajali su samo najmoćniji i oni kojima su pred kućama bili izvori.

Zatim su odnekud počeli da pristizu karavani farmera sa ovcima. Pretio je da izbije krvav obračun između ovčara i govedara — najnoviji razlog da Vajldtaun ponovo zamre u pepelu svome...

Dok Holidej je stigao predveče drugog dana.

Gradić je izgledao izumro.

Da nije bilo odrpanca na širokom pragu krčme „Ludi kojot“, kockar bi poverovao da je stigao u neki ukleti grad.

Široka, izrovana ulica otkrivala se dok je čovek prolazio mimo prvih kuća. Tek tada su se pred nekim zgradama videla konji privršani za gredu.

Čovek pred „Ludim kojotom“ se-
deo je prekrštenih nogu i radozna-
lo posmatrao stranca na prekras-
nom šarcu. Bio je to mršav, spečen
starac, lica kao od gnječene ilova-
če, upalih obraza i bezubih vilica.

Zgužvani, otrcani šešir sa pro-
sečenim vrhom pokrivao mu je gla-
vu. Dugi kaput skrivao mu je kole-
na i ruke.

Kada je Holidej naišao, iz desnog
rukava promolila se uzana, zbrčka-
na šaka.

— Dolar za obaveštenje, stranče!
— oslovio ga je starac, okrenuvši
dlan na gore.

Visoki jahač u tamnom odelu i
beloj košulji zaustavio je konja pred
starčevim nogama. Iako slabog vi-
da, čovek na pragu je opazio ledeni
odsaj plavih strančevih očiju.

— Zašto bih tražio obaveštenja,
stari? — zapitao ga je kockar.

— Ovde svi pitaju Barnija Šuge-
ra: ko dolazi, ko prolazi, ko odlazi.
Znam ko je umro, ko se rodio,
znam sve što te interesuje, sinko...
A tebi treba obaveštenje?

— Više bih voleo brendi — do-
baci Holidej, osmatrajući udžericu
koja se nazivala krčmom.

— Ko god dolazi u Vajltaun —
nastavio je starac monotonim gla-
som — ili nekoga traži ili se od
nekoga krije. Po tebi vidim da se
ne kriješ. Dakle, koga tražiš?

Džordžijanac je morao da prizna
da je čičica đavolski pronicljiv.

— U redu, tražim nekoga — reče
posle kraćeg ćutanja.

Starac ispruži šaku.

— Dolar! — reče.

Kockar mu spusti u šaku novčić.

— Dakle?

— Dvojica, liče jedan na dru-
gog... — počeo kockar.

— Žute košulje, polucilindri? Je-
dan je ranjen u ruku?

Džordžijanac klimnu glavom.

— Prošli su nedavno — reče, po-
kazujući na jug. — Ali nisam sigu-
ran da jedan od njih nije malo za-
ostao. Kao da želi da proveriti prati
li ga neko?

Holidej dobaci još jedan dolar.

— Gde se igra poker? — upita.

Starac odmahnu glavom.

— Ne bih ti preporučio, sinko!
Ovde u „Ranč“ salunu poker naj-
češće igra Bred Bradford, a on ni-
kad dosada nije izgubio...

— Tako dobro igra?

— Ne... već dobro gađa! Oni
srećniji izvukli su se sa modricama,
oni bolji od njega — sa filom od
olova.

— Potraziću ga — reče Dok i
potera Miga.

Starac ga je ispratio otvorenih
ustiju, ne verujući svojim ušima.

— Ako preživite — dobacio mu
je potom — vratiću vam oba do-
lara!

„Ranč“ salun nalazio se jedva
tridesetak metara ukoso na drugoj
strani ulice. Na natpisu, sa strane
velikih crvenih slova, bili su nasli-
kani gvožđe za žigosanje i glava
govečeta.

U odnosu na „Ludog kojota“ ovaj
salun predstavljao je malo osve-
ženje.

Imao je nastrešnicu sa debelom
hladovinom s obzirom da je vlasnik,

Džo Mekdof, stavio gusto pletenu trsku sa obe strane, ostavljajući samo ulaz sa ulice nezatvoren. Unutra je bilo osam okruglih stolova, šank prefarban tamnocrvenom bojom, lusteri sa abažurima od kartona koje su muve propisno upljujevale i zavese navučene na prozorima kroz koje je sunce prolazilo samo u jedanaest časova, jer je u toj tački jedino moglo da prodre kroz uzani rastvor između dve zavese.

Prašina u vazduhu kao da se nikada nije taložila.

Mirisao je na balegu i duvan, na znoj.

Kockarev ulazak nije mogao da ostane neprimećen. Pogotovu što je njegovo odevanje izazvalo poseban interes, gde su se nedoumnica i podsmeh istovremeno mešali sa divljenjem.

Neko je iz ugla povikao:

— Evo ga!

Ostali su prihvatili povik, žamoreći i okrećući glave sa Holideja prema stolu u uglu, zastrvenom šarenim čaršavom.

Za njim je sedeo grmalj širokih ramena i uzanih kukova, gologlav, kratko odrezane kose i niskog čela. Lice mu je bilo obeleženo ožiljcima, oči zarasle u podočnjake sa tamnim kolutovima, nos spljošten — dok mu se donja vilica upadljivo navlačila preko gornjeg i ostavljala utisak svađalice i kavgadžije.

Čovek je svoj šešir držao kraj desnog lakta na stolu.

Nosio je samo košulju, prilično čistu, obične platnene pantalone i

širok opasač načičkan mecima i koltom kambra 44.

Holidej je već hteo da krene prema šanku, kada ga je presekao krupan glas:

— Hej, stranče! Ovamo!

Međutim, kockar je produžio i ne osvrnuvši se.

U salunu je nastao tajac.

Vlasnik, Džo Mekdof, užurbano je brisao svoje ruke videći da gost korača pravo prema njemu umesto dobačenom pozivu sa strane.

Jasno mu je video lice, kao i oružje koje je nosio, par teških „linkoln” koltova sa ukrašenim drškama. Neobično oružje, u još neobičniji čovek.

— Brendi — naručio je Dok svoje omiljeno piće.

U velikom gledalu opazio je lica svih gostiju kako ga prate širom otvorenih očiju. Izgledali su skamenjeni i zaprepašćeni. Ništa manje zaprepašćen nije izgledao i div za stolom, koji ga je maločas pozvao. U njegovoj šaci špil karate je izgledao kao manji komadić sapuna.

— Šta ste rekli? — zatreptao je krčmar, suvonjavko ptičjeg vrata i uglastog, kao vosak žutog lica.

— Brendi. — ponovio je kockar.

Mekdof se brzo počeo po retkoj, na sredini razdeljenoj kosi kao da se priseća gde je ostavio bocu i da li ima uopšte tako nešto.

Onda se lupio po čelu i iza prvog reda, na najgornjoj pregradi police, izvukao prašnjavu flašu sa izblede-
lom etiketom.

— Ovo? To niko ne pije ovde, mister! Nije za svaki džep.

— Ni za svaku krčmu — dodade kockar i uze bocu.

Zatim lagano nasu u čašu pred sobom.

Ubrzo zatim do njega se progura omanji čovek sa šešrom povrnuto oboda, neobrijan i zakrvavljenih očiju od piće. Oči su mu caklile a jezik se spoticao o zube pri svakoj reči.

— Bradford vas zove — oslovio je Džordžijanaca i pokazao negde palcem — na poker!

— Ti si Bradford? — upita ga mirno Dok.

— Ja? — izbeči se čovečuljak uplašeno. — Ja sam Luk Rendal. . Bradford je onaj tamo, za stolom...

— Slabo vidim — reče kockar — neka dođe na tvoje mesto i olakša dušu.

Bilo je to dovoljno glasno izgovoreno da svi čuju. Zato su se lica, kao po komandi, okrenula na suprotnu stranu.

Čovečuljak je uvukao glavu u ramena i izgubio se.

Bradford je najzad izvukao svoju telesinu iz stolice i podigao se. Lice mu nije pokazivalo ni bes ni radoznalost, najpre rešenost da drskog stranca nauči pameti, pred svima.

Napravili su mu prolaz a on je koračao između njih poput kralja.

Kockar ga je sačekao ravnodušno. Čak nije ni podizao pogled sa svoje čaše. Svi su mislili: sad će! Bradford je trebalo samo malo da podigne ruku i uputi svoj čuveni udarac od koga su se i najjači nalazili na podu pre jedne sekunde.

Međutim, ništa se od toga nije desilo!

Ako je nešto i nameravao, Bred Bradford je odustao čim mu se pogled ukrstio sa ledenoplavim kockarevim očima.

— Imaš li para, stranče? — upitao je i podbočio se.

— Zašto? — upita hladno Džordžijanac. — Zar si švorc?

— Jesam — iscerio se Bradford.

— Kako si pogodio?

— Pa, izgledalo mi je da počinješ da prosiš...

Ožiljci na džinovom licu pomodriše.

— Šta si rekao? — hrapavim glasom je upitao.

— Ono što si tražio — dobaci mu ovaj. A onda dodade: — Ako si bez para, kako misliš da igraš? Na reč?

Bradford je zurio u stranca kao u priviđenje. Još nije mogao da „svari“ njegovu drskost, ali nije mogao ni tek tako, bez dobrog povoda, da mu smrsi konce. Osetio je po strančevom odevanju i maniri, ma da ima pred sobom parajliju, istina nešto hrabrijeg i pametnijeg, ali ne i opasnijeg.

— Ako smeš poker sa mnom — pružio je Bradford ruku u pravcu stola za kojim je sedeo — onda sedi! A ako ne — onda produži dalje.

— Imam kod sebe šest hiljada dolara. A ti?

Bradford samo što se ne zagrcnu. Šest hiljada dolara? Kakav će to pazar biti večeras? Nije ni primetio lako podrugljivost na Holideje-

vom licu — video je samo gomilu dolara pred sobom!

— Ja... imam hiljadu. Biće dovoljno! — odgovorio je.

— Biće — zaključio kockar.

Čim su seli, nad njima se zatvorio krug posmatrača. Jedva se disalo.

Krčmar je zapalio sve lampe u „Ranč” salunu i lica oko došla su bleđu, avetinjsku boju.

Počeli su.

Pored toga što je loše igrao, Bradford je imao obeležene karte. Trikovi su mu bili preživeli a blefiranje tako očigledno da je Holideju bilo muka!

Ali, div je igrao, uveren da će sve ipak na kraju biti njegovo.

Pošto mu je poklonio prva dva deljenja, Džordžijanac mu je uzeo natrag sve u trećem.

U četvrtom ga je propisno oznojio i ostavio ga na svega dvadeset dolara!

Bio je to pravi šok za „Ranč” salun!

Kako je taj stranac igrao — kao mačka sa mišem! Bradford je stenjao, uzimao ispod stola neke karte i ubacivao ih u svoje adute — ali na kraju je ipak ostajao kratak i morao da plati!

Teško je podnosio poraz.

— Ovde neko vara — procedio je napokon, ne znajući više čime da brani svoj neuspeh.

— Verovatno — odobravao je kockar, okrenuvši nekoliko karata na poleđinu. — Sve su obeležene!

Bradford se natušti.

— Hoćete da kažete...

— Moje je da igram, a tvoje je da misliš šta god hoćeš. Uostalom, imam jedan neobebežen špil. Hoćeš da pokušamo?

— Ne — odbi Bradford, naizgled pomiren sa sudbinom. To je za ostale bio znak da se svašta može desiti, jer Bradfordova mirnoća bila je samo zatišje pred burom.

Izgledalo je da stranac ne sluti ništa.

Krug iznad njih lagano se rastvorio i oni su ostali sami.

Bradford se pridigao, posežući rukom za svoj šešir na stolu.

— Uvek priznajem kad sam pobeđen — rekao je.

— Sve u svoje vreme — odgovorio je Holidej i odgurnuo se od stola.

Njegova desna ruka podigla se iznad ivice i sevnuo je plamen!

Teški kolt našao mu se u šaci čarobnjačkom brzinom.

Ljudi su jedva uspeli da shvate da ga je stranac istrgao iz pojasa. a ne da ga je držao u ruci. Bila je to brzina koju Vajldtaun nikad nije video!

Ruka Breda Bradforda ostala je da visi u vazduhu, zajedno sa revolverom skrivenim ispod!

Bradford je bio dotučen.

Njegov poslednji adut za demon-skog stranca izbijen mu je iz ruku, naočigled svih!

Osetio je da su mu pozicije izgubljene. Oči njegovih sugrađana više ga neće gledati sa strahopoštovanjem kao dotada. Neće mu se bez rezerve uklanjati s puta i čas-

čavati ga pićem na svaki njegov mig.

Bred Bradford nije bio nepobediv!

Kolebao se da li da okuša još jednom. Imao je kolt za pojasom, bila je to varka koja bi morala da upali za svakog osim za ovog plavookog đavola. Jedan kolt za opasajem — drugi pod šeširom!

Ali, nije upalilo.

Holidej je mirno čekao Bradfordovu reakciju. Stajao je s rukama prekrštenim na grudima.

Čekanje se odužilo.

Salun je bio ispražnjen, ljudi su se povukli uz zidove.

Krčmar Mekdof skinuo je svoje veliko ogledalo i sklonio pod šank za svaki slučaj.

Bred Bradford je lupao glavu kako da se okane čorava posla. Nije bio dorastao kockaru u otvorenoj borbi. Istina, da se nadao ovakvom „kolaču“, poveo bi nekog od svojih pajtaša — ali trenutno svi oni bili su zauzeti žigosanjem na Bartonovom ramču, koji je spremao transport svojih dugorogih goveda za Kolorado Springs.

I kada ni u snu nije računao na nečiju pomoć — ona mu je došla u obliku Henka Finča!

Pojavio se na stražnjem ulazu, gologlav, raskopčanog kaputa i pakosno iscerenih usta. Iza revera, video se kundak „vajtnejvil“ revolvera s kojim se akrobata izvrsno služio.

Došetao se do Bradforda i stao mu, rame uz rame, procenjujući

Džordžijančevu hladnokrvnost kao običan kockarski blef.

— Opet si mi na vratu — dobacio mu je Finč, odmakavši se potom od zbunjenog džina. — Šta kažeš na odnos dva prema jedan?

— Ne vidim dvojicu — primeti Holidej mirno.

— Nećeš videti više ništa! Ako si varao na kartama, ne možeš varati na oružju.

Kockar je ćutao.

Bred Bradford je počeo lakše da diše. Dotle skupljena ramena odjednom su mu se opustila i vazduh mu je ispunio pluća.

— Poznajesh ga? — uputio je Finču pitanje. — Šta ti je zamerio?

— Uobrazio je koješta — uzvрати Henk neodređeno. — Poslednji put je zvao šerifa upomoć. Sada ih ne vidim nigde?

Bred Bradford se zacereka.

— U međuvremenu ovde sam ja zakon, drugar — kazao je i upro palcem u svoja prsa. — Ili nije tako? — povikao je i preleteo pogledom po prisutnima.

Niko mu nije protivrečio.

— Vidiš? — bio je zadovoljan Bradford. — Svi su glasali za mene. Da ga uhapsimo?

— Znači, uzimaš me za pomoćnika?

— Ali bez zvezde...

Holidej izvadila iz pozlaćene tabakere cigaretu, zapali je i odbi nekoliko kolutova u vis. Preko puta, dva njegova protivnika pokušavali su na neki način da ga iznerviraju ili ponize.

On je strpljivo sačekao da se is-

pucaju, da bi malo kasnije upitao:
— Je li pao dogovor? Ko počinje?

Henkovo lice se namračilo.

— Prokleta si siguran u sebe, Dok Holidej!

Sve dotle iscereno Bradfordovo lice, odjednom se skupilo. Ramena su mu se ponovo uvukla, oči skupile kao pod udarcem.

Ruka mu se nehotice podigla a onda spustila.

— Rekao si... Holidej? — upitao je.

— Jeste! To je čuveni Dok Holidej, revolveraš i varalica. Zar nije čudo što si izgubio poslednji dolar, drugar? On te je nasamario! I ubiće te, ako to bude zaželeo...

Ljudi su u „Ranč” salunu zaneli.

Nekolicina je prstima grabila prema izlazu.

Ime čuvenog strelca i kockara bilo je kao kuga kad se spomene: svi su bežali od njega, od njegovih ubistvenih koltova.

Bred Bradford je zavrteo glavom i počeo da otkopčava svoj opasač.

Henk Finč ga je gledao zabezeknuto.

— Šta to radiš? — upitao je.

— Nemam stobom ništa, prijatelju — odgovorio je divovski Bradford i bacio opasač na pod. — Nisam znao s kim imam posla... inače ne bi ni seo za isti sto sa njim.

— Plašiš se, ha?

— Plašim se — priznade ovaj. — Neki Milt Vajs mi je pričao da je u Džeriku napravio lom. Jedva je izvukao živu glavu. A taj Milt Vajs je marka, skoro kao ja...

Rekavši to, Bradford podiže obe šake u visinu ramena i počeo da se povlači.

Henk Finč je ostao sam.

Kockar je njegovo oklevanje protumačio na svoj način i jednostavno mu okrenuo leđa. Bio je žedan.

U stvari, bio je to pakleni izazov.

Henk Finč je pomislio na sto hiljada dolara koje možda nikada neće dobiti ako bude imao Holideja za sobom.

Njegov brat je izmakao napred da se raspita za cirkuski vagonet Armanda Balaskera koji je viđen u tom kraju pre jedva desetak časova, prema Koloradu Springsu.

Vajldtaun je bio grad bez zakona.

Hitac u leđa, jedan više ili manje — šta je to značilo za ovu jazbinu? Za Finčove je, pak, značilo itekako.

Bred Bradford se udaljio dovoljno od stola za kojim je igrao poker. On je sada bio samo deo gomile, posmatrač scene u kojoj je legenda o čoveku iz Džordžije mogla da se prekine zauvek.

Kockar je išao prema šanku i pratio oko sebe dah gomile.

Iza njega, Henk Finč je sa zlu-radim osmehom izvukao ispod kaputa svoj „vajtnejvil” i poravnao nišan sa limijom ruke u ramenu.

Nije mogao da promaši. Nikako!

U deliću sekunde, kada se nad njim nadvila tamna senka smrti, on se iskrenuo kao bičem otmul. Krajevi njegovog dugog kaputa opisali su čitav polukrug oko bokova, a zatim su se teški koltovi marke „Lincoln” oglasili u salunu kao letnja grmljavina!

Bred Bradford je, ni sam ne znajući zašto, izbrojao četiri hica.

Peti, Finčov, slio se u prvom Holidejevom.

Akrobata cirkusa „Balaskero” zastao je kao gromom pogođen!

Kolt kratke cevi ispaio mu je iz ruke tek kad se stropoštao na kolena, s potokom krvi na ustima. Vazduh oko njega mirisao je na barut i to je bilo sve čega je bio svestan.

Holidej je stajao na suprotnoj strani sa „linkolnima” u šakama. Niklovane cevi još su se dimile, usijane od ubitačne paljbe.

Ljudi su stajali nepokretni.

Kockar je zadržao revolvere na kažiprstima, okrenuo ih istovremeno oko njih nekoliko puta a onda, u saltu, ubacio u korice.

Tek tada je izvukao dogorelu cigaretu iz usta i zgazio je potpeticom.

Vlasnik saluna Džo Mekdaf drhtavom rukom je gurnuo bocu brendija prema paklenom kockaru. Svi su bili hipnotisani onim što su videli. Pre toga, pominjanje njegovog imena prosto im je paralisalo misli — sada im je Holidejev pokret oduzeo dah.

Bred Bradford je mrmljao nešto sebi u bradu. Verovatno se hvalio sam pred sobom da je imao dosta pameti da se okane razračunavanja sa boljim od sebe.

Henk Finč nikada neće videti gomilu para koje su ga čekale za dva dana na brdu kraj Puebla.

Ubica starog klovna Artura Spoka završio je svoj put u „Ranč” sa-

lunu. Jedna tačka cirkusa „Balaskero” skinuta je sa programa.

Ostale tačke čekale su svoju poslednju predstavu...

— Borba je bila fer, šerife? — zatekao je Bradforda Džordžijančev metalni glas i prodrmao mu kičmu s jednog kraja na drugi.

Čovek se zablenuo u kockara otvorenih usta.

— Ja nisam šerif — procedio je.

— Tako sam i mislio — klimnu glavom Dok.

Zatim je bacio novčić na šank i izišao iz saluna praćen zažarenim pogledima i tihim šapatom.

Henka Finča nije imao ko da žalili. On je bio samo jedan od prolaznika, bez pravog imena, bez prošlosti, bez tragova.

Izbacili su ga iz saluna držeći ga za ruke i noge i ostavili pred radionicom Melvina T. Melvina, pogrebnika i stolara istovremeno.

Zatim su se vratili i bacili na viski i priču.

Stari Šuger je još uvek sedeo na pragu pred „Ludim kojotom”. Kada je ugledao kockara na šarcu, zamalo nije pao. Bilo je to iznenađenje i za takvog veterana, koji je svašta preturio preko glave u životu.

— Hej, mister — pridigao se na noge, prilično nesigurno — ona pucnjava nije bila za vas?

Holidej odmahnu glavom.

— Vraćam vam dva dolara — pružio je Šuger ruku — to sam obećao i vama i sebi. Vi ste čudna ptica.

— Dajem još dva dolara ako mi

došapneš pravac jednog od onih sa poluelikindima — predložio je Džordžijanac.

Starac se zamisli.

— Svi putevi vode u Kolorado Springs — rekao je — ali neki idu i dalje.

— Recimo?

— U Pueblo. Čuo sam da ga pominju...

Holidej je čekao nastavak.

— Ja sam dremuckao na uglu, kada su oni zastali i nešto počeli da se raspravljaju. Jedan je rekao da će ostati a onaj drugi ga je nagovarao da krenu zajedno, inače će zakasniti u Pueblo... Onda je onaj otišao ljut. Nije se ni pozdravio sa ovim drugim. A opet, ovaj drugi se smejao i obećavao da će ga brzo sustići...

Suger je zastao. U stvari, nije imao šta da doda.

— Onaj drugi — pomenuo je uzgred kockaru — da li će sustići onog prvog?

U mraku, Holidejevo lice nije pokazivalo osmeh koji mu je izbio na uglove usana.

— Izgleda da neće — rekao je.

— To me je mučilo sve vreme — reče starac i ponovo sede.

Holidej se maši za džep, ali ga ovaj preduhitri ostrim zamahom ruke.

— Ne dugujete mi ništa, mister — rekao je, pomalo uvredljivim glasom. — Bilo mi je drago da vam pomognem. Ustalom — dodao je — pravi ljudi retko jašu ovuda.

Večeras ste to bili vi, pre osam dana drugi. Vajat Erp.

— Erp? — trže se Holidej. — Šta je tražio u ovom kraju čuveni maršal Dodž Sitija?

— Ne znam — slegnu ramenima Suger — nije mnogo govorio ali mu se vraški žurilo. Čuo sam da se ovuda mota Klejtonova banda a gde su oni, i Erp im je za petama...

Holidej dotače prstom obod svog šešira u znak pozdrava i potera Miga.

— Pametnije je jutro od večeri — dobaci mu starac. — Trebalo bi da prenoćite.

— Ako se predomislim — uzvрати kockar — vratiću se da posedimo još malo.

I odjahao.

*
* *

Hak Finč nije izdržao dugo.

Što je mogao brže vratio se u Vajldtaun, sluteći neku nesreću.

Stigao je suviše kasno. Henk je bio već pokopan na mesnom groblju i njemu je preostalo jedino da plati lep nadgrobni kamen i da ureže prikladna slova. Naručio je ovakav natpis:

„Henk Finč, akrobata-umetnik, pao od zločinačke ruke Doka Holideja, jun 1876.”

Melvin T. Melvin, koji je trebalo ovo da ureže, pogledao je preko naočara u avetinjski blede lice svog posetioca.

— Mister, ja sam čuo drukčiju priču — pokušao je da urazumi Haka.

Ovaj ga je samo prostrelio pogledom.

— Samo ti to ukleši — rekao mu je hrapavim glasom — a ako zateknem neki drugi natpis, pripremi i za sebe nešto slično...

Pogrebnik je slegao ramenima što je značilo da se to njega, uostalom, ništa i ne tiče.

— Na koju je stranu otišao Holidej? — upitao je malo zatim Hak.

— Otkud bih znao? — raširio je čovek ruke. — Ipak, upitajte Barni-Dolara, on u Vajldtaunu sve zna.

— Barni-Dolar? Šta je sad to?

— To je Barnej Šuger. Obično sedi ispred „Ludog kojota“ i za dolar daje sva obaveštenja. Malo je ćaknut, ali to se mene ne tiče.

Hak Finč napusti Melvinovu radionicu i izađe na mračnu ulicu. Slabašna svetlost sa prozora kuća i krčmi jedva se prelivala preko izrovane, spečene zemlje. Odnekud se čula muzika raštimovanog klavira i glasan smeh.

Žongler „Balaskero“ cirkusa sa gorčinom pomisli kako je život prokleta glupa stvar: na jednoj strani se vesele, na drugoj se sahranjuje i tuguje.

Samo dva časa ranije ubeđivao je Henka da pođu zajedno. A on, budala, tvrdoglavo je tražio nevolju. Hteo je da vidi prati li ih ko, a naročito Holidej. Bila je to Henkova nova opsesija.

Pojahao je svog belca, vodeći i Henkovog sa sobom kao rezervnog.

Barnej Šuger nalazio se na istom mestu gde ga je nedavno ostavio Džordžijanac. Na pragu saluna „Ludi kojot“ zatekao ga je i Hak Finč. Starac je sedeo zamišljeno i zurio u noć. Nije ni primetio senku jahača koja se nadvila nad njim.

— Ti si Barni-Dolar? — prenuo ga je hrapavi glas.

Šuger je podigao glavu. Video je polucilinder i drečavo žutu boju košulje — sve ostalo bilo je u tami pošto je najbliža svetlost padala na jahačeva leđa.

— Ja sam — potvrdi starac i pruži dlan. — Dolar za obaveštenja... mister.

Izgledao je kao da se kaje zbog pružene ruke jer ju je odmah povukao natrag. Prepoznao je jednog od stranaca o kojima je pričao Holideju. Nije mu se svideo.

— Hoćeš dolar? — zapita Hak i naže se preko sedla. Istoga časa odalami starog po glavi i prostre ga po stepeništu. — Propevaćeš ti meni besplatno... I to odmah! Gde se uputio Holidej?

Šuger je uspeo nekako da se ispravi. U ustima je osećao slan ukus krvi.

— O čemu govorite, stranče? — prostenjao je zatim. — Šta hoćete?

— Kada je prošao Holidej i kuda se uputio? To moraš da znaš, stara svrako... Mora da je prošao pored tebe!

— Holidej? — mucao je Šuger. — Zar je to onaj Holidej...

— Govori! — zaurila Hak i ponovo se naže u sedlu. Ovog puta je izvukao svoj revolver.

Starac je uvideo da sa ovim nema igranja.

— Prošao je ovuda — reče posle kraćeg ćutanja — ali mi nije rekao kuda...

— Lažeš!

— Zašto bi mi rekao? — uzjoguni se ovaj. — Nisam ja ničiji ispovednik!

— Mora nešto da znaš, stari pokvarenjače! On mi je ubio brata, i to ne znaš?

— Nisam se makao odavde cleo veče...

— Nisi ništa ni čuo, ha? Koliko ti je platio da ćutiš?

— Ništa! Zar bi se on krio od nekoga? Ne liči mi na takvog...

Hak Finč zape oroz.

— Žuri mi se. — reče, preteći. — Pevaj... ili se pomoli bogu!

— Otišao je na jug — užurba se starac. Rekao je da traži nekog u Pueblu...

— Pueblu?

— Jeste! Neku bitangu koja ne vredi ni prebijene pare... Tako je rekao!

Hak Finč preblede, ali Šuger to nije opazio. Cev „vajtnejvila“ skoro mu se zarilo u grlo.

— To si slagao, stari... Hoćeš da me uvrediš? Zato se pridruži Henku!

I on već htede da opali — kada se ulazna vrata „Ludog kojota“ širom otvoriše i nekoliko pijanih kaubojas skoro pregaziše skrupulozno telu Barnija Šugera.

Hak Finč odustade od pucnjave.

Ošinuo je svog konja, i žestoko trgao uzde drugog.

Žurio je za Pueblo.

Ali, nije ni slutio da tamo nikada neće stići...

*
* *

Novi dan osvanuo je okićen oblacima, pred kišu.

Četvorospreg cirkusa „Balaskero“ grabio je iz Kolorado Springsa sve dublje na jug.

Pošto su nahranili konje i snabdeli se hranom, bračni par žestoko je gonio svoje konje, uz pakleni zvuk malih zvončića oko njihovih vratova. Perjanice na glavama povijale su se na vetru paralelno sa grivama.

Iz čeljusti se pena rasipala na sve strane.

Armando Balaskero nije imao milosti. Žurio je da stigne na vreme i da pretekne braću Finč.

Njegova žena ga više nije napuštala sa vozačkog mesta. Sedela je stisnuta uz njega, tvrdoglavo se držeći želje da sazna gde njen mađioničar drži dragoceno pismo koje vredi sto hiljada dolara.

Samo, prevalili su dobar deo puta a on je odbijao da kaže.

— Opet nemaš poverenja — durila se ona. — Zar nisam zaslužila da znam?

— Hejaaaah! — vikao je Armando na konje i vitlao bičem. Onda bi spustio glas: — Ima granice kad se ženama treba poveravati. Čuti i čekaš dok stignemo.

— Ako stignemo...

— Ne budi zloslutna! Ko nas može sprečiti?

SVAKE SUBOTE

VAJAT ERP

**AVANTURE LEGENDARNOG ŠERIFA DIVLJEG
ZAPADA**

Ona se okrenu preko ramena, zagleda se u brda.

— Kao da nas neko prati — reče.

— Priviđa ti se — smejao se Balaskero. — Zašto bi nas neko pratio? Od Finčovih sigurno nije.

— Ipak, ima nekoga...

Madioničar se namršti.

— Koga? Gde si ga videla?

— Na brdu. Jaše uporedo... Bude malo, pa nestane...

— Madona! — uzviknuo je čovek. — Gledaj sada dobro i kaži mi ako ga ugledaš!

Antonela je prelazila pogledom preko ivica, ali kao za inat, nepoznati jahač se više nije pojavljivao. Međutim, bila je sigurna da se ne vara. S tom razlikom što, na njenu žalost, to nije bio Hak, već neko drugi.

Nije to bio njegov šešir, ni boja odeće. Ni konj belac.

— Vidiš li ga? — pitao je Armando.

— Ne... Ali tu je, sigurna sam!

— Umukni ženo! I odmakni se malo, ne mogu...

Madioničar je zapeo u pola reči. Kao da je naslutio neku nesreću — točak je udario o veliki kamen i izleteo iz svog ležišta.

Kola su se nakrenula u stranu i samo je prisebnost vozača sprečila veću katastrofu. Posle udarca, on je zategao uzde svom snagom i pritisknuo primitivnu drvenu kočnicu.

Antonela je uz vrisak preletela preko Balaskera i otkotrljala se na zemlju.

Psujući, čovek iskoči sa svog sedišta i spretno se dočeka na noge.

Zatim je zavladała tišina.

Žena je počela da zapomaže, ne bi li privukla Armandovu pažnju. On je međutim baš po njenoj kuknjavi znao da joj nije ništa i počeo da zagleda kola i procenjuje štetu. Nije bila velika i nije mu oduzimala mnogo vremena.

— Prestani! — proderao se na Antonelu. — Diži se, treba da poturiš malo leđa ovde... Ili ćemo ostati ovde kao dva kamena!

Žena je ućutala i podigla se na kolena.

Onda joj se pogled zaustavi na brdu. Podigla je ruku i prošaptala:

— Eno ga!

Madioničar je pogledao u označenom pravcu.

Zaista, na brdu se nalazio jahač. Stajao je tako nepokretan, kao u kamenu isklesan — a onda iščezao.

— Požuri! — dahtao je Balaskero i dogurao rezervni točak do kola. — Moramo da se čistimo odavde što pre!

— Ko bi to mogao biti? — pitala se žena, popravljajući kosu.

— Ne nadaj se da je to tvoj Hak — dobaci joj čovek ne bez ironije. — A i ako bude... smrskaću mu glavu! Mozak ću da mu prospem, kao piletu!

Ona se prekrsti nekoliko puta.

— Tebi svašta pada na pamet — promrmrljala je.

Što se Balaskeru više žurilo, to mu je sve manje uspevalo da završi posao. Znoj ga je obilato osvajao a on više nije bio ni mlad ni

snažan kao nekada. Pored toga, nije hteo da pred svojom mladom ženom pokaže da mu vreme prolazi.

— Pomozi mi! — zvaó ju je.

Ona ga je pogledala sa podsmehom.

— Neću dok nekažeš! — zabcila je glavu i odmakla se. U očima joj se javio divlji sjaj. — Neću, je si li čuo?

— Šta... Šta hoćeš, glupačo?

— Gde je pismo? To hoću!

Armando Balaskero je još uvek podupirao kola, kako bi ih nabacio na točak. Za trenutak je zaboravio svu njihovu težinu i zurio u svoju raščupanu ali sve lepšu ženu.

— Šališ se? — nešto kao osmeh mu izbi na licu. — Ti bi da me uce- niš? Da saznaš i da sačekaš Finčo- ve, a?

Onda je odskočio u stranu i kola su se ponovo nakrenula.

— Ako ova kola ne stignu u Pue- blo, zbogom dolari! A ja više volim da ne stignu, nego što ću ti reći za pismo. Nikada nećeš saznati, glu- pačo!

Odlučnost u mađioniračevom gla- su uverila je Antonelu da se zale- tela. Trebalo je da se posluži sta- rim, oprobanim ženskim lukav- stvom: čarima i strpljivošću. Među- tim, ispalo je baš onako kakvom je on i smatrao svoju ženu — glupo!

Dala je svom licu plaćan izraz i počela da trese ramenima, prekriv- ši rukama lice.

Ali ovog puta Balaskero na to ni- je davao ni pet para!

BOK HOLIDAY

★
DOŠAO JE TIHO
I UŠAO U LEGENDU

Ona je tresla ramenima — a on se cerekao. Sedeo je na zemlji i odmarao se. Ženino prenemaganje ga je, uz to, i zabavljalo.

— Kad završiš sa tačkom — dobio joj je — podigni kola dok ja nabacim točak. Dotle ne mrdam odavde!

Antonela prestade da plače. Uostalom, oči su joj ionako bile suve, ali pogled joj je odavao krajnji prezir prema Armandu.

Tada su oboje čuli topot konja...

*
* *

Hak Finč više nije imao razloga da nosi svoje „radno“ odelo iz Balaskerovog cirkusa. Za dugo jahanje bila mu je prikladnija obična košulja, jahaće pantalone i mekani šešir sa širokim obodom.

Svoj „vajtnjevil“ kolt je ipak zadržao. Zadenuo ga je za pojas s leve strane i prekrio prslukom od teletće kože. Prodao je jednog konja zajedno sa sedlom i spakovao nešto hrane u bisage.

Kratko zadržavanje u naselju Kingston bilo je vrlo značajno za žonglera iz Balaskerove trupe: prvo, jedan prolaznik je napomenuo da je nedaleko video čudno išaranu kočiju na šest točkova kako grabi ravnicom kao da je svi demoni Zapada gone u smrt! Odmah je zaključio da se nalazi na najboljem putu da stigne mađioničara i zavrne

mu šiju. Drugo, malo je trebalo pa da ga opazi jahač koji je ulazio u naselje jedva pola časa iza njega...

Dok Holidej!

Hak Finč je već bio uskočio u svoje novo odelo pa je zahvaljujući tome ostao nezapažen.

Kockar je ujahao sredinom blatinjave ulice, odmah posle kratke provale oblaka koja se sručila na Kingston u rano jutro.

Uprkos tome, kockar je bio suv, ispeglan i spakovan u belu košulju kao najbrljaviji dendi — razmišljao je Finč iz prikrajka. Samo mu je još on nedostajao! Ako ga je pratio, neće mu trebati mnogo vremena da sazna da je tu malopre bio čovek koji odgovara opisu.

Ubica njegovog brata vredeo je jedan hitac iz zasede.

Međutim, s jedne strane osveta a sa druge sto hiljada dolara — to je bila paklena borba u Hakovoj duši. Morao je da se opredeli za jedno. Za ključio je da ga u oba slučaja prati zla kob u obliku Džordžijanca.

Ako ga ostavi, on će ga štiti. Ako ga promaši, štiti će ga mnogo ranije!...

Holidej je, vođen neobjašnjivim instinktom, upao baš u trgovinsku prćvarnicu odakle je malopre Hak Finč izišao sa novim odelom!

Bila je to puka slučajnost, ali vrlo opasna po Haka.

Tada mu pogled zastade na šarcu privezanom za stub verande.

To bi moglo da upali!

Ubiti takvog konja bio je greh za

iole. pravog zapadnjaka, ali Hak Finč nije mogao da bira. Skrupule su bile u drugom planu — najvažnije je da neometan stigne u Pueblo.

I dok se Holidej bude majao oko svog ždrepcu, on će mu umaći dovoljno daleko da mu, ako zatreba, postavi novu zasedu negde gde ne sanja...

Tog časa, kao poručena, gomila kaubojja je ujahala u Kingston, bučno razbacajući blato oko sebe. Oni će ga, nesvesno, pokrivati dok bude uzmicao. Prethodno, ispaliće na šarca nekoliko hitaca čim mu se jahači približe...

Osvrnuo se oko sebe, kako ne bi dozvolio da mu se neki svedok približi u odsudnom času.

Potom je izvukao svoj revolver i mirno nanišanio.

Jahači su nailazili, poravnati u jednom redu. Kada su vratovi njihovih konja bili u istoj liniji sa privezanim kockarevim ždrepcem — opalio je dva puta.

Uspeo je da vidi šarca kako se propinje, njišteći.

Više nije smeo da čeka.

Pucnjava je poplašila i životinje pod tek prispelim kaubojima, dok je iz trgovine izleteo Dok Holidej sa izručenim koltovima.

U međuvremenu, jahači su zaklonili vidik i Hak Finč je strugnuo pozadi kuće sa čijeg je ugla pucao.

Džordžijancu je odmah bilo jasno da je zakasnio. Zato se okrenuo svom konju. Bila je to vraški sreć-

na okolnost — zrna su mu samo očešala uho i vrat — nijedno nije zašlo dublje od prsta.

Obaveštenja koje je dobio u radnji potvrdila su mu sumnje da se radi o jednom od Finčovih. Zatekao je na tezgi njegov šešir, žutu košulju — a trgovac mu je dao tačan opis starijeg brata.

Očigledno, ubica nije imao nikakvih obzira.

Njegova sreća, i nesreća, bila je činjenica da je brzopleto ciljao u konja.

Za to vreme, žongler iz cirkuske trupe „Balaskero” mamuzao je svog odmornog konja prema jugoistoku, prekraćujući put samoubilačkim skokovima preko pukotina i malih provalija u brdima kojima je trebalo da je prošla kočija-vagonet sa mađioničarem i njegovom ženom.

Na trag točkova naišao je pregaživši Red Krik. Ugledao ga je kako izbija iz vode, iz plićaka dugog čitavu milju. Armando Balaskero se očigledno trudio da nekako skrije svoje prisustvo terajući kočiju uzvodno.

Smeškajući se pakosno, Hak Finč se dao u poteru, jašući ivicom brda. Dole, kočija je truckala po neravnom terenu i on je uživao dajući im do znanja da su praćeni.

Odlagao je svoj silazak sve dok im točak nije spao zbog udarca o kamen. Tada je video Antonelu kako silazi i podsetio se mnogih lepih trenutaka u njenom mirisnom zagrljaju. Verovao je da će ih biti još

više čim se dokopaju pisma i otarase se matorog vešća!

Dojahao je do njih zagonetnog izraza lica. Oni su stajali pored iskrenutih kola, pomešanih osećanja. On oznojen, iscrpen, ostario — ona blistavo lepa i srećna što ga vidi!

Hak Finč je nekoliko časaka ostao u sedlu, razmišljajući odakle da počne. Zatim je zaključio da sačeka Armandovo neizbežno pitanje o kaputu, Henku, o svemu što se desilo... Prokleti lažov! Nije se nadao šta mu priprema njegov žongler!

Međutim, mađioničarevo lice bilo je kao otvorena knjiga: nije mu se dopadao Hakov dolazak i to je jasno pokazivao.

— Ne izgledaš srećan što me vidiš — najzad prvi progovori Fin, napuštajući sedlo.

— Moja žena je srećna za nas oboje — dočeka ga Armando. To je, takođe, bilo jasno. Antonela se smejala jednim od svojih proverenih zaljubljeničkih osmeha koji sve obećavaju.

Hak Finč je bio sve nervozniji.

— Nemaš ništa da me pitaš? — prasnuo je.

Balaskero ga je i dalje neprijateljski gledao.

— Ako ti nemaš šta da pričaš, nemam ni ja tebe šta da pitam — odbrusio je.

Hakovo lice se zateže. Mađioničar je u poslednje vreme postao drugi čovek. Jezik mu je bio brz a izraz u očima ne baš bezazlen. Da nisu

SVAKE SUBOTE VAJAT ERP.

★
AVANTURE
LEGENDARNOG
ŠERIFA
VAJAT ERPA
★

nešto oboje pripremili protiv nje-
ga?

— Ne interesuje te kaput? — na-
stavio je Finč, udarivši konja po sa-
pima.

— Nisi ga našao? — preko volje
ga zapita Balaskero.

— Jesam, naravno, ali...

— Ali nema pisma?

Hak preblede od srdžbe.

— Sve znaš, ha? — planu. ^A Vu-
kao si nas sve vreme za nos kao
najobičnije budale! Zbog tebe mi je
i brat nastradao. Ubio ga je Holidej
u Vajldtaunu, kao psa! A ti si be-
žao... da se domogneš naših para,
sâm!

Armando Balaskero je predosećao
da ništa dobro ne može da očekuje
od razbešnjelog žonglera. Samo, on
je imao pismo! I samo je on znao
gde se nalazi.

— Šta hoćeš!? — upitao ga je dig-
nute glave.

— Još pitaš? — isceri se ovaj. —
Zar ti to nije jasno?

— Hoćeš moju ženu — uzvрати mu
mađioničar ravnom merom — i pi-
smo kao miraz? Madona, to bi hteo?

— Baš to! — klimnu glavom Hak
i pride bliže.

Ali, varao se Finč misleći da će
Balaskero da ustukne, i početi da
moli za milost. Reči koje mu je ba-
cio u lice za trenutak su ga oša-
mutile:

— Nju možeš da uzmeš, propali-
ce... Ali pismo je kod mene! Nikad
ga nećeš dobiti! Umreću zajedno sa
njim!

Antonela je sve vreme stajala po
strani, ne znajući na koju stranu
da se opredeli.

Ako pride Haku, Armando će biti
dovoljno tvrd orah da ne oda mesto
gde je sakrio pismo. Ako ostane sa
njim — može se desiti da izgubi i
Haka i — muža!

Zato je kršila prste i molila bo-
gorodicu da joj pomogne pri izboru.

— Imam ja načina da ti odvezem
jezik! — preporučio se Hak, iskri-
vljenih usta. — Dakle, govorićeš ili
ne?

— Ne!

— Sam si tražio — mirno reče
on i raspali ga vrhom čizme po ce-
vanici.

Urliknuvši, mađioničar se povi do-
le.

Istog časa Hak Finč ga dočeka
kolenom i vrati natrag. Nesrećnik je
pao na leđa okrvavljenog lica.

Antonela priguši krik.

Balaskero se vukao po zemlji tra-
žeći neki oslonac kako bi se uspra-
vio. Za to vreme, njegov žongler
je kružio oko i vrebao položaj u
kome će ga pogoditi u najbolnije
mesto.

— Nećeš da govoriš? — pitao je,
zadihan.

Mađioničar je odmahnuo glavom.

Zatim je dobio nov udarac či-
zmom po licu. Kako time nije bio
baš zadovoljan, Finč stade petom
na prste njegove desne šake i počeo
da ih mrvli.

Žena okrenu glavu u stranu.

— Govori! — rekao je Finč, zaslepljen besom. Ali odgovor nije stizao.

Armando Balaskero je ležao onesvešćen od bolova.

Hak Finč ga gadljivo udari po rebrima.

— Nije ti ništa rekao? — okrenuo se prema ženi. — Nije ti poverio?

— Nije — odricala je ona, ne smejući da pogleda na tu stranu. — Pokušavala sam, ali on nije hteo...

Hak Finč se nasmejao.

— Zar nećeš da pogledaš svog muža? — počeo je da je zadirkuje. — Ovo je početak samo... Dok ne progovori, biće od njega samo kaša...

I da bi to potvrdio, on ga udari po rebrima. Čovek potmulo jeknu, ali se ne pomače.

Kako ga to nije zadovoljio, on skide sa sedla laso i veza mu ruke. Zatim ga odvuče do kola i priveza za točak. Nesrećnik je bio u čudnom, polusedećem-poluležećem stavu.

Hak Finč skide sa vozačkog sedišta bič, obmota ga oko šake nekoliko puta i onda ga pruži preko mršavog, iznurenog mađioničarevog tela.

Košulja je prsila kod prvog udarca a ispod nje se odmah rascvetala i koža.

Hak Finč je udarao bez milosti. Jednom, dva puta, tri puta...

Kod četvrtog je zamahnuo najvi-

še što je mogao, izbezumljen Balaskerovim ćutanjem.

Nije stigao da spusti ruku.

Odjeknuo je pucanj i bič je izleteo iz Finčove ruke, padajući poput mrtve zmiје daleko u travu.

Lupež se okrenuo zakrvavljenih očiju i kao kroz maglu ugledao jačača!

Nebesa!

Utroba mu se prevrnula kada je razaznao siluetu paklenog kockara na šarcu kojega je smatrao pokojnim!

Barutni dim već se razvejavao oko njegovog pojasa a kolt se nalazio na svom starom mestu, za opasačem.

Armando Balaskero je ostao nepomičan, privezan za točak.

Hak Finč je stajao raskrečen, onako kako je bio zatečen sa izbijenim bičem, još pod pritiskom gneva i novog šoka!

— Da ne prekidam zabavu, gospodo? — oslovio ih je metalnim glasom Holidej. Iz očiju mu je izbijala vatra koja je spržila Antonelin pokušaj da šmugne u stranu.

— Ko ste vi? — upita je kockar.

— Ja... ja sam njegova žena! — odgovorila je, pokazujući na nepomičnog mađioničara.

— A ovaj ovde je vaš bič — pokaza Holidej na Finča. — Brzo ga odvezujte! — naredi glasom koji nije trpeo pogovora.

Antonela krenu, ali je kockarev glas preseče.

— Sa druge strane, ženo!

I ona obliće Vukla, jedna vukući noge. Posreć sa iskrasapjenim licem Armanda Balaskera bio je za nju pravo mučenje. Prolivala je suze ali iz straha, ne iz sažaljenja.

Uzalud je pokušavala da razveže čvor kojim je laso držao mađioničareve ruke na točku. Kada je podigla glavu da izjavi da ne može, da nema snage — Holidej je munjevitopotegao svoj „linkoln” i zрно se zakobilo uz samu ženu, tačno u čvor!

Monopac se razvukao i olabavio, E...erovo telo je klonulo na zemlju kao smoljena lutka.

Kockar ponovo vrati oružje natrag a zatim lagano sjaha.

Hak Finč je zurio u njega kao opčinjen.

Kao da je samu smrt gledao!

— Mnogo ti je skrivio izgleda? — dobacio je Džordžijanac, koračajući prema njemu opuštenih ruku. — Višepogo stari, isluženi klov n u Denveru?

— T... bratoubico! — procedio je Hak Finč ispravivši svoja široka leđa.

— Kako bi bilo da ga popneš na kocku i povedeš natrag?

Žongler je kolutao očima.

Svako vraćanje natrag bio je korak dalje od Puebla i sudbonosnog dana. I od belopute mađioničareve žene.

— Nikud on neće! — zarežao je.

— Nećeš ni ti — primetio je mirno Holidej i stao.

Hak Finč je uzmahao. Izgledao je „... n pošto mu je „vajtnej-

SWAKE SUBOTE VAJAT ERP

★
AVANTURE
LEGENDARNOG
ŠERIFA
VAJAT ERPA

vil" kolt bio za pantolonama ispod prsluka, skriven. To je trebalo iskoristiti.

— Nećeš pucati — iscerio se, zadovoljan tom novom mišlju. — Nisam naoružan...

Ali kockara nije bilo lako blefirati. On je imao oko.

— Sve dosada bilo je suprotno — rekao je hladno. — Da nisi za kaiš stavio suvu grančicu?

Hak Finč je oćutao. Njegove šanse protiv legendarnog strelca bile su neznatne, skoro nikakve. Samo kada bi Antonela promućkala svojom lepom glavićom i umešala se u gužvu!... Holidej nikada ne bi upotrebio oružje protiv žene a on bi to umeo lepo da iskoristi.

— Ti si hteo da mi ubiješ konja? — zateklo ga je novo pitanje. — Ne davno, za krađu konja se vešalo, burazeru! A za ubistvo se presuđivalo na licu mesta.

— Ne znam o čemu govoriš — odgovoreio je Finč.

— Saznaćeš... kad se budemo vratili u Denver. Čeka te nestrpljivo Fleš Kroker.

— To ti misliš? — isceri se ovaj. — Ja odavde mogu da se vratim samo sa čizmama napred.

— Onda čekam da počneš — dobaci kockar.

Hank Finč unezvereno pogleda u Antonelu Balaskero — ali ona nije shvatala taj pogled.

— Pucaj! — zauriao je na nju, misleći da će Džordžijanac nasesti na taj providan trik.

Rekao bi to, on se bacio u stranu. Holidej je i dalje stajao kao uzet.

Finč je to u magnovenju video: dok je padao i izvlačio iz pojasa svoj „vajtnejvil“ kolt — prokleti kockar se nije ni pomakao!

Žongler je pao na lakat i sa trijumfalnim osmehom podigao ruku.

Još jedna munjevita misao prošla mu je kroz mozak: nije trebalo da se nađe prema suncu. Holidej ga je imao za leđima i on na očima. I to sunce koje se tek probilo kroz oblake pa je Džordžijančeva silueta izgledala dva puta veća i zastrašujuća.

Da li je to bilo presudno što je u deliću sekunde oklevao, zaslepljen blistavom svetlošću?

Nebesa!

Tek tada se Holidej pomakao, savijajući svoju levu nogu.

Narandžasta eksplozija pokrila je za trenutak sunčev blesak. Hak Finč je uspeo da pomisli — gotovo je! Vrelo olovo pronašlo je put u njegovom telu. Ruka mu je otežala, revolver skliznuo, prsti utrnuti... Gospode, ceptao je u sebi, kakav kraj!

— Je li... je li mrtav? — vrisnula je Antonela, razrogačenih očiju.

— Nije se dugo mučio — uteši je on hladno. Žena ga je gledala sa nerazumevanjem.

— Je li mrtav? — ponavljala je užasnuto.

— Ako mislite na muža, izgleda da nije — dobaci joj on podrugljivo.

Sa sedla svog ždrepcu skinuo je torbu od krokodilske kože koju je uvek nosio sa sobom. Onda se približio nepokretnom mađioničaru čije se lice jedva razaznavalo od krvi i rana.

— Nemojte... — čuo je, njegov šapat dok je otvarao torbu.

Zastao je, pokoleban.

— Gotov sam — nastavio je Balaskero, mičući samo usnama. — Moja žena... opraštam joj...

Ona nije bila tu da čuje. Kleknula je nad još toplim lešom Haka Finča i tresla glavom.

— Pismo... — grcao je Balaskero i očajničkom snagom pokušao da podigne glavu. Holidej podvuče obe svoje šake pod njegov potiljak.

— Pismo... ono se nalazi pod... pod...

Nije stigao da dovrši rečenicu.

Umirio se. Glava mu se malo iskrenula, oči sklopile. Senka smrti bila je poslednji treptaj na njegovom licu.

Antonela Balaskero se četvoro-noške dovuče do kockara. Oči su joj sijale neobičnim sjajem.

— Je li rekao nešto? — upitala je.

— Rekao je da vam oprašta — promrmlja Holidej.

— Ne to — odmahнула je grozničavo glavom — već o pismu...

— Kakvom pismu?

— Nije ništa rekao? Nije priznao? — odmakla se u neverici. — Prokleta matora budala! Odneo je tajnu u grob, meni za inat!

Holidej zamahnu rukom i prilepi joj šamar.

— Meni za inat! — jecala je ona, neosetljiva na bol. — Mojih sto hiljada dolara je zakopao, matori veštac!

Kockar ispravi ruku, sa druge strane i zadade joj još žešći udarac. Ona posrnu i pade. Tek tada se umiri, ali je i dalje cvilela kao prebijeno kuće.

Iznad njih, šarac zarza opominjući.

Holidej se lagano uspravi. Osetio je nečije prisustvo u blizini i nije hteo da napravi suvišan pokret.

— Ipak smo se sreli — čuo je poznati glas. Okrenuo se a dosada mu je bila ispisana na licu.

Dač Deker!

Sedeo je na svom vrancu, elegantan, podsmešljivog izraza. Duga, masna kosa padala mu je po vratu a ožiljak iznad leve obrve kao da mu je čitavu stranu lica izdizao uvis.

— Gde je? — upitao je zatim nestrpljivo. „Bantlajn” sa dugom cevi bio je upravljen na Džordžijanca.

— Zavisi o čemu je reč — uzvрати mirno Dok.

— Pismo... Gde je?

Kockar slegnu ramenima.

— Vidim samo dva mrtvaca, Dekeru. Pismo ne vidim.

— Dao vam je — prasnu Arkanzašnin. — Video sam da oboje nešto ćućorite. Odao vam je tajnu?

— Nije — odmahnu kockar glavom.

— Lažete, Holidej!

— Možda. Da li to menja stvar?
— Naravno — smeškao se Deker.
— Ubiću vas, i tajna će ostati zakopana. To je bio moj zadatak.

Antonela Balaskero se počela buditi iz sopstvenog polusna. Poslednji odlomci razgovora usekli su joj se duboko u svest. Bila je to njena poslednja šansa!

— Pismo je tu negde! Mora da je tu! — povikala je i počela da puzi prema kolima.
— Sakrio ga je negde da bi mene namučio!

Dač Deker se namršti.

— Je li poludela? — promrmlja.

— Pominje nekih sto hiljada do-

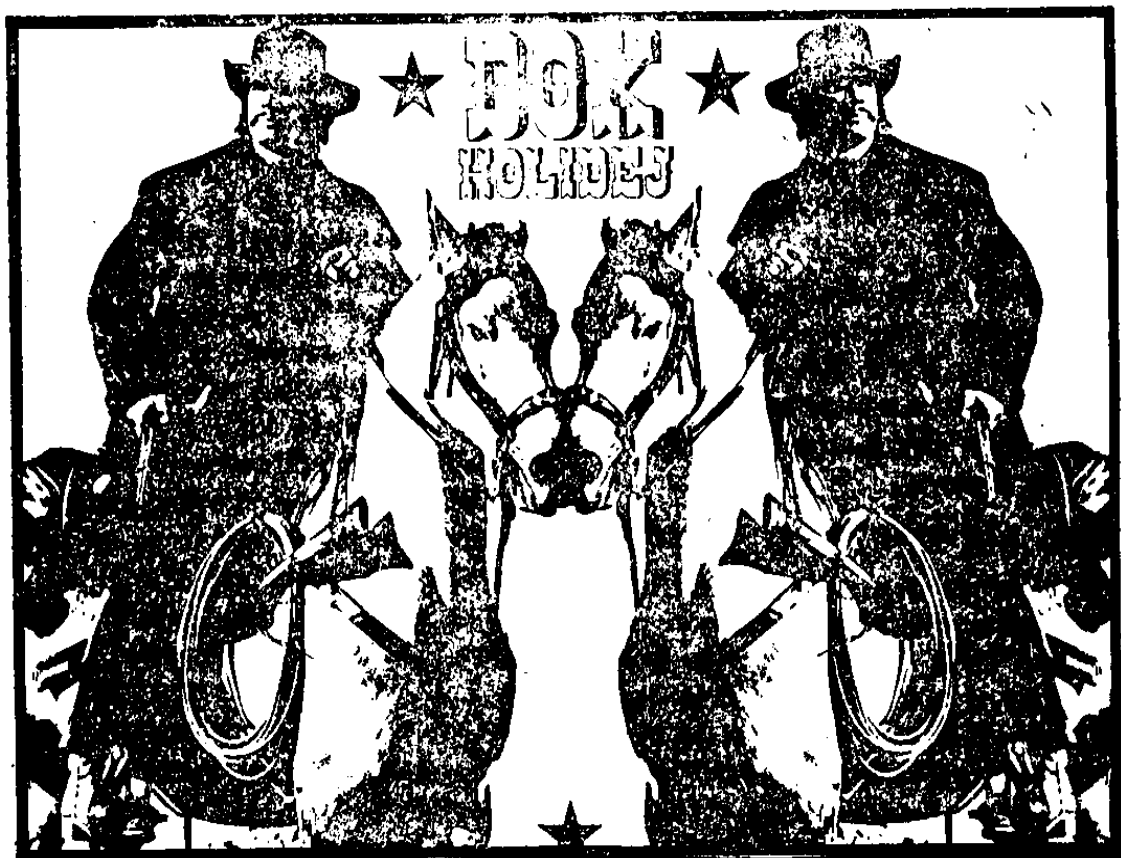
lara — reče kockar. — To je i tvoja lovina, Dekeru?

— Ja sam tu da ga uništim a ne da ga iskoristim — reče on. — Gde je?

— Moraćete mi pretražiti džepove — podsmehnu se Holidej i spusti ruke bliže drškama svojih koltova.
— Mnogo je mrtvih zbog tog pisma. Neka ostane na tome sada...

Deker je odmeravao svog protivnika i više nije bio siguran da će ga nadživeti. Nije bilo straha u Holidejevim očima, već samo dosada i prezir. On se smrti nije plašio, on ju je izazivao!

— Poverovaću vam na reč — ja-

vi se Deker posle kraćeg razmišljanja i vrati svoj „bantlajn“ za opasač. — Ali to pismo moram naći i uništiti!

— Kod njega nije — reče Džordžijanac — najverovatnije je u kolima. Trebaće vremena da se pronađe.

— Imam vremena — odgovorio je Deker, bacivši pogled na kola u kojoj se nalazila Antonela Balaskero, izbacujući napolje stvari i komade nameštaja u potrazi za skrivenim pismom.

Holidej mu okrete leđa i vrati svoju lekarsku torbu na sedlo. Ruka mu se nađe na kockastom kaputu Artura Spoka.

Kuda sa njim?

On nije ni znao da kaput i nije pripadao klovnu već Armandu Balakeru. Tako ga je, nesvesno, skinuo sa sedla i njime prekrivio lice mrtvog mađioničara.

Armando Balaskero je ostao da leži pokriven sopstvenim kaputom, oko koga je još u Denveru pre četiri noći počela drama braće Finč, a time i cele cirkuske trupe braćnog para iz Firenze.

Više nije imao šta tu da traži.

Dač Deker se uputio prema kolima i neko vreme je radoznalo posmatrao ženu kako se divlje bazi na stvari u potrazi za pismom. Nije ga ni opazala kraj sebe. On je, međutim, sa uživanjem pratio njene pokrete, pri kojim su se otkrivala prsa i delovi nogu.

Dač Deker je zaista imao vremena.

Uhvatio je Antonelu za ruku i naglo privukao sebi.

Bila je oznojena, zadihana, ali lepa.

— Baš ti je stalo do pisma, a? — upitao ju je podsmešljivo.

— Zar tebi nije? — upitala je i ona. — Možemo da se obogatimo, shvataš li? Ja i ti! Ako mi pomogneš...

— Hoću, ali kasnije... — procedio je on i gurnuo je na gomilu stvari pored velikog drvenog sanduka.

— Obećavaš? — upitala je, pružajući ruke. Zvala ga je sebi i očima i položajem tela. Dač Deker je bio tvrdokožac, ali ova žena je bila pravi pakao i za njega samog!

Holidej je izbio na brežuljak. Dole, oko kočije, su se nalazili samo konji.

A u kočiji, Antonela Balaskero je lomila poslednji Dekerov otpor. Tako je bar mislila. U stvari, nije ni slutila da tog novca nikada neće biti. Želela je da joj neko samo pomogne da opravi kola i da stigne u Pueblo. U međuvremenu će pronaći to proketo pismo i poneti ga na određeno mesto sastanka, na brdo zvano „Peščano sedlo“.

Kada je, iscrpen zagrljajima i toplotom, Dač Deker ispružio svoje telo, žena je počela da ga nagovara da zajedno krenu po taj novac.

Arkanzašanin je u početku, pospan, slušao njene baharije, ali kako je ona postajala sve upornija

i nesnosnija — naglo se pridigao i dreknuo:

— Zaveži!

Ona je umukla, ali se nije predavala.

— Nema ništa od toga — preduhitri on njeno dalje navaljivanje. — Taj novac nikad neće stići! Razumeš li, glupačo!

— Kako... kako neće?

— Tako lepo! — zareža on. — Niti taj čovek ima toliko para, niti želi da plati. Poslao je mene da to sprečim i ja ću to učiniti.

— Tebe? Ko si ti? — usplahireno se trgla žena.

Lice Dača Dekera se isceri u pakosnu grimasu.

— Sad tek pitaš? — podrugnu joj se. — Nije važno ko sam... ali od pisma nema ništa. Ako je u ovim kolima, unišću i kola i tebe zajedno sa njima, ako zatreba!

Antonela Balaskero se, za divno čudo, nije uplašila. Gorak osmeh joj se pojavio na licu. Izgubila je muža, izgubila je Haka — sada gubi i poslednju nadu za bogatstvo o kome je do malopre satima sanjarila.

— Nećeš ti mene ubiti, zar ne? — počela je da se mazi i da nasrće na njega. — Oprostiće mo se lepo i svako na svoju stranu, zar ne?

— Umukni! — dobaci joj on, ali manje neraspoloženo. Njena blizina ga je ponovo uzbudila, celim telom ga je pritiskala i nova vatra počela ga proždire.

— Hoćeš, zar ne? Učinićeš to za tvoju Antonelu... — šaputala mu je bezvezne reči i ljubila.

Dač Deker se predao zadovoljstvu. Poslednjem zadovoljstvu u svom životu!

U preplitanu ruku i tela, žena je smogla razuma da pronađe put do drške Dekerovog „bantlajna”.

Posle je sve išlo lako.

Očarani Arkanzašanin je kasno uvideo da je načinio grešku.

Poslednje čega je bio svestan bila je hladna cev revolvera pritisnuta na njegov stomak.

Zatim je eksplodiralo!

Klonuo je sa užasnim saznanjem smrti u očima.

Antonela Balaskeri se pridigla, popravila kosu i zategla nabore svoje haljine — da bi se ponovo bacila na posao u potrazi za pismom!

— Naći ću ja njega — mrmljala je, preskaćući Dekerovo telo. — Naći ću ga i uzeti taj novac samo za sebe! Niko mi ne treba, niko! Ha-ha-ha-ha!...

Lešinari su na nebu počeli da prave prvi krug.

*
* *

Udaljeni pucanj za trenutak je prenuo zamišljenog kockara.

Dolazio je iz pravca odakle je malopre krenuo, od slomljenih cirkuskih kola.

Pogledao je u nebo — ptičurine su namirisale gozbu.

Požurio je u Kingston da obavesti tamošnjeg čuvara zakona o drami u brdima. Dač Deker je mo-

**ODABRANI
STRIPOVI
VESTERNA**

★★★

CRTANI ROMANI
BESTSELER

SVAKOG

**1. U
MESECU**

★★★

gao mirno da ode i ostavi samu ženu sa dva leša oko sebe.

Nije ni slutio da im se pridružio još jedan mrtvac, razrovanog stomaka.

Oblaci su se sasvim razišli i sunce se prosulo dolinom kao zlatna tečnost iz beskrajnog, plavog kazana.

Prvi kućerci ukazali su se posle pola časa jahanja.

Vazduh je mirisao na ovlaženu prašinu. Čak su i oronuli zidovi nekako drukčije sinuli i oživali.

Holidej je skrenuo prema hladovitoj strani ulice i nabasao na — Barnija Šugera iz Vajldtauna!

Starac je jahao neku mazgu i pod rukom držao tablu od debelog, uglanog drveta. Umesto sedla preko leđa dugouhe životinje prebacio je dva čebeta.

— Mister! — povikao je Šuger i podgao ruku u znak pozdrava. — Vas jurim!

Kockar zaustavi svog ždrepcu.

— Mene?

— Da, vas...

Džordžijanac ispruži ruku i okrenu dlan gore.

— Dolar za obaveštenje — reče.

Šuger se nasmeja, a zatim okrenu tablu prema kockaru.

Ovo sam skinuo sa jednog groba — rekao je. — Imao sam malu svađu sa pogrebnikom Melvinom, ali sam izvukao tanji kraj! Vidite šta je hteo da stavi?

Kockar pročitao:

„Henk Finč, akrobata-umetnik, pao od zločinačke ruke Doka Holideja, jun 1876.”

— Nema tu ništa čudno — primeti kockar. — Zar to nije istina?

— Šalite se? — pogleda ga starac iskosa. — Vajldtaun će uskoro dobiti šerifa... a ja ne želim da se legenda o vama isprija baš u našem gradiću.

— Neko će se možda naljutiti?

— Niko! Ja o svakome znam ponešto... mislim, ponešto što i oni sami od sebe kriju. Zato ćete i prave se nevešti...

Kockar je samo ćutke klimnuo glavom.

— Daću vam dolar da mi učinite uslugu — predloži mu malo zatim.

Starac se ljutnu.

— Ne želim da čujem o dolaru... Šta želite da učinim za vas?

Kockar pokaza iza sebe.

— Javite ovdašnjem zakonu da krene na jug. Ima za njega posla.

— Na jug? Ali kuda...?

— U pravcu lešinara. Zbogom, stari...

I on trže uzde svom šarcu. Iznenaden, Mig zarza i otrese glavom u znak protesta.

— Biće lepo u Vajldtaunu ako navratite — doviknu mu Šuger.

Ali, čovek iz Džordžije ga izgleda nije čuo.

Ili se samo pravio.

U stvari, bio je ljut na starog zato što mu je dotakao srce i otpio nešto leda oko njega. A to lutalici kao što je bio Dok Holidej uopšte nije trebalo.

Znao je da se u Vajldtaunu nikada neće vratiti.

Nikada!

KRAJ

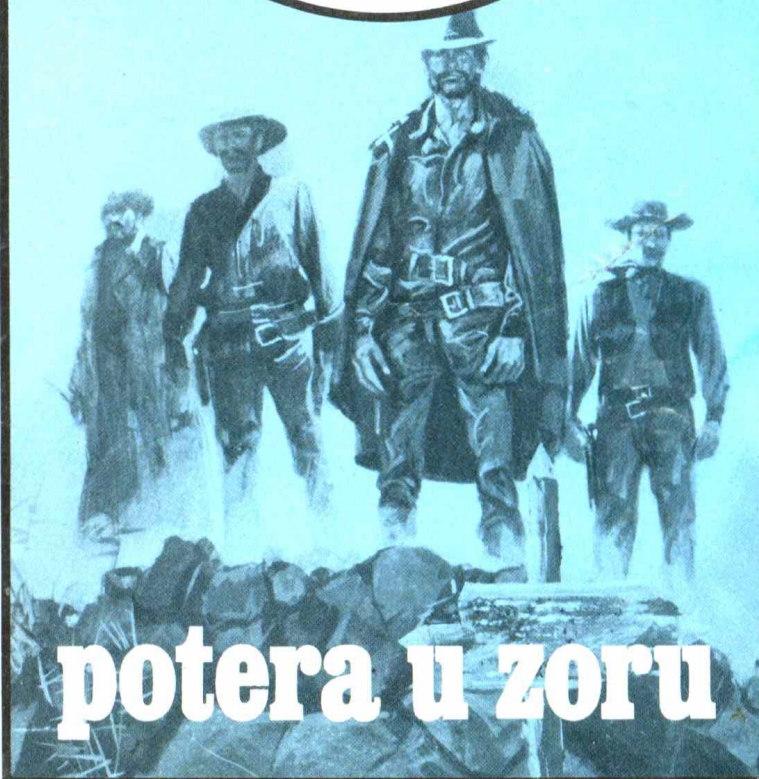
SVAKOG 1. U MESECU GRITANI ROMANI

BEST-SELLER

DOK HOLIDEJ

broj
29

potera u zoru

SVAKOG 1. U MESECU

septembar 1974.